

Stockholms stads tjänstenämnd.

Tjänstenämnden.

*Stadshuset, 3 tr., K.; t. »stadshuset»;
expeditionstid: 10—14,30.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stockholms stads tjänstenämnd, som tillkom år 1921 i samband med 1921 års löne-reglering och därvid efterträdde den år 1911 inrättade lönenämnden, började sin verksamhet den 1 juli 1921.

Tjänstenämnden handhar i enlighet med vad därom finnes stadgat frågor rörande anställnings-, arbets- och avlöningsvillkor för kommunalstyrelsens, överståthållarämbetets och magistratens tjänstemän, ävensom de angelägenheter i övrigt, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas.

Tjänstenämnden åligger särskilt att noggrant följa och vaka över tillämpningen av de för tjänstemännen gällande tjänste-, avlönings- och pensionsreglementena; att efter framställning av förvaltningsnämnd eller då nämnden eljest finner skäl därtill meddela erforderliga beslut eller föreskrifter rörande tolkningen och tillämpningen av sådana stadsfullmäktiges beslut, som angå tjänstemännen i deras egenskap av arbetstagare hos staden; att avgöra framställning om tjänste- och familjepension jämväl i fall, då fråga icke är om tillämpning av gällande pensionsreglementen, ävensom frågor om understöd åt tjänsteman eller tjänstemans efterlevande; att årligen inom tid, som stadskollegiet utsätter, till kollegiet avgiva yttrande över nämndernas förslag till stat för nästföljande år, i vad de avse avlöningar och pensioner till tjänstemän; samt att, i den mån så ske kan, följa behandlingen av såväl andra kommuners som statens löne- och pensionsfrågor. Erforderligt samarbete bör äga rum mellan nämnden och löneavtalsnämnden.

Beträffande den extra ordinarie tjänstepersonalen har tjänstenämnden att, inom ramen av de anslag, som för ändamålet anvisas, bestämma den lönegrad, vari tjänst skall upptagas, samt antalet tjänster i varje grad. Tjänste-

nämnden meddelar vidare, efter framställning från vederbörande nämnd eller förvaltningschef, beslut om avlöning eller förmåner i övrigt åt extra tjänstemän. Jämlikt revisionsstadgan för Stockholm den 9 april 1936 har tjänstenämnden slutligen att verkställa granskning av revisionskontorets räkenskaper, i vad desamma avse utgifter för löner, arvoden och pensioner (jfr sid. 95).

Tjänstenämnden består av, förutom ordförande som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Nämnden sammanträder på kallelse av ordföranden minst en gång i månaden. Vid nämndens sammanträden äger tjänstedirektören närvara och deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag och få sin mening antecknad till protokollet.

Stadens övriga nämnder äga årligen utse en representant för att efter kallelse, utfärdad av tjänstenämndens ordförande, närvara vid tjänstenämndens sammanträden, då där behandlas ärenden, berörande vederbörande nämnds förvaltningsområde. Sådan representant äger rätt att därvid deltaga i tjänstenämndens överläggningar samt att erhålla sin mening antecknad till protokollet. Jämväl överståthållarämbetet och magistraten äger dylik representationsrätt.

Tjänstenämnden har, enligt stadskollegiets beslut den 24 april 1941, erhållit bemyndigande att representera staden vid förhandlingar jämlikt lagen den 17 maj 1940 om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän.

Betr. det år 1937 inrättade särskilda besvärsinstitutet för tjänsteställningsfrågor och den för dess handhavande inrättade besvärsnämnden se sid. 93.

Författningar m. m. Instruktion för Stockholms stads tjänstenämnd, fastställd av ÖA 6 dec. 1940 (Kf 1940: nr 52). Allmänt tjänstereglemente för Stockholms kommunalstyrelse, antaget av SF 14 och 15 juni 1937, med ändr. Tjänstereglemente för befattningshavare vid polisväsendet inom Stockholms kommunalstyrelse, antaget av SF 15 juni 1937 och fastställt av ÖA 13 juli 1937. Tjänstereglemente för icke-ordinarie tjänstepersonal inom Stockholms kommunalstyrelse, antaget av SF 15 juni

1937¹⁾, med ändr. Allmänt tjänstepensionsreglemente för Stockholms kommunalstyrelse, antaget av SF 15 juni 1937¹⁾, med ändr. 24 jan. samt 5 och 19 dec. 1938. Familjepensionsreglemente för Stockholms kommunalstyrelse, antaget av SF 15 juni 1937.¹⁾ Avtal mellan Stockholms stad och Stockholms stads befattningshavares familjepensionskassa om stadens övertagande av kassans rörelse, av k. m:t fastställt att gälla fr. o. m. 1 okt. 1937. Bestämmelser rörande arvoden åt borgarråd, antagna av SF 18 dec. 1922. Bestämmelser rörande tjänste- och familjepension för borgarråd, antagna av SF 17 dec. 1937. Bestämmelser rörande arvoden åt borgarråd, antagna av SF 28 juni 1940. Reglemente ang. tjänste- och familjepension för borgarråd, antaget av SF 28 juni 1940 och fastställt av ÖA 5 aug. 1940. Borgarråds avlöning under tjänstledighet på grund av sjukdom eller eljest, SF:s beslut 16 juni 1941. Avlöningsreglemente för ordinarie tjänstemän vid vissa av ÖA:s avdelningar och ÖA underlydande institutioner samt vid Stockholms magistrat och rådhusrätt, antaget av SF 24 jan. 1938 och fastställt av k. m:t 29 april 1938. Avlöningsreglemente för icke-ordinarie tjänstemän vid vissa av ÖA:s avdelningar och ÖA underlydande institutioner samt vid Stockholms magistrat och rådhusrätt, antaget av SF 24 jan. 1938 och fastställt av k. m:t 29 april 1938. Tjänstepensionsreglemente för tjänstemän vid vissa av ÖA:s avdelningar och ÖA underlydande institutioner samt vid Stockholms magistrat och rådhusrätt, fastställt av k. m:t 6 maj 1938 i huvudsaklig anslutning till beslut av SF 24 jan. 1938. Familjepensionsreglemente för tjänstemän vid vissa av ÖA:s avdelningar och ÖA underlydande institutioner samt vid Stockholms magistrat och rådhusrätt, fastställt av k. m:t 6 maj 1938 i huvudsaklig anslutning till beslut av SF 24 jan. 1938. Avlöningsreglemente för lärarpersonalen i övningsämnen vid Stockholms folkskolor, antaget av SF 15 och 22 juni 1921, med ändr. Reglemente ang. avlöning och pension för överlärare samt inspektörer och inspektрисer i vissa undervisningsgrenar vid Stockholms folkskolor, antaget av SF 15 och 22 juni 1921, med ändr. Avlönings- och pensionsreglementen för ordinarie lärarpersonal vid Stockholms stads verkstads-, lärlings- och yrkesskolor, antagna av SF resp. 19 dec. 1923 (ändr. 19 dec. 1928, 15 dec. 1930, 16 mars 1931 och 24 jan. 1938) samt 19 dec. 1928. Bestämmelser ang. rörligt löne- eller pensionstillägg åt vissa stadens tjänstemän samt pensionärer och understödstagare m. fl., antagna av SF 15 juni 1921, med ändr. 9 jan. 1922, 15 dec. 1930 och 16 mars 1931. (Gäller endast oreglerade befattningar och tjänster.) Bestämmelser ang. Stockholms stads extra tjänstemän, antagna av SF 15 maj 1922, med ändr. 28 juni 1923 och

15 sept. 1930. (Gäller endast oreglerade tjänster.) Resereglemente för Stockholms stad, antaget av SF 20 juni 1927. Bestämmelser ang. tjänstebostadsersättningar, fastställda av tjänstenämnden 10 maj, 22 juni, 1 nov. 1939 och 17 dec. 1941. Avlöningsbestämmelser för stadens kvinnliga personal på extra stat under tjänstledighet i sammanhang med havandeskap och barnsbörd, SF:s beslut 16 febr. 1942. SF:s beslut 20 dec. 1939 och 18 nov. 1940 om skyldighet för befattningshavare, som erhålla förordnande efter 1939 års utgång, att med viss begränsning underkasta sig sådana jämkningar i fråga om pensionsbeloppet, som SF i vederbörlig ordning besluta. SF:s beslut 18 dec. 1940 om skyldighet för den, som efter 1940 års utgång tillträder befattning eller tjänst inom kommunalstyrelsen, att med viss begränsning underkasta sig de ändringar i fråga om rörligt löne- och pensionstillägg, vilka av SF beslutas.¹⁾

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 112,450 kr.

Tjänstenämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Öman, Ivar, borgarråd, stadsfullm.; t. »stads-huset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

Malmberg, G. E., ombudsman, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Ericson, O. G., kammarskrivare.

*Göransson, C. G. E., ombudsman.

*Kock, Karin, docent.

*Lindblom, Edith M., fröken.

*Ossbahr, C. P., protokollsekreterare, stadsfullm.

Suppleanter.²⁾

*Engzelius, f. Hansson, Ester K., fru, stadsfullm.

*Knuutila, C. F. E., timmerman.

Hudin, A. Greta, tvättföreståndarinna, stadsfullm.

Strandberg, E. A., ombudsman, stadsfullm.

*Linnäs, A. G., sekreterare.

Herlitz, Ingeborg, försäkringstjänsteman, stadsfullm.

¹⁾ Här till komma de mellan representanter för staden och olika personalorganisationer den 28 okt. och 4 nov. 1942 träffade avtalen ang. begränsning tills vidare av de rörliga lönetilläggen m. m. samt SF:s i samband med godkännande av dessa avtal den 18 dec. 1942 fattade beslut.

²⁾ Suppleanterna upptagas här i samma ordningsföljd som de ledamöter (inberäknat vice ordföranden), vilkas resp. ersättare de enligt nämndens beslut i första hand skola vara. Fröken Herlitz är personlig ersättare för både ordföranden och herr Ossbahr.

¹⁾ Fastställt av ÖA 13 juli 1937, såvitt angår polisväsendet.

TjN

Tjänstenämndens delegerade.

1. Delegerade för förhandling enligt lagen om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän (förhandlingsdelegerade).

Öman, Ivar; Ericson, O. G.; Malmberg, G. E.
Kock, Karin, Ossbahr, C. P. samt tjänsteför-
rättande tjänstedirektören suppleanter.

2. Delegerad för frågor om:

a) löne- och avlöningsförhöjningar åt ordinarie och extra ordinarie personal samt om tjänstetidsberäkning för sådana förhöjningar;

b) tjänste- och familjepensioner samt om uppskjuten livränta;

c) tjänstledighet under längre sammanhängande tid än sex månader;

d) avlöning vid samtidigt bestridande av mer än en befattning eller tjänst;

e) avlöning vid ledighet för enskilda anse-
lägenheter, vid åtnjutande av partiell tjänstledig-
het samt vid förordnanden å vakanta befatt-
ningar;

f) ersättning till vikarier; samt

g) tillämpningen av bestämmelserna i rese-
reglementet för Stockholms stad.

Öman, Ivar; Malmberg, G. E. eller tjänsteför-
rättande tjänstedirektören suppleanter.

3. Delegerade för frågor om fastställande av ersättningar för tjänstebostäder.

Göransson, C. G. E.; Ossbahr, C. P.

Ericson, O. G. och tjänsteförättande tjänstedirek-
tören suppleanter.

4. Delegerade för frågor om avlöning åt extra och »övrig icke ordinarie» personal.

Malmberg, G. E.; Ossbahr, C. P.

Tjänsteförättande tjänstedirektören suppleant.

Revisorer.

Gemensamma för stadskollegiet m. fl. (se
sid. 88).

Tjänstedirektör (C).

Malmros, N., mottagningstid: 10,30—11,30.

Tjänstesekreterare (23).

Anderberg, G. H. A.; mottagningstid: 10,30—
11,30.

Notarier (7,308—6,360 kr.).

Engberg, B. H. F.; Rabenius, M. I.

Förste kontorsskrivare (11).

Stråberg, E. K. (Vivan).

Kontorsskrivare (9).

Eriksson, Karin I.

En amanuens (1,500 kr.), ett extra första
kontorsbiträde (3,900 kr.), en expediti-
onsvakt (6), ett e. o. kontorsbiträde (V).

Stockholms stads löneavtalsnämnd.

Löneavtalsnämnden.

Stadshuset, n. b., K.; t. »stadshuset».

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare ärg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 27 juni 1918 att tillsätta *Stockholms stads löneavtalsnämnd*, och instruktion för denna fastställdes av k. m:t den 16 augusti s. å.

Enligt nu gällande instruktion åligger det löneavtalsnämnden att handhåva och avgöra frågor om anställnings-, avlönings- och arbetsvillkor för stadens arbetare samt att i enlighet med gällande reglementen handhåva frågor rörande pension till arbetare och familjepension till arbetares efterlevande ävensom att, då fråga icke är om tillämpning av gällande pensionsreglementen, avgöra framställningar om egenpension och familjepension samt om understöd åt arbetare eller arbetares efterlevande. Med arbetare förstås därvid arbetstagare, vars anställnings- och arbetsvillkor bestämmas enligt kollektivavtal eller därmed jämförliga grunder. Nämnden handhåver därjämte de angelägenheter i övrigt, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnats. Vidare skall nämnden inom sitt förvaltningsområde lämna stadsfullmäktige, stadskollegiet, vederbörande borgarråd, stadskansliet och stadens nämnder det biträde, som av dem äskas. I alla ärenden, som falla inom nämndens förvaltningsområde, samt i mål rörande kollektivtal äger nämnden själv eller genom ombud så inför som utom domstol anhängiggöra och föra stadens talan. Nämnden äger anlita utomstående sakkunniga.

Löneavtalsnämnden består av, förutom ordföranden, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige bland personer, vilka tillhöra nämnd eller styrelse över sådana stadens verk, som sysselsätta minst 100 arbetare. Tjänstgöringstiden för samtliga ledamöter — utom ordföranden — och suppleanter i nämnden är två år. Nämnden utser vid början av varje tjänstgöringsår inom sig en vice ordförande. Därjämte har nämnden inom sig utsett delegerade för handläggning av vissa ärenden.

Representant för stadens förvaltningschefer äger rätt att deltaga i nämndens överläggningar samt att få sin mening antecknad i protokollet. Representanten jämte suppleant för denne utses av förvaltningscheferna vid sådana stadens verk, som sysselsätta minst 100 arbetare. Erforderligt samarbete äger rum mellan löneavtalsnämnden och tjänstenämnden. Under löneavtalsnämnden lyder nämndens kansli, vars chef är direktören.

Nämnden sammanträder på ordförandens kallelse eller när minst två ledamöter med uppgift om anledningen därom skriftligen göra framställning.

Författningar m. m. Instruktion för Stockholms stads löneavtalsnämnd, fastställd av ÖA 6 dec. 1940 (Kf 1940: nr 53). Egenpensionsreglemente för arbetare i Stockholms stads tjänst, SF:s beslut 12 dec. 1939. Familjepensionsreglemente för arbetare i Stockholms stads tjänst, SF:s beslut 12 dec. 1939. Allmänna bestämmelser, gällande fr. o. m. 1 april 1940, och specialbestämmelser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1939, ang. arbets- och löneförhållanden för arbetare vid elverket, gasverket, vattenledningsverket, hamnstyrelsens hamnbyggnadsavdelning och maskinavdelning, gatukontorets gatue- och avloppsavdelning, parkavdelning samt renhållningsavdelning, fastighetskontorets husbyggnadsavdelning, hyresavdelning, lantegendomsavdelning samt småstugebyrå, slakthus, saluhallar och salutorg, begravningsplatserna, flygplatserna, idrotts- och friluftsstyrelsens bad, idrotts- och friluftsanläggningar, folkskoledirektionen, centraltvättinrättningen samt hälsovårdsnämnden. Överenskommelse ang. avtal för beredskapsarbeten gällande fr. o. m. 1 maj 1942. Allmänna bestämmelser, gällande fr. o. m. 1 april 1940, och specialbestämmelser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1939, ang. löneförhållanden för sköterske- och baderskebiträden, arbets-, köks- tvätt- och städerskepersonal vid sjukhusen, fattigvårdsanstalterna, poliklinikerna, barnavårdsanstalterna, konvalescenthemmen, nykterhetsnämndens inackorderingshem, Eastmaninstitutet samt Orhems barnkoloni. Allmänna bestämmelser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1940 och specialbestämmelser för städerskepersonal hos fastighetsnämnden, fattigvårdsnämnden, arbetslöshetskommittén, folkskoledirektionen, statistiska kontoret, biblioteksnämnden, hamnstyrelsen, arbetsförmedlingen och gatukontoret, gällande fr. o. m. 1

LaN

jan. 1938, hos hälsovårdsnämnden, gällande fr. o. m. 1 mars 1938, hos revisionskontoret och folkskolektionens expedition, gällande fr. o. m. 1 okt. 1938, hos flyghamnsstyrelsen, gällande fr. o. m. 1 jan. 1939, hos de kommunala flickskolorna, gällande fr. o. m. 1 okt. 1939, hos lärings- och yrkesskolstyrelsen, gällande fr. o. m. 1 nov. 1940, hos idrotts- och friluftsstyrelsen gällande fr. o. m. 1 mars 1941 samt hos polisen, gällande fr. o. m. 1 aug. 1941. Enligt löneavtalsnämndens beslut äger därjämte avtalet för städerskor tillämpning vid stadskansliets handboksavdelning, stadsmuseet och kyrkogårdsnämndens expedition. Allmänna bestämmelser och specialbestämmelser för barnbespisningspersonal vid folkskolorna, gällande fr. o. m. 1 jan. 1940. Allmänna bestämmelser och specialbestämmelser för arbetsbiträden i skolkök hos lärings- och yrkesskolstyrelsen, gällande fr. o. m. 1 sept. 1941. Bestämmelser för extra snöarbetare, gällande fr. o. m. 23 jan. 1943. Bestämmelser om rese- och gångtidssättning. Bestämmelser ang. arbets- och löneförhållanden för lantarbetare vid Tjárnans gård. Förhandlingsregler mellan Svenska städernas förhandlingsorganisation och Svenska kommunalarbetsförbundet, gällande fr. o. m. 1 jan. 1936.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 68,440 kr.

Löneavtalsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Öman, Ivar, borgarråd, stadsfulln.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

*Karlsson, K. G. Hjalmar, ombudsman, stadsfulln.

Övriga ledamöter.

Lundström, P. J., faktor.

Malmberg, G. E., ombudsman, stadsfulln.

*Styrman, G. A., verkst. direktör, stadsfulln.

Sundin, T. W., tullpackhusarbetare, stadsfulln.

*Åkerman, O. M. J., civilingenjör, stadsfulln.

Suppleanter.

*Eriksson, Axel, ombudsman.

*Holmberg, O. V., direktör.

Hultman, P. G., verkst. direktör.

Pettersson, E. J. H., kassör, stadsfulln.

*Pålsson, E. A. V., slöjdlärare.

Silverbäck-Göransson, Greta G., fru, stadsfulln.

Förvaltningschefernas representant (1943—1944).

Anger, D. V. E., gatudirektör.

Suppleant.

Hybbinette, N. F., förste ingenjör.

Sekreterare.

Brandt, C. E. (se nedan).

Löneavtalsnämndens delegerade.

Förhandlingsdelegerade.

Öman, Ivar; Styrman, G. A. (suppl.); Karlsson, K. G. Hjalmar; Sundin, T. W.; Malmberg, G. E. (suppl.).

Delegerade för pensions- och understödsärenden.

Öman, Ivar; Karlsson, K. G. Hjalmar (suppl.).

Delegerade för frågor angående extra sjukhjälp.

Öman, Ivar; Karlsson, K. G. Hjalmar; Palmberg, C. G. L. (suppl.).

Revisorer.

Gemensamma för industriverksstyrelsen och löneavtalsnämnden (se sid. 221).

Löneavtalsnämndens kansli.

Stadshuset, n. b., K.; t. »stadshuset»; expeditionstid: 10—14,30.

Chef för nämndens kansli är direktören.

Direktör (B).

Palmberg, C. G. L.; mottagningstid: 10—11.

Sekreterare (6,960 kr.)

Brandt, C. E.

Förste kontorsskrivare (11).

Ljungholm, f. Blomberg, S. L. Gullan.

Trä extra kontorsbiträden (2,400—2,220 kr.).

Rörande Svenska städernas förhandlingsorganisation se sid. 466.

Stockholms stads sjukhusdirektion och i samband därmed stående institutioner.

Sjukhusdirektionen.

Vasagatan 6 (postadress: Stockholm 1; postgirokonton nr 50324); t. »sjukhusdirektionen». Direktionen sammanträder i regel första och tredje onsdagen i varje månad kl. 16.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Enligt lag den 20 december 1940 om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus (sjukhuslagen) åligger det stad, som ej deltagar i landsting, att för dem, som hava sin vistelseort eller hemort inom staden, ombesörja anstaltsvård för sjukdom, skada eller kroppsfel, i den mån icke annan drager försorg om sådan vård. I enahanda omfattning bör stad, som nyss nämnts, ombesörja anstaltsvård vid barnsörd. Kommun, som driver sjukhus, är pliktig att åt lämplig kommunal nämnd eller annat kommunalt organ uppdraga att vara sjukhusberedning med uppgift att fullgöra den verksamhet, som enligt 4 § sjukhuslagen åligger sådan beredning.

I anslutning till nämnda sjukhuslag utfärdade k. m:t samma dag reglemente för Stockholms stads sjukhus, varigenom förordnades, att de stadens sjukhus eller avdelningar därav, vid vilka meddelas vård, som avses i sjukhuslagen, skola förvaltas av en gemensam sjukhusdirektion, såframt stadsfullmäktige det besluta. För Stockholms stads sjukhus skola lända till efterrättelse reglementets föreskrifter, så ock, i den mån ej annat följer av reglementet, bestämmelserna i sjukhuslagen och sjukhusstadgan den 20 december 1940.

Enligt nyssnämnda reglemente må stadsfullmäktige, om så finnes lämpligt, åt sjukvårdsberedningen uppdraga förvaltningen av sådan utav staden anordnad allmän sjukvård, som ej avses i sjukhuslagen och sjukhusstadgan och vars förvaltning författningssenligt ej tillkommer annan myndighet.

Enligt lag den 20 december 1940 om ändring i vissa delar av epidemilagen den 19 juni 1919, skall ledningen av epidemisjukhusväsendet inom

varje epidemidistrikt tillkomma en epideminämnd. Sådan nämnd i stad, som utgör eget epidemidistrikt, är efter stadens bestämmande hälsovårdsnämnden eller sjukvårdsberedningen. Bestämmer staden, att sjukvårdsberedningen skall vara epideminämnd, skall förste stadsläkaren vara ledamot av nämnden.

I anslutning till den nya sjukhuslagstiftningen har överståthållarämbetet den 31 januari 1942 fastställt instruktion för *Stockholms stads sjukhusdirektion*. Enligt denna instruktion handhar direktionen de förvaltningsuppgifter, som enligt sjukhuslagen, sjukhusstadgan samt reglementet för Stockholms stads sjukhus ankomma på sjukvårdsberedning. Direktionen utgör därjämte sådan gemensam direktion för stadens sjukhus, varom i reglementet stadgas, såframt icke beträffande visst sjukhus hinder här emot möter i donationsbrev eller stadsfullmäktige annorlunda besluta. Direktionen är stadens epideminämnd. Den utövar tillika, såframt ej stadsfullmäktige för särskilt fall annorlunda besluta, ledningen av sådan utav staden anordnad allmän sjukvård, som ej avses i sjukhuslagen och sjukhusstadgan och vars förvaltning författningssenligt ej tillkommer annan myndighet.

Efter framställning av stadsfullmäktige har k. m:t den 6 februari 1942 medgivit att sjukhusdirektionen tills vidare må vara barnmorskestyrelse i Stockholm.

Sjukhusdirektionen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter för direktionens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för en tid av fyra år. Direktionen utses årligen inom sig en vice ordförande. Nuvarande ledamöter och suppleanter äro utsedda för tiden t. o. m. år 1944.

Under sjukhusdirektionen lyder direktionens expedition, vars chef är sjukhusdirektören.

Med avseende å sinnessjukvården har staden i ett år 1925 mellan staten och staden ingånget avtal förbundit sig att för framtiden (med vissa undantag) omhändervisa anstaltsvården för i staden hemortsberättigade sinnessjuka mot viss ersättning här för av statsmedel. Angående sinnessjukhus, som staden jämlikt berörda avtal upprätthåller, gäller vad i stadgan angående sinnessjukvården i riket den 19 september 1929

Sjd är föreskrivet angående kommunala sinnessjukhus. I stället för 104 § i denna stadga gälla emellertid dels i tillämpliga delar reglementet för Stockholms stads sjukhus, dels särskilda av k. m:t den 6 december 1935 utfärdade bestämmelser angående Stockholms stads sinnessjukhus.

Sachsska barnsjukhuset förvaltas jämlikt donationsbestämmelser av en särskild styrelse (se sid. 133). En särskild sjukhusdirektion har även av stadsfullmäktige tillsatts för avdelningen för öron-, näs- och halssjukdomar vid Eastmaninstitutet (se sid. 288). Denna förvaltning är i övrigt samordnad med den övriga förvaltningen av Eastmaninstitutet. Jämväl för Gebers konvalescenthem och stadens öppna vård av psykiskt sjuka finnas enligt gällande stadgar särskilda styrelser (se nedan). Samtliga nu nämnda styrelser äro emellertid underställda sjukhusdirektionen i dess egenskap av sjukvårdsberedning.

Författningar m. m. Instruktion för Stockholms stads sjukhusdirektion, fastställd av ÖA 31 jan. 1942 (Kf 1942: nr 8). Lag 20 dec. 1940 om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus (sjukhuslagen). K. sjukhusstadga 20 dec. 1940. K. reglemente 20 dec. 1940 för Stockholms stads sjukhus. Sinnessjuklag 19 sept. 1929, med ändr. K. stadga 19 sept. 1929 ang. sinnessjukvården i riket, med ändr. Avtal mellan staten och Stockholms stad angående sinnessjukvårdens ordnande, godkänt av k. m:t 18 dec. 1925 och av SF 19 okt. 1925. Särskilda bestämmelser ang. Stockholms stads sinnessjukhus, fastställda av k. m:t 6 dec. 1935, med ändr. Reglemente för de vid sjukhusdirektionens underlydande anstalter anställda befattningshavare, vilkas löneförhållanden äro reglerade genom kollektivavtal, fastställt av sjukhusdirektionen 10 febr. 1939. Allmänna bestämmelser, gällande fr. o. m. 1 april 1940 och specialbestämmelser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1939 ang. löneförhållanden för sköterske- och baderskebiträden, arbets-, köks-, tvätt- och städerskepersonal vid Stockholms stads sjukhus och polikliniker.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 48,669,036 kr., dessutom förlagsmedel 2,235,900 kr.; kapitalbudgeten (inom linjen förda, år 1942 beviljade lånemedelsanslag 7,844,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 19,696,090 kr.

Sjukhusdirektionens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Öman, Ivar, borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

Anderson, Knut Hj., tjänsteman, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Hassler, N. H. Å., professor, stadskollegiets vice ordf.
Höjer, Gerda, sekreterare, stadsfullm.
Ivarsson-Pauli, R. Gulli, fru, prakt. läkare.
Johansson, Erik G., förbundskassör, stadsfullm.
Johansson-Visborg, Anna S., fru, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

Björlin, O. S., prakt. läkare, stadsfullm.
Henriksson, T. H., tjänsteman, stadsfullm.
Wikström, Märta, advokat.
Öhman, H. G., prakt. läkare.

Kassaförvaltare.

Pehrson, C. G., tf. notarie; Thylén, M. A. V., e. o. kontorsassistent (ställföreträdare).

Sekreterare (23)

(nuv. inneh. åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 24).
Tham, K. G. K. M.

Tjänstedelegerade.

Tjänstedelegerade hava att dels självständigt handlägga vissa personalärenden, dels till direktionen avgiva yttrande i dylika ärenden.

Ledamöter.

Öman, Ivar, ordf.; Anderson, Knut Hj.; Johansson, Erik G.

Suppleanter: Henriksson, T. H.; Höjer, Gerda.

Sekreterare.

Ericsson, A. B., extra kontorsassistent (se sid. 118).

Revisorer.

Gemensamma för hälsovårdsnämnden m. fl. (se sid. 205).

Utredningskommittén.

Utredningskommittén har till uppgift att planlägga sjukhusväsendets ändamålsenliga utveckling samt uppgöra och till sjukhusdirektionen inkomma med förslag till ny-, om- och tillbyggnader av stadens sjukhus ävensom att pröva och införa direktionen framlägga förslag beträffande sjukhusens utrustningsfrågor.

¹⁾ Ordföranden samt ledamöterna hr Hassler och fröken Höjer skola vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna fröken Wikström och hr Björlin i nu nämnd ordning och vice ordföranden samt ledamöterna fru Ivarsson-Pauli, hr Johansson och fru Johansson-Visborg i första hand av suppleanterna hrr Öhman och Henriksson i nu nämnd ordning.

Ledamöter.

Anderson, Knut Hj., tjänsteman, stadsfullm., vice ordf.; Hansson, N. H., sjukhusdirektör; Johansson, Erik G., förbundskassör, stadsfullm.; Wahlund, S. G. W., professor, direktör för statistiska kontoret; Öman, Ivar, borgarråd, stadsfullm., ordf.

Sekreterare.

Tham, K. G. K. M. (se ovan).

Södersjukhusets byggnadskommitté.

Stadsfullmäktige beslöt den 26 april 1937 ställa visst område på Årstaberget till sjukhusdirektionens förfogande för sjukhusändamål samt uppdraga åt direktionen att ombesörja uppförandet i huvudsaklig överensstämmelse med det av direktionen framlagda förslaget av dels ett centralsjukhus för de södra stadsdelarna, dels en centraltvättinrättning för vissa stadens anstalter ävensom att för ändamålet bevilja sjukhusdirektionen ett anslag av 21,049,000 kr. att utgå av lånemedel. (Jfr Bih. 1936: nr 56, Utl. 1937: nr 131.)

I anledning härav beslöt sjukhusdirektionen den 28 maj 1937 att tillsätta en byggnadskommitté, bestående av fem personer, med uppdrag att ombesörja uppförandet av det sålunda beslutade nya centralsjukhuset.

Stadsfullmäktige hava vidare den 20 juni 1938 och den 27 januari 1941 beviljat sjukhusdirektionen anslag till ett sammanlagt belopp av 830,000 kr. till skyddsrumsanordningar i Södersjukhuset. Den 1 december 1941 och den 18 december 1942 beviljade stadsfullmäktige tilläggsanslag å resp. 1,102,500 kr. och 4,650,000 kr. för sjukhusets färdigställande tills vidare i viss begränsad omfattning.

Efter färdigställandet av sjukhusets första utbyggnad kommer detsamma att innehålla 617 vårdplatser, fördelade på sju vårdavdelningar, därav: två allmänt medicinska med tillhoppa 182, en medicinskt reumatisk med 91, en allmänt kirurgisk med 139, en neurokirurgisk med 16, en kvinnoklinik med 178 samt en gemensam enskild avdelning med 11 platser.

Ledamöter.

Anderson, Knut Hj., tjänsteman, stadsfullm.; Bergström, K., byggnadsingenjör; Clason, I. G., arkitekt; Karlsson, Victor E., borgarråd, stadsfullm., ordf.; Öman, Ivar, borgarråd, stadsfullm., vice ordf.

Sekreterare.

Lindström, E. L. A., intendent (se sid. 118).

Byggnadskontor.

Ringvägen 52, Sö.; t. > Södersjukhuset.

Chefsarkitekt (28,000 kr. utan rörligt tillägg).

Cederström, C. Hj., ingenjör.

Arbetschef (24,000 kr. utan rörligt tillägg).

Hansen, F. H. R., kapten, tjl., tf. Sundblad, N. K., civilingenjör.

Extra arkitekter (10,920—6,360 kr.).

Imhäuser, H. P. A.; Schöldström, B. G. F.

Extra kontrollant (8,880 kr.).

Eriksson, A.

Extra ingenjörer (7,860—6,960 kr.).

Griffé, F. E.; Käby, K. R.

Extra förste kammarskrivare (redogörare) (6,648 kr.).

Nilsson, H. V.

Dessutom ytterligare personal av växlande antal.

Sabbatsbergs sjukhus' byggnadskommitté.

Den 19 februari 1940 beviljade stadsfullmäktige ett anslag å 4,389,000 kr. till uppförande av nybyggnader för panncentral och kvinnoklinik vid Sabbatsbergs sjukhus (jfr Utl. 1940: nr 58). Sjukhusdirektionen beslöt den 26 juni 1941 tillsätta en byggnadskommitté för planläggningen och uppförandet av dessa nybyggnader.

Ledamöter.

Höjer, Gerda, sekreterare, stadsfullm., vice ordf.; Lundqvist, E. E. G., civilingenjör; Wetterdal, P. L., docent, överläkare; Öman, Ivar, borgarråd, stadsfullm., ordf.

Sekreterare.

Zettergren, E. R., syssloman (se sid. 123).

Söderby sjukhus' byggnadskommitté.

Den 16 juni 1941 beviljade stadsfullmäktige ett anslag å 723,500 kr. till uppförande av personalbostadshus vid Söderby sjukhus (jfr Utl. 1941: nr 162). Sjukhusdirektionen beslöt den 1 oktober 1941 tillsätta en byggnadskommitté för arbetets ombesörjande.

Ledamöter.

Gullbring, A. G., överläkare, ordf.; Herrman, N. V. A., syssloman; Höjer, Gerda, sekreterare, stadsfullm., vice ordf.

Sekreterare.

Herrman, N. V. A., syssloman (se sid. 134).

SJD

Sjukhusdirektionens expedition.

Kansliet.

*Vasagatan 6 (postadress: Stockholm 1);
t. »sjukhusdirektionen»; expeditionstid:
10—12, 13—15.*

Stat år 1943 (för sjukhusdirektionens expedition med sjukhusdirektörskontoret). Utgifter: driftbudgeten 746,600 kr.; inkomster: driftbudgeten 94,000 kr.

Sekreterare (23)

(nuv. inneh. åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 24).

Tham, K. G. K. M.

En kontorsskrivare (9) ett e. o. kontorsbiträde (V).

Sjukhusdirektörskontoret.

Adress, telefon och expeditionstid lika med expeditionen; postgirokonto nr 50324.

Sjukhusdirektören biträder sjukhusdirektionen vid handhavande av dess uppgifter och har att leda förvaltningen av de under direktionen lydande sjukhusen samt är föredragande i direktionen och är dess verkställande tjänsteman. Sjukhusdirektören biträdes närmast av en intendent (1 kl.), tillika biträdande sjukhusdirektör.

Instruktioner. Instruktioner för sjukhusdirektören och biträdande sjukhusdirektören, fastställd av direktionen 17 febr. 1943. Instruktion för kamreraren, fastställd av direktionen 3 mars 1943. Instruktion för intendenten, fastställd av direktionen 17 mars 1943.

Stat år 1943 (se sjukhusdirektionens expedition.)

Sjukhusdirektör (D).

Hansson, N. H. (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1943); t. »sjukhusdirektionen»; mottagningstid: 14—15 (lördagar 11—12).

E. o. intendent (1 kl.) tillika biträdande sjukhusdirektör (XXV).

Wedefelt, G. F. G:son.

Extra läkarassistent (6,780 kr.).

Lindborg, N. E.

Notarie (19).

Edwall, E. H. A., tj. (se sid. 90), *tf. Pehrson, C. G.*

Förste expeditionsvakt (8)

(gemensam med hälsovårdsnämnden).

Haegerstolpe, K. G. A.

Ett första kontorsbiträde (7), en expeditionsvakt (6) (gemensam med hälsovårds-

nämnden), en e. o. expeditionsvakt (VI) (gemensam med hälsovårdsnämnden), en extra expeditionsvakt (2,580 kr.), två e. o. telefonister (IV) och en extra telefonist (1,860 kr.) (gemensamma med hälsovårdsnämnden).

Kameralavdelningen

(gemensam med hälsovårdsnämnden).

Kamrerare (1 kl.) (21).

Lundberg, I., t. »sjukhusdirektionen» och 11 90 80; mottagningstid: 10—12, 13—15.

Förste kammarskrivare (17).

Malmström, E. A.

Kontorsassistent (13).

Ahnfelt, Inga L., fru.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Ersson, Kerstin M.

Två kontorsskrivare (9), ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. kontorsbiträde (V).

Personalavdelningen.

Extra kontorsassistent (4,248 kr.).

Ericsson, A. B.

Ett första kontorsbiträde (7), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.).

Intendenturavdelningen.

Denna avdelning, som står under närmaste ledning av biträdande sjukhusdirektören, handhar direktionens upphandlings- och utspisningsärenden samt förvaltar direktionens centralförråd.

Intendent (2 kl.) (21).

Lindström, E. L. A., mottagningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

E. o. näringskonsulent (XXI).

Klarin, Edith N.

E. o. kammarskrivare (XV).

Ljungdahl, K. F. G., tj. (se nedan), *tf. Rune, P. F.*

Extra förrådscchef (6,516 kr.).

Ljungdahl, K. F. G., t. 28 33 15.

Extra förrådsmästare (4,392 kr.).

Garpedal, C. H. G., tj. (se nedan); t. 28 33 15.

En extra kontorsskrivare (2,520 kr.), tre extra kontorsbiträden (2,400—1,980 kr.).

Byggnadsavdelningen.

Byggnadsavdelningen handlägger ärenden rörande underhåll och reparation av sjukhusbyggnader samt biträder vid planering och utförande av byggnadsarbeten.

E. o. byggnadsintendent (XXIII).

Törn, E. W.

Arkitektkontoret.

Kungsgatan 66, 4 tr., C.; t. 23 47 35.

E. o. arkitekt och föreståndare (XXIV).

Johanson, A. Waldemar.

Utredningsavdelningen.

Denna avdelning biträder sjukhusdirektören och utredningskommittén med utredningar, som ej tillhöra ovannämnda specialavdelningar.

Kontorsassistent (13).

Pehrson, C. G., tjl. (se ovan), *tf.* Garpendal, C. H. G.

Ombudsmansexpeditionen.

(gemensam med fattigvårdsnämnden. Se sid. 258)

Ombudsman (22).

Vakant.

Aktuarier (19).

Lindquist, C. G. A.; Brisenius, O. A.

Sjukhusavgiftsdelegerade.

Sjukhusavgiftsdelegerade, till antalet fem jämte tre suppleanter, utses av stadsfullmäktige för två kalenderår med uppgift huvudsakligen att pröva frågor om nedsättning av sjukhusavgift. Delegerade utse vid början av varje tjänstgöringsår inom sig ordförande och vice ordförande. Ansökan om nedsättning i stadgade vårdavgifter (se ovan) inlämnas till sjukhusavgiftsdelegerade, vilka äga att med hänsyn till sökandens ekonomiska förhållanden besluta om nedsättning av sjukhusavgiften, dock ej till mindre än 50 öre per dag. Vid den undersökning, som bör föregå beslut om nedsatt avgift, skall biträde lämnas delegerade av fattigvårdsnämnden. — I fråga om fullständig

befrielse från sjukvårdsavgift fattas beslut av vederbörande fattigvårdsstyrelse eller beträffande arbetslöshetsfall av fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden.

Detta förfaringssätt tillämpas förutom för stadens egna sjukhus och konvalescenthem (samt vid stadens öppna vård av psykiskt sjuka se sid. 146) även, då det gäller vård av stockholmsbor, beträffande Serafimerlasarettet, Allmänna barnbörds- huset, Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn, Diakonissanstaltens sjukhus (Ersta), Karolinska sjukhuset med Radiumhemmet, sjukhuset Eira m. fl. samt vid utfärdande av ansvarsförbindelser för vård å lungsots- och skrofulos- sanatorier. Samma bestämmelser tillämpas där- jämte vid utdelande av bandager o. d. å stadens sjukhus och å Vanförelanstalten samt för erhål- lande av bad och behandling vid kurorter och brunnar.

Instruktion m. m. Instruktion för sjuk- husavgiftsdelegerade, fastställd av ÖA 11 dec. 1940 (Kf 1940: nr 54). Reglemente ang. avgif- terna vid Stockholms stads sjukvårdsanstalter, an- taget av SF 20 dec. 1939, med ändr.

Stat år 1943 (för sjukhusavgiftsdelegerades expedition). Utgifter: driftbudgeten 50,490 kr. (utom rörligt tillägg).

Sjukhusavgiftsdelegerade.

Cervin, N. H., fabrikör, vice ordf.; **Johansson**, B. E., ombudsman; ***Johansson**, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.; ***Nilsson**, O., direktör, vice kassavårdare; **Östlund**, A. E., ombudsman, ordf. och kassavårdare.

Suppleanter: ***Hermansson**, f. Johansson, Agnes E., folkskollärarinna; **Hudin**, A. Greta, tvätt- föreståndarinna, stadsfullm.; **Hultell**, f. Radhe, E. Mary E., fru, stadsfullm.

Sekreterare.

Anderson, K. E. H. (se sid. 90).

Expedition.

Regeringsgatan 11 B, 1 tr., C.; t. (växel), 21 21 69 (inspektören), 11 96 95 (kammarskrivaren och expeditionen), 11 85 95 (assistenterna); mottagning för allmänheten: 9—14.

E. o. inspektör (1 kl.) (XIX).

Anderson, K. E. H., tjl. (se sid. 90), *tf.* **Blom**, Å. V. E.

E. o. kammarskrivare (XV).

Blom, Å. V. E., tjl. (se ovan), *tf.* **Broman**, Eivor

SJD

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Lundell, A. J. L.; Claësson, f. Fagerström,
Anna M.

Extra assistent (4,320 kr.).

Broman, Eivor, tj. (se ovan), tf. Ahlberg, S. O.

Ett e. o. första kontorsbiträde (VII), tj.,
en e. o. expeditionsvakt (VI), tj., ett e. o.
skrivbiträde (IV).

Stadens sjukvårdsanstalter.

(Adresser, telefoner, expeditionstider: se nedan
under respektive sjukhus.)

Den för sjukvården vid visst sjukhus ansva-
rige läkaren eller, där flera sådana finnas, den
av dem, som därtill av direktionen förordnas,
är enligt sjukhuslagen mellan direktionens sam-
manträdets sjukhusets inför direktionen ansvarige
styresman. — För sjukvården vid sjukhus
eller avdelning därav ansvariga läkare benäm-
nas i sjukhusreglementet överläkare.

Vid varje sjukhus skall finnas en av direk-
tionen tillsatt syssloman, som har att under
direktionens förman skap handhåva sjukhusets eko-
nomiska förvaltning m. m. samt att under sty-
resmannen övervaka ordningen inom sjukhuset
och mathållningen ävensom hålla uppsikt över
underordnad personal.

Ovannämnda bestämmelser rörande styres-
man gälla ej blott egentliga sjukhus, barnbörds-
hus och sinnessjukhus utan även epidemisjuk-
hus och konvalescenthem. Tillsättande av sysslom-
an är däremot ej obligatoriskt vid konvalescent-
hem.

En utförlig redogörelse för Stockholms stads
sjukhusväsen ingår i Bih. 1933: nr 60.

Sjukhuscentralen.

Vasagatan 6, 2 tr., C.; t. »sjukhusdirekti-
onen»: »sjukhuscentralen» (efter expedi-
tionstidens slut »sjukhusdirektionens 1:a
eller 2:a linje» eller 10 72 11; expeditionstid:
9—16 (telefonvakt hela dygnet).

Sjukhuscentralen har till uppgift att med led-
ning av från sjukhusen erhållna uppgifter föra
tablå över beläggningen å stadens sjukhus (med
undantag av epidemisjukhus, sanatorier och sin-
nessjukhus) samt att lämna anvisning å lediga
platser å dylika sjukhus till personer, som inne-
håva läkarremiss för sjukhusvård. Dessutom ål-
ger det sjukhuscentralen att lämna allmänheten
upplysning om formerna och villkoren för intag-
ning å stadens sjukhus och konvalescenthem,
sjukhusens tider för intagning och besök, sjuk-

husavgifter, stadsdistriktsläkare och i staden
vakthavande läkare, stadssjuksköterskor och vill-
koren för deras anlitan, annan sköterskevärd
för mindre bemedlade, stadens polikliniker, fat-
tignavårdens distriktsbyråer och andra frågor rö-
rande stadens sjukvård. Vidare skall sjukhus-
centralen förmedla sjuktransporter i samarbete
med brandkåren (jfr sid. 199) och medelst sjuk-
transportflygplan, stationerat vid 2:a flygkåren
vid Hågernäs, huvudsakligen avsett för sjuk-
transporter från Stockholms skärgård (t. »flyg-
ambulansen»).

Författningar. Instruktioner för sjukhus-
centralen samt där tjänstgörande läkare och skö-
terskor m. m., fastställda av hälsovårdsnämnden
27 jan. 1931 (Kf 1931: nr 125). Bestäm-
melser m. m. rörande sjukhuscentralens verk-
samhet, fastställda av hälsovårdsnämnden 27 jan.
1931.

Chef.

Sjukhusdirektören.

Läkare.

Lindborg, N. E., läkarassistent (se sid. 118).

Tre sjuksköterskor (6), en extra sjuk-
sköterska (2,664 kr.).

Avgifter å stadens sjukhus.

För att å sjukhus intagas bör den sjuke själv
eller genom ombud på den för varje sjukhus
bestämda mottagningstiden anmäla sig å sjuk-
husets mottagningssal och därvid:

1:o) förete läkares intyg om sjukdomens be-
skaffenhet och flyttnings- eller åldersbetyg;

2:o) avlämna ansvarsförbindelse av vederhöftig
person eller annan säkerhet för all sjukvårds-
ävensom annan kostnad, som av sjukhuset be-
strides. Därest den sjuke eller, om denne är
minderårigt barn (under 15 år), någon av för-
äldrarna är medlem av erkänd sjukförsäkring, som
meddelar sjukvårdsförsäkring, skall sjukförsäkrings-
beholdningen förete. Är den sjuke medellös eller mindre
bemedlad, skall han eller hans ombud på sär-
skild blankett, som erhålles å sjukhusets sysslo-
manskontor, skriva en ansökan om befrielse från,
resp. nedsättning i sjukhusavgiften (jfr nedan).

Personer, träffade av olyckshändelse, eller
sjukdomsfall, som fordrar hastig hjälp, intagas alla
tider på dygnet; i sådant fall böra ovan angivna
handlingar ofördröjligen därefter anskaffas.

Där ej på grund av allmän författning sjuk-
husvård skall kostnadsfritt åtnjutas¹⁾ eller ned-
sättning beviljats av sjukhusavgiftsdelegerade
(se nedan), utgå avgifterna för vård å stadens
sjukhus enligt följande av stadsfullmäktige fast-
ställda taxa.

¹⁾ Vård å allmänt rum vid Epidemisjukhuset
för epidemisk sjukdom samt vid St Görans
sjukhus' avdelning för könssjuka är enligt gäl-
lande författningar kostnadsfri.

Avgift för betalande sjuka per dag:

för stockholmsbor:

vid samtliga stadens sjukhus med undantag
av nedan angivna sjukhus eller särskilda avdel-
ningar:

de 15 första dagarna

å allmänt rum	4,50 kr.
» halvskilt »	9 »
» helskilt »	15 »

från och med 16:de dagen

å allmänt rum	3,50 kr.
» halvskilt »	9 »
» helskilt »	15 »

vid tuberkulossjukhusen (Söderby sjukhus
samt tuberkulosavd. vid Sabbatsbergs, S:t Gö-
rans och S:t Eriks sjukhus) samt Vårby kon-
valescenthem:

å allmänt rum	1 kr.
» halvskilt »	6 »
» helskilt »	12 »

vid förlossningsanstalter (Södersjukhuset samt
förlossningsavd. vid Sabbatsbergs och S:t Eriks
sjukhus):

de 10 första dagarna

å allmänt rum	1 kr.
» halvskilt »	9 »
» helskilt »	15 »

från och med 11:e dagen

å allmänt rum	3,50 kr.
» halvskilt »	9 »
» helskilt »	15 »

vid Sachska barnsjukhuset samt barnavdel-
ningen vid Norrtulls sjukhus:

å allmänt rum	1,50 kr.
» halvskilt »	9 »
» helskilt »	15 »

vid barnsanatoriet Tjärnan, Ihrfeltska barn-
hemmet samt barnavdelningen vid Martin Ge-
bers konvalescenthem; jfr sid. 141:

å allmänt rum	2 kr.
-------------------------	-------

vid konvalescenthem i övrigt, Eastmanin-
stitutets öronavdelning, samt för barn under 16
år vid Epidemisjukhuset:

å allmänt rum	2,50 kr.
-------------------------	----------

vid sinnessjukhusen (Beckomberga, Långbro
och Rånäs sjukhus, samt sinnessjukavd. vid S:t
Eriks och Norrtulls sjukhus) och vid Stigber-
gets sjukhus:

å allmänt rum	2,50 kr.
» halvskilt »	6 »
» helskilt »	12 »

för landsortsbor (vid samtliga stadens sjuk-
hus):

å allmänt rum	10 kr.
» halvskilt »	15 »
» helskilt »	22 »

För vårdarinna, som medföljer patient å hel-
eller halvskilt rum, ävensom för anhörig, vil-
ken med vederbörligt tillstånd åtföljer patient
skall med nedan angivna undantag erläggas av-
gift, motsvarande gällande kostersättning för per-
sonal jämte 1 kr. per dag.

För digivande moder, som medföljer sjukt
dibarn, erlägges:

å allmänt rum	ingen avgift
» halvskilt rum: för stockholmsbo 1 kr. per dag	
» landsortsbo 2 » » »	
» helskilt » : » stockholmsbo 2 » » »	
» landsortsbo 4 » » »	

För dibarn, som åtföljer sjuk moder, er-
lägges ej någon avgift.

Bestämmelserna angående avgift för vård å
hel- och halvskilt rum äga icke tillämpning,
när den sjuke förlägges i sådant rum till följd
av brist på utrymme i allmänt rum eller därför
att den sjuke icke kan utan men för sig eller
andra vårdas å allmänt rum.

Full vårdavgift utgår för såväl in- som ut-
skrivningsdagen, dock att avgift för inskrivnings-
dagen icke skall utgå, då patienten överflyttas
direkt från annat stadens sjukhus eller då ut-
skrivningen äger rum dagen efter inskrivningen.

Där ersättning för vården erlägges jämlikt
8 kap. lagen om fattigvården eller 65 § lagen
om samhällets barnavård m. m., gäller i fråga
om ersättningens storlek vad därom finnes stad-
gat i sagda lagrum.

Vid tillämpningen av bestämmelserna anses
som stockholmsbo den, som vid intagningen är
bosatt i Stockholm. Enahanda avgift beräknas
för vård av utom staden bosatt person, anställd
inom Stockholms kommunalstyrelse, därest den
anställda på grund av sitt arbete är nödsakad
till dylik bosättning.

Som landsortsbo anses envar annan; dock att
landsortsbo, som i Stockholm insjuknat i sjuk-
dom, vilken enligt gällande epidemilag medför
rätt till fri vård å allmänt rum å epidemisjuk-
hus, och på grund därav intagits å sjukhus, må
i hel- och halvskilt rum betala den för stock-
holmsbo stadgade avgiften.

För behandling å röntgenavdelningarna vid
Sabbatsbergs, S:t Eriks, Södersjukhuset, Maria
och Åsö sjukhus samt å finsen-, röntgen- och
ljusavdelningarna vid S:t Görans sjukhus erläg-
gas avgifter enligt särskilda av sjukhusdirek-
tionen den 20 november 1936 fastställda grunder.

För elektrokardiografiska undersökningar vid
stadens sjukhus erläggas avgifter enligt av sjuk-
husdirektionen den 14 maj 1937 fastställda be-
stämmelser.

Poliklinikavgifter. För behandling å de
vid vissa stadens sjukhus inrättade poliklini-
kerna gälla följande bestämmelser.

Behandlingen vid poliklinikerna är kostnadsfri
för medellösa. Övriga besökande erlägga en av-

SJD

gift av 3 kr. för varje besök. För behandling av olycksfall utgör avgiften 5 kr. för första besöket och 3 kr. för varje följande besök. Vid poliklinisk behandling av barnsjukdomar samt av köns-sjukdomar i icke smittsamt skede erlägges en avgift av 2 kr. för varje besök. Vid poliklinisk behandling utom polikliniktid av å sjukhuset ej intagna, icke medellösa personer äger läkaren uppbära skäligt arvode efter eget bestämmande (varav en del tillfaller sjukhuset).

Författningar. Reglemente ang. avgif-terna vid Stockholms stads sjukvårdsanstalter, antaget av SF 20 dec. 1939, med ändr. SF:s beslut ang. ersättning åt poliklinikläkare 20 dec. 1939.

Sabbatsbergs sjukhus.

Dalagatan 9 & 11, Va. (postgirokontonr 1074); t. »Sabbatsbergs sjukhus» (växel); 32 47 91 (syssloman, direkt).

Mottagningstider (för intagning av patienter):

medicinska sjukdomar: alla dagar 11—12
kirurgiska » : » » 10—11
gynekologiska » : » » 14—14,30
öron-, näs- och halssjukdomar: alla dagar 8,30—9,30
ögonsjukdomar: vardagar 11,30—12, sön- och helgdagar 9,30—10.

Polikliniktider:

medicinska polikliniken
män: vardagar 13—13,30
kvinnor: » 10—10,30
kirurgiska polikliniken
män: vardagar 9,30—10,30
kvinnor » 13—14
gynekologiska polikliniken: vardagar 14—14,30
öron- » : » 8,30—9,30
ögon- » : » 11,30—12
foniatrika » : måndagar, onsdagar och fredagar 11,30—12
astmapolikliniken: måndagar och torsdagar 18,30—19.

(Vid medicinska polikliniken mottagas i första hand patienter, som äro bosatta i andra delar av staden än Kungsholmen och Bromma.)

Besökstider:

allmänt rum: tisdagar, torsdagar och lördagar 14—15, sön- och helgdagar 13,30—15;
halvenskilt rum: alla dagar 11—14, 17—18;
helenskilt rum: alla dagar 11—18;
tuberkulospaviljongen: onsdagar 14—15, sön- och helgdagar 13,30—15.

Expeditionstid: å sysslomanskontoret 9—15.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se ovan sid. 120.

Sabbatsbergs sjukhus inrymmer sammanlagt 744 egentliga sjukhusplatser, fördelade på åtta avdelningar: tre medicinska med 283, två kirurgiska med 259, en gynekologisk-obstetrisk med 114 platser, en ögonavdelning med 31 samt en avdelning för öron-, näs- och hals-sjukdomar med 57 platser; dessutom finnes ett konvalescenthem med 56 platser.

Inom sjukhusets område ligger Isidor Dannströms konvalescenthem, vilket tillkommit på grund av testamente av direktör Isidor Dannström och hans hustru, varigenom Sabbatsbergs sjukhusstyrelse år 1898 erhöi en summa av 140,000 kr. »till upprättande av ett konvalescenthem för huvudsakligen konvalescenter från Sabbatsbergs sjukhus», att förvaltas som en särskild fond och redovisas på samma sätt som andra sjukhuset tillkommande medel. Hemmet har 56 platser, varav 28 för män och 28 för kvinnor. Läkarsvården bestrides av sjukhusets läkare och vid hemmet äro anställda en sköterska, sex sköterskebiträden och en gårdskarl.

Vid sjukhuset finnas inrättade polikliniker å kirurgiska, medicinska, gynekologiska, ögon- och öronavdelningarna samt för astmasjuka. Beträffande mottagningstider å poliklinikerna se ovan; rörande poliklinikavgifter se sid. 121. — Angående sexualhygieniska polikliniken vid Sabbatsbergs sjukhus se sid. 145.

Enligt ett mellan stadsfullmäktige och Svenska röda korset ingånget avtal den 12 januari 1924 angående upprättande och drivande av en sjuk-sköterskeskola vid Sabbatsbergs sjukhus, vilket avtal trädde i kraft den 1 oktober 1927, har röda korset förbundit sig att ställa för sjukvårdsarbetet inom Sabbatsbergs sjukhus erforderligt antal sjuksköterskeelever (f. n. 242) till förfogande, mot att staden tillhandahåller röda korset för sjuksköterskeskolan och elevhemmet erforderliga lokaler. I enlighet med nämnda avtal har staden bekostat uppförandet vid sjukhuset av ett personalhus, huvudsakligen avsett till elevhem. Hemmet har efter färdigställandet av staden ställts till stiftelsen Rödakorshemmets förfogande.

Instruktioner m. m. Instruktioner för styresman och syssloman, fastställda av direktionen 17 febr. 1943. Instruktion för överläkaren, fastställd av direktionen 3 mars 1943. Instruktion för husmoder, fastställd av direktionen 17 mars 1943. Instruktioner och ordningsstadgar att gälla vid Sabbatsbergs sjukhus, antagna av dess styrelse 28 juli 1904. Stadgar för Isidor Dannströms konvalescenthem, antagna av hälsovårdsnämnden 13 nov. 1903, med ändr. 3 febr. 1943. Avtal ang. upprättande och drivande av en sjuksköterskeskola vid Sabbatsbergs sjukhus, godkänt av SF 19 maj 1924 och av överstyrelsen för Svenska röda korset 16 jan. 1924.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 5,049,740 kr., kapitalbudgeten (inom linjen fört, år 1942 beviljat lånemedelsanslag 236,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 1,631,000 kr.

Styresman (arvode 2,520 kr.).

Wetterdal, P. L. (se nedan).

Överläkare (21).

Nylin, K. G. V. (förordn. t. o. m. ³⁰/₉ 1945), mottagningstid: 10,30—11, å medicinska avd. II; *Salén, E. B.* (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1946), mottagningstid: 11—12, å medicinska avd. I; *Crafoord, C.* (förordn. t. o. m. ³¹/₁₀ 1945), mottagningstid: 10—10,30, å kirurgiska avd. I; *Palmer, I.* (förordn. t. o. m. ³¹/₅ 1948), mottagningstid: 14—15, å kirurgiska avd. II; *Simon, M. H. J.* (förordn. t. o. m. ³¹/₃ 1944), mottagningstid: 11,30—12,30, å röntgenavd.; *Ploman, K. G.* (förordn. t. o. m. ³⁰/₉ 1946), mottagningstid: 11—11,30, å ögonavd.; *Wetterdal, P. L.* (förordn. t. o. m. ³⁰/₄ 1946), mottagningstid: 11—11,30, å gynekologiska avd.

Extra överläkare

(arvode efter 8,520—3,000 kr. per år).

Björkman, S., mottagningstid: 9,30—10 (å medicinska avd. III); *Öhngren, L. O. G.*, mottagningstid 10,30—11 (å öronavd.)

E. o. elektrokardiografsläkare ¹⁾ (XXI).

Värnéus, A. G.

Förste underläkare (8,040 kr.²).

Ekberg, K. E. E., *Juhlin-Dannfelt, C. H. G.* (bitr. lasarettsläkare), *Hult, H. O. K.*, *Ahlberg, N. H.*, *Nordgren, B. R.*, en vakant, *tf. Rodhe, G.* (å medicinska avd.); *Wijnbladh, A. O. H.*, *Lidström, F. O.* (bitr. lasarettsläkare), *Wiklund, T. S.*, *Linton, P. A.*, *Boman, K. A.*, *von Bahr, V.* (å kirurgiska avd.); *Berglund, f. Zander-Olsson, Anna-Berta C.* (å ögonavd.); *Lindgren, A. G. H.* (å patologiska avd.); *Salén, E. F.*, *Ekblad, E. G.* (å röntgenavd.); *Morén, M.* (Maja), *Willers, G. E. V.* (å gynekologiska avd.); *Rådmark, K. G. E.*, *Ahlbom, G. W.* (å öronavd.).

¹⁾ Med tjänstgöringsskyldighet dessutom vid St Görans och Asö sjukhus.

²⁾ Dessutom utgår till de å kirurgiska polikliniken tjänstgörande underläkarna särskilt arvode med sammanlagt högst 9,000 kr. per år, varå rörligt lönetillägg icke må beräknas, och till de å medicinska, gynekologiska och ögonpoliklinikerna tjänstgörande underläkarna hälften av inflytande poliklinikavgifter.

Andre underläkare (6,000 kr.¹).

Jansson, S. I. (å ögonavd.); *Gladnikoff, H.*, *Nilsson, H. G.* (å röntgenavd.); *Brosset, A.*, *Gemzell, C.-A. H.* (å kirurgiska avd.); *Sällström, A.* *Birgitta* (å medicinska avd.); *Bluhm, I. L.* (å medicinska polikliniken); *Nyman, P. J. O.* (å gynekologiska avd.); *Froste, N.* (å öronavd.).

Läkare vid öronpolikliniken (2,000 kr.).

Hambraeus, C. M.

Läkare vid astmapolikliniken (3,000 kr.).

Juhlin-Dannfelt, C. H. G.; *Nordenfors, B. G.*

Tandläkare (4,000 kr.).

Sundberg, S. E. G.

Obducent och patolog (6,240 kr.).

Bergstrand, K. J. H., professor.

Tre e. o. sjukgymnaster (X), åtta operationssköterskor (7), tre röntgensköterskor (7), två e. o. röntgensköterskor (VII), två extra röntgensköterskor (2,220 kr.), fyrtiofyra sjuksköterskor (därav en vid konvalescenthemmet) (6), fyra laboratoriesköterskor (6), ett fotografiskt biträde (6), tio e. o. sjuksköterskor (VI), ett e. o. fotografiskt biträde (VI), två e. o. laboratoriesköterskor (VI), åtta extra sjuksköterskor (2,100 kr.), två extra laboratoriesköterskor (2,100 kr.), ett extra fotografiskt biträde (2,100 kr.), två e. o. ljusbadsbiträden (IV), ett e. o. röntgenbiträde (IV), fyrtiotvå assistentsköterskor (2,580 kr.), femtio biträdande sjuksköterskor (570 kr. jämte bostad och kost). — Sju sjukbärare (2 b), tretton sjuksköterskebiträden (1 b), etthundratrettionio sjuksköterskebiträden (1 a).

Predikant (2,280 kr.).

Wolfbrandt, E. G., komminister emeritus.

En organist (575 kr.).

Sysselman (1 kl.) (21).

Zettergren, E. R.; t. »Sabbatsbergs sjukhus»; mottagningstid: 10—12.

Förste kammarskrivare (17).

Hägglund, B. A. K.

Kontorsassistenter (13).

Ericson, E. G., tj. (se sid. 139), *tf. Carlbom, B. A.*; *Rune, P. F.*, tj. (se sid. 118), *tf. Johansson, E. G. W.*

¹⁾ Se not 2 å vidstående spalt.

Sjd

E. o. kontorsassistent (XIII).

Johansson, E. G. W., tjl. (se ovan), *tf. Hagner*,
N. Hj.

Kurator (12).

Morsing, f. Carlswärd, Gertrud E. K.; mottag-
ningstid: 9—10 (utom onsdagar), 14—16
(utom lördagar), 9—11 (lördagar).

E. o. biträdande kurator (X).

Carlson, Ida E. H., mottagningstid: 8,15—12,30.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Holmberg, Olena.

Fyra första kontorsbiträden (7), två e. o.
första kontorsbiträden (VII), två extra
kontorsbiträden å röntgenavd. (1,980 kr.),
två extra kontorsbiträden å överläkarexpediti-
onen (1,980 kr.), två extra kontorsbiträden
å sysslomanskontolet (1,980 kr.), ett extra kon-
torsbiträde å journalarkivet (1,980 kr.), tre
extra kontrollbiträden (1,980 kr.), fyra
vaktmästare (2 kl.) (6).

Maskinist (1 kl.) (14).

Holm, E. Hj. M.

Husmoder (1 kl.) (9).

Kjellberg, Tea A.

Köksförestånderska (1 kl.) (9).

Westergren, M. K. (Maja).

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Andersson, A.; Jansson, C. O. K.; Almgren, G. V.

En biträdande maskinist (1 kl.) (12),
en extra biträdande maskinist (2,760 kr.),
två hantverkare (7), sex e. o. hantverkare
(VII), en tvättförestånderska (1 kl.) (7), en
biträdande köksförestånderska (1 kl.) (7),
en extra biträdande tvättförestånderska (2
kl.) (4), fyra e. o. telefonister (IV), en e. o.
djursköterska (IV), en extra djursköterska
(1,860 kr.), en baderska (3), två portvakter
(2 kl.) (2). — Sex eldare (2 c), tre gårdskarlar
(2 a), tre manliga köksbiträden (2 a), en
första kokerska (1 d), två kokerskor (1 c),
ett första matsalsbiträde (1 c), en kall-
skänka (1 b), sex sömmerskor (1 b), tjuguen
tvättbiträden (1 b), fem strykskor (1 b),
tretton första biträden (1 b), nitton köks-
biträden (1 a), tjugusju städerskor (1 a), fem
baderskebiträden (1 a), fyra arbetsbiträden
(1 a).

S:t Görans sjukhus.

Stadshagen, K. (postgirokonto nr 1083);
t. »S:t Görans sjukhus» (växel).

Mottagningstider (för intagning av patien- ter):

invärtes sjukdomar: alla dagar 11—12
kirurgiska > : > > 8,30—9,30

könssjukdomar

män: vardagar 12,30—13,30
kvinnor: > 11,30—12,30

hudsjukdomar

män: > 12,30—13,30
kvinnor: > 11,30—12,30

lungtuberkulos: > 11—12

ortopedi och kirurgisk tuberkulos: vardagar 11,30

centrala röntgen- och ljusavdelningen:

vardagar 11—12

finneninstitutet:

> 12—13.

Polikliniktider:

invärtes sjukdomar: vardagar 11—12
kirurgiska > : > 8,30—9,30

ortopedi och kirurgisk tuberkulos: måndagar och
torsdagar 11—12

könssjukdomar

män: vardagar 12,30—13,30, måndagar, tis-
dagar, torsdagar och fredagar 18,30—19

kvinnor: vardagar 11,30—12,30, måndagar,
tisdagar, torsdagar och fredagar 18,30—19

hudsjukdomar

män: vardagar 12,30—13,30
kvinnor: > 11,30—12,30.

Besökstider:

för patienter å helenskit rum: alla dagar 11—18;

för patienter å halvenskit rum: alla dagar
11,30—14, 17,30—18,30;

för patienter å allmänt rum:

å medicinska, kirurgiska samt hud- och köns-
avd.:

söndagar, tisdagar, torsdagar och lördagar
14—15;

å avd. för ortopedi samt kirurgisk och medi-
cinsk tuberkulos:

söndagar och torsdagar 14—15.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se
ovan sid. 120 samt beträffande viss poliklinisk
behandling sid. 143.

Antalet vårdplatser vid S:t Görans sjukhus
är f. n. 1,018 av vilka 232 komma på avdel-
ningen för hud- och könssjukdomar, 160 på av-
delningen för lungtuberkulos, 62 på avdelningen
för kirurgisk tuberkulos, 40 på ortopediska av-
delningen, 167 på medicinska avdelningen, 141
på kirurgiska avdelningen samt 216 platser å
efterbehandlingssjukhuset.

Å avdelningarna för hud- och könssjukdomar
finnas 23 platser för barn. Intagna barn i skol-
åldern erhålla å sjukhuset skolorundervisning.

Förutom en röntgen- och ljusavdelning finnes
vid sjukhusets avdelning för hudsjukdomar ett

finseninstitut. Ersättning för behandling å nu nämnda institutioner utgår enligt särskilda av sjukhusdirektionen fastställda grunder (jfr sid. 120).

Vid sjukhuset hava upprättats en medicinsk och en kirurgisk poliklinik samt en poliklinik för kirurgisk tuberkulos och ortopedi, vid vilka tillämpas samma avgifter som vid stadens övriga sjukhuspolikliniker (se sid. 121). En vid sjukhuset upprättad poliklinik för hud- och könsjukdomar har fr. o. m. den 1 januari 1940 uppgått i S:t Görans sjukhus. Beträffande mottagningstider å sjukhusets polikliniker se ovan.

Enligt stadsfullmäktiges beslut upprättades år 1938 vid S:t Görans sjukhus ett patientbibliotek, som skötes genom biblioteksstyrelsens försorg (se sid. 355).

En av överläkarbefattningarna (å avdelningen för hud- och könsjukdomar) uppehålls av professorn i syfilidologi vid Karolinska institutet, som där och å polikliniken, med biträde av en underläkare och en amanuens, båda avlönade av Karolinska institutet, meddelar undervisning åt medicine kandidater; sådan undervisning meddelas även av den av staden avlönade överläkaren för köns- och hudsjukdomar samt av en av poliklinikläkarna, båda i egenskap av biträdande lärare vid Karolinska institutet.

Vård av könsjuka inom Stockholm förekommer, förutom vid S:t Görans sjukhus, vid sjukhuset Eira, Stockholms stads och läns sjukhus, ävensom vid vissa av staden anordnade fristående polikliniker (se sid. 143).

Författningar. Instruktioner för styresman och syssloman, fastställda av direktionen 17 febr. 1943. Instruktion för överläkare, fastställd av direktionen 3 mars 1943. Instruktion för husmoder, fastställd av direktionen 17 mars 1943. Avtal mellan hälsovårdsnämnden och Karolinska institutet ang. klinisk undervisning i syfilidologi vid S:t Görans sjukhus, godkänt av k. m. t. 22 maj 1925. Instruktion för personalen vid S:t Görans sjukhus, fastställd 17 dec. 1913. Lag 20 juni 1918 ang. åtgärder mot utbredning av könsjukdomar, med ändr.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 4,702,960 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,524,830 kr.

Styresman (arvode 2,520 kr.).

Troell, N. A. (se nedan).

Överläkare (21).

En vakant å medicinska avd.; **Troell, N. A.** (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1946), mottagningstid: 10—10,30, å kirurgiska avd.; **Tarras-Wahlberg, B. B.** (förordn. t. o. m. ³¹/₈ 1949), mottagningstid: 11,45—12,15, å avd. för hud- och könsjukdomar; **Westergren, A. V. A.** (förordn. t. o. m. ³⁰/₄ 1944), mottagningstid: 11,30—12, å avd. för medicinsk tuberkulos; **Orell, S. G. H.** (förordn.

t. o. m. ³¹/₁₀ 1946), mottagningstid: 11,30—12, å avd. för ortopedi och kirurgisk tuberkulos; **Westermarck, N. J. H.** (förordn. t. o. m. ³⁰/₄ 1946), mottagningstid: 11—12, å röntgen- och ljusavd.; **Schaumann, J.** (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1944), mottagningstid: 12—12,30, å finseninstit.

Elektrokardiografsläkare

(se Sabbatsbergs sjukhus).

Värnénus, A. G.

Förste underläkare (8,040 kr.¹).

Johansson, G.-A. (bitr. lasarettsläkare), **Zetterholm, S. G.**, **Löfgren, S. H.** (å medicinska avd.); **Rosengqvist, A. H.**, **Olovson, T. G.**, **von Zweigbergk, J. O.** (bitr. lasarettsläkare), **Hedderstad, G. C.** (å kirurgiska avd.); **Noræus, Sonja M. V.**, **Bärfverstedt, B. E.** (å avd. för hud- och könsjukdomar); **Bruce, N. E. T.**, **Birath, G. N.** (å avd. för medicinsk tuberkulos); **Hellstadius, A.** (å avd. för kirurgisk tuberkulos); **Mossberg, E. G. H.**, **Söderberg, E. A.** (å röntgen- och ljusavd.).

Andre underläkare (6,000 kr.).

Blom, K.-F. S. S. (å medicinska avd.); **Hanson, B. B. M.** (å avd. för medicinsk tuberkulos); **Ljungqvist, G. J.** (å röntgenavd.).

En *underläkare* och en *amanuens* å syfilidologiska kliniken (avlönade av Karolinska institutet).

Öron-, näs- och halsläkare (2,280 kr.).

Moberg, L.-E.

Läkare

vid polikliniken för hud- och könsjukdomar (avlönade av statsmedel med var och en 5,500 kr.; bidrag från staden 1,000 kr. åt var och en för behandling av hudsjukdomar).

Kjellberg, Gerda E.; **Rhodin, N. J.**; **Janzon, B. I.**; en vakant.

Tre *assistentläkare* (avlönade av statsmedel med var och en 2,700 kr.).

Tandläkare (2,400 kr.).

Ahlsten, S. Å. G.

Obducent och patolog (6,240 kr.).

Wahlgren, F. F.

Tre *e. o. sjukgymnaster* (X), fyra *operationssköterskor* (7), två *röntgensköterskor* (7), en *översköterska* å finseninstitutet (7), en

¹ Dessutom utgår till de å medicinska och kirurgiska poliklinikerna tjänstgörande underläkarna extra ersättning av inflytande poliklinikavgifter.

Sjd *e. o. röntgensköterska* (VII), en *röntgensköterska* å finseninstitutet (6), trettioen *sjuksköterskor* (6), fyra *laboratoriesköterskor* (6), fyra *sköterskor* å finseninstitutet (6), tio *e. o. sjuksköterskor* (VI), en *e. o. laboratoriesköterska* (VI), ett *fotografiskt biträde* (6), en *badmästare* (6), ett *operationsbiträde* (4), två *e. o. biträdande sköterskor* (IV), åtta *extra sjuksköterskor* (2,100 kr.), femtioåtta *assistentersköterskor* (2,580 kr.), två *sköterskor för ljusbehandling* å tuberkulosavd. (2,040 kr.). — Fyrtio *sjuksköterskebiträden* (1 b), tvåhundrafyrtiofyra *sjuksköterskebiträden* (1 a), fem *baderskebiträden* (1 a), sex *sjuksköterskeelever*.

Predikant (2,040 kr.).

Knutson, K. H. F., kyrkoadjunkt i S:t Görans förs.

En *organist* (575 kr.).

Syssloman (1 kl.) (21).

Thorell, G. A. S.; t. »S:t Görans sjukhus»; mottagningstid: 9—11.

Förste kammarskrivare (17).

Segervall, N. G.

Kontorsassistenter (13).

Karlsson, A. V. E.; **Ahrenmark, H. V. V.**

E. o. kontorsassistent (XIII).

Thylén, M. A. V.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Sjöberg, Aina S.

Ett *första kontorsbiträde* (7), fyra *e. o. första kontorsbiträden* (VII), två *e. o. kontorsbiträden* (V), sex *extra kontorsbiträden* (2,220 kr.), två *extra kontorsbiträden* (kontrollbiträden) (1,980 kr.).

Maskinist (1 kl.) (14).

Näsman, J. M.

Husmoder (1 kl.) (9).

Unell, Edith.

Köksförestånderska (1 kl.) (9).

Vakant.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Häll, H. A. son; **Melanoz, G. Q.**

En *biträdande maskinist* (1 kl.) (12), en *biträdande maskinist* (2 kl.) (11), tre *hantverkare* (7), fyra *e. o. hantverkare* (VII), två *vaktmästare* (2 kl.) (6), två *e. o. vakt-*

mästare (2 kl.) (VI), en *biträdande köksförestånderska* (1 kl.) (7), en *extra biträdande köksförestånderska* (1 kl.) (2,760 kr.), en *extra biträdande köksförestånderska* (2 kl.) (nouv. inneh. 3,312 kr.), en *biträdande husmoder* (7), ett *e. o. husmodersbiträde* (IV), fyra *e. o. telefonister* (IV), en *baderska* (3), två *portvakter* (2 kl.) (2; en av dessa åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 3), en *kindergartenlärarinna* (1,740 kr.). — Nio *eldare* (2 c), sex *sjukskötare* (2 b), sex *gårdskarlar* (2 a), tre *manliga köksbiträden* (2 a), en *första kokerska* (1 d), ett *första matsalsbiträde* (1 c), fyra *kokerskor* (1 c), fyra *första biträden* (1 b), två *kallskänkor* (1 b), fem *sömmerskor* (1 b), tre *matsalsbiträden* (1 b), tjugu *köksbiträden* (1 a), tre *biträden vid linneförrådet* (1 a), tjugunio *städare* (1 a).

S:t Eriks sjukhus.

Fleminggatan 22, K. (postgirokontonr 2034); t. »S:t Eriks sjukhus»; expeditionstid: 10—15,30 (lördagar och dag före helgdag 9—13,30); ang. särskilda avdelningar se nedan.

Mottagningstider:

å kirurgiska polikliniken nya patienter: alla dagar för män 13,15—13,45, för kvinnor 12,45—13,15.

återbesök: alla dagar för män 9,45—10,30, för kvinnor 10,45—11,30.

å medicinska polikliniken: alla dagar 12,30—13,30.

S:t Eriks sjukhus är fördelat på två avdelningar, en lasarettavdelning med 582 platser, varav 416 å medicinska avdelningen och 166 å kirurgiska avdelningen, samt en sinnessjukavdelning med 392 platser, varav 7 å särskild avdelning för alkoholister, och en barnbördsavdelning med 117 platser. Dessutom finnes vid sjukhuset (sedan år 1927) en kirurgisk poliklinik och (sedan år 1940) en medicinsk poliklinik. Enligt med Karolinska institutet träffat avtal meddelas av två av läkarna å sjukhusets lasarettavdelning klinisk undervisning i medicin åt medicine kandidater.

Enligt stadsfullmäktiges beslut upprättades år 1937 vid S:t Eriks sjukhus ett patientbibliotek, som skötes genom biblioteksstyrelsens försorg (se sid. 350).

Instruktioner. Instruktioner för styresman och syssloman, fastställda av direktionen 17 febr. 1943. Instruktion för överläkare, fastställd av direktionen 3 mars 1943. Instruktion för husmoder, fastställd av direktionen 17 mars 1943.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 4,785,110 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,221,370 kr.

Styresman (arvode 2,520 kr.).

Sandström, C. (se nedan).

Lasaretsavdelningen.

Mottagningstid (för intagning av patienter): alla dagar 10—11; dessutom å poliklinikerna alla dagar 12,30—13,30, för olycksfall hela dygnet.

Besökstider:

för patienter å helenskit rum: alla dagar 11,30—19;

för patienter å halvenskit rum: alla dagar 11,30—14, 18—19;

för patienter å allmänt rum: tisdagar, torsdagar och lördagar 14—15, söndagar 13,30—15.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se ovan sid. 120.

Överläkare (21).

Sandström, C. (förordn. t. o. m. $31/3$ 1944), mottagningstid: 11,30—12, å röntgenavd.; **Lindbom**, E. O. (förordn. t. o. m. $30/6$ 1944), mottagningstid: 11,30—12, **Berglund**, H. (förordn. t. o. m. $31/3$ 1944), mottagningstid: 11,30—12, en vakant, å medicinska avd.; **Perman**, E. G. S. (förordn. t. o. m. $31/10$ 1945) å kirurgiska avd.

Extra överläkare (8,520 kr.).

Strandell, B. H. E., mottagningstid: 11,30—12, å medicinska avd.

Obducent och patolog (6,240 kr.).

Henschen, F., professor.

Konsulterande läkare (5,100—2,500 kr.).

Jungert, G. E. Y. (för öron-, näs- och halssjukdomar); **von Bahr**, G. O. A. (för ögonsjukdomar); **Sjöqvist**, C. O. (för neurokirurgiska sjukdomar).

Tandläkare (2,400 kr.).

Dahl, G. M.

Elektrokardiografsläkare

(se Maria sjukhus).

Björlov, H. S. J.

Förste underläkare (8,040 kr.¹).

Sköld, E. G. V. (bitr. lasarettsläkare), **Ihre**, B. J. E. (bitr. lasarettsläkare), **Lublin**, H. J., **Lagerlöf**, H. O., **Jansson**, K. T., **Lundberg**, K. Å. R., **Bjuggren**, S. O. A., **Sikén**, J. G. H. (å medicinska avd.); **Elvin**, J. S. H. (bitr. lasarettsläkare), **Wahlheim**, T. S., **Moherger**, J. T. (å kirurgiska avd.); **Moberg**, B. G., **Markman**, B. J. (å röntgenavd.); **Hultquist**, G. T. J:son (å patologiska avd.).

¹) Dessutom utgår till de å poliklinikerna tjänstgörande underläkarna särskilt arvode, varå rörligt lönetillägg ej må beräknas.

Andre underläkare (6,000 kr.).

Östner, K. G., en vakant (å medicinska avd.); **Brickman**, B. G. (å kirurgiska avd.); **Burman**, T. G., en vakant (å röntgenavd.).

Husmoder (1 kl.) (9).

Lindh, Jenny E.

Fem assistentläkare (oavlönade), två amanuenser (1,200 kr. jämte fri kost, dessutom avlönade av Karolinska institutet).

Två e. o. sjukgymnaster (X), en operationssköterska (7), en extra operationssköterska (2,784 kr.), tre röntgensköterskor (7), en e. o. röntgensköterska (VII), en extra röntgensköterska (2,988 kr.), fyrtiofem sjuksköterskor (6), ett fotografiskt biträde (6), en extra husmoder (4,200 kr.), sjutton e. o. sjuksköterskor (VI), tre extra sjuksköterskor (2,664 kr.), två laboratoriesköterskor (6), en e. o. laboratoriesköterska (VI), fyrtiotre extra assistentsköterskor (2,580 kr.), ett operationsbiträde (4), en baderska (3). — Sju röntgen- och ljusbehandlingsbiträden (1 b), ett operationsbiträde (1 b), två poliklinikbiträden (1 b), tvåhundraatjugufem sköterskebiträden och städerskor (1 a), nio baderskebiträden (1 a), fyrtio elever.

Sinnessjukavdelningen.

Besökstid: torsdagar och söndagar 13—14.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 120.

Överläkare (21).

Eneström, Hj. E. (se även sid. 132) (förordn. t. o. m. $31/3$ 1945); mottagningstid: 11,30—12.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Reinius, E. A.; **Öjing**, K. E. A.

En förestånderska (8), fem översköterskor (7), tre e. o. översköterskor (VII), tio skötare (7), en extra skötare (3,000 kr.), femtiotvå sköterskor (5), tjugufem e. o. sköterskor (V). — En städerska (1 a).

Barnbördsavdelningen.

Tel. 51 63 80 (förlösningsavd.), 51 63 81 (läk. exp.), 51 63 84 (överläkaren), 51 63 82 (kontoret), 51 63 83 (avd. I), »S:t Eriks sjukhus» (avd. 14 a, 16 a, 16 b).

Mottagningstider:

Patienter intagas alla tider på dygnet.

Beträffande mödravårdscentraler se sid. 145.

Sjd

Besökstider: tisdagar, torsdagar, lördagar och söndagar 12—13 samt 18,30—19 endast för mannen.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 120.

Överläkare (7,692 kr.).

Clason, C. E. S.; träffas 10—10,30.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Linde, A. P.

Andre underläkare (6,000 kr.).

Vakant.

Extra underläkare (4,800 kr.).

Walentin, T. S.

Husmoder (4,260 kr.).

Janson, Anna M., barnmorska.

En *kontorsskrivare* (3,120 kr.), fem *assistentbarnmorskor* (2,580 kr.), åtta *barnmorskor* (2,664 kr.), två *sjuksköterskor* (2,664 kr.), två *assistentköterskor* (2,580 kr.), sju *sjuksköterskeelever* (2,400 kr.), tjuguen *barnsköterskor* (1,980 kr.), en *vaktmästare* (2,580 kr.). — En *sömmerska* (1 b), ett *förrådsbiträde* (1 b), tjugufyra *sjukvårdsbiträden* (1 a), en *städerska* (1 a).

Predikant (4,080 kr.).

Heldt, T. E. O., pastor.

En *organist och försångare* (420 kr.).

Syssloman (1 kl.) (21).

Svenson, S. A. (t. o. m. ³⁰/₆ 1943); t. »S:t Eriks sjukhus»; mottagningstid: 9—11.

Förste kammarskrivare (17).

Johansson, E. V., tj. (se sid. 131), *tf. Engelmark*, K. E.

Kontorsassistenter (13).

Fors, T. K. R.; en vakant, *tf. Erikson*, Å. E.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Ericsson, A. B., tj. (se sid. 118), *tf. Lundberg*, I. K.; *Lagergren*, K., tj. (se sid. 137), *tf. Jansson*, R. M.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Ljunggren, f. von Hausswolff, Marie-Louise.

Två *första kontorsbiträden* (7), två *e. o. första kontorsbiträden* (VII), två *e. o. kontorsbiträden* (V), fyra *extra kontorsbiträden* (2,220 kr.).

Maskinist (1 kl.) (14).

Forslund, C. A.

Köksförestånderska (1 kl.) (9).

Anander, Sigrid K.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Falk, A. L.; Svensson, J. A.; Lätt, J. G.; Carlsson, K. A.; Leijon, G. A.

En *biträdande maskinist* (1 kl.) (12), en *biträdande maskinist* (2 kl.) (11), en *biträdande köksförestånderska* (1 kl.) (7), en *tvättförestånderska* (1 kl.) (7), två *hantverkare* (7), tre *e. o. hantverkare* (VII), två *vaktmästare* (2 kl.) (6), två *e. o. vaktmästare* (2 kl.) (VI), en *e. o. överstäderska* (V), en *biträdande tvättförestånderska* (2 kl.) (4), ett *e. o. köksförestånderskebiträde* (IV), fyra *e. o. telefonister* (IV), en *extra telefonist* (1,200 kr.), — Elva *eldare* (2 c), en *automobilförare* (2 c), fem *sjukbärare* (2 b), åtta *gårdskarlar* (2 a), tre *manliga köksbiträden* (2 a), en *första kokerska* (1 d), tre *kokerskor* (1 c), ett *första matsalsbiträde* (1 c), en *kallskänka* (1 b), fyra *första köksbiträden* (1 b), fyra *sömmerskor* (1 b), fyra *strykerskor* (1 b), två *första tvättbiträden* (1 b), aderton *tvättbiträden* (1 b), tio *matsalsbiträden* (1 b), sjutton *köksbiträden* (1 a), sex *städerskor* (1 a).

Södersjukhuset.

Årstalunden, Sö. (postgirokonto nr 58064); t. »Södersjukhuset».

Besökstider:

å barnbördsavdelningen

för patienter å allmänt rum: tisdagar, torsdagar, lördagar och söndagar 12—13 samt 18,30—19 (endast för mannen);

för patienter å hel- och halvskilda rum: tisdagar, torsdagar, lördagar och söndagar 11 13 samt alla dagar 18,30—19,30 (endast för mannen);

å övriga avdelningar

vardagar 14—15 och söndagar 13,30—15.

Expeditionstid: å sysslomanskontoret vardagar 9—12, 13—15,30; lördagar och dag före helgdag 9—12, 12,30—14.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se ovan sid. 120.

Beträffande historik och platsfördelning se ovan under Södersjukhusets byggnadskommitté (sid 117).

I samband med barnbördsavdelningen är anordnad en statens anstalt för barnmorskeundervisning. Genom ett år 1938 träffat avtal har staden åtagit sig att dels mot ett årligt bidrag

av 15,000 kr. hålla lokaler för undervisningen, dels mot viss ersättning hålla kost och bostäder åt eleverna (f. n. 48 till antalet). Anstaltens överlärare och barnmorskelärare äro överläkare respektive biträdande läkare vid barnbördsavdelningen.

Författningar. Instruktion för styresman och syssloman, fastställd av direktionen 17 febr. 1943. Instruktion för överläkare, fastställd av direktionen 3 mars 1943. Instruktion för husmoder, fastställd av direktionen 17 mars 1943. K. stadga 13 maj 1938 för barnmorskeundervisningen, med ändr. Chefens för ecklesiastikdepartementet ämbetsskrivelse 9 juni 1905 ang. anordnande av barnmorskeundervisning vid [Södra barnbörds]huset m. m.].

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 4,672,630 kr., kapitalbudgeten (inom linjen förda, år 1942 beviljade lönemedelsanslag 5,133,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 3,437,000 kr. (Se vidare Utl. 1943: nr 105.)

Styresman (arvode 2,520 kr.).

Sahlgren, E. J. A., mottagningstid: 9,30—10 (se nedan).

Överläkare (21).

Sahlgren, E. J. A. (förordn. t. o. m. ³⁰/e 1946), mottagningstid: 10—10,30, å medicinska avd.; **Lundqvist, E. B.**, å barnbörds- och gynekologiska avd. (som överlärare vid barnmorskeläroanstalten avlönad av staten).

Biträdande läkare

(som barnmorskelärare avlönad av staten).

Holtz, A. G. F.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Hafström, T. E. G:son (bitr. lasarettsläkare) (å medicinska avd.); **Hylander, F. B.**, **Malmnäs, C. E. A.**, **Ohlin, C. A.** (å barnbörds- och gynekologiska avd.).

Andre underläkare (6,000 kr.).

Lauritzen, G. K. (å barnbörds- och gynekologiska avd.); en vakant (å medicinska avd.).

Syssloman (21).

Holst, K. G.; t. >Södersjukhuset; mottagnings-tid: 9—11.

Förste kontorsskrivare och kassör (3,540 kr.).

Avén, f. Etzler, Margit A. C.

Maskinist (1 kl.) (14).

Olofsson, E. G.

Husmoder (1 kl.) (9).

Estelle, Gertrud E.

Köksförestånderska (1 kl.) (9).

Mellin, Märta D.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Kährling, K. J. O.

En **biträdande maskinist** (2 kl.) (11), en *e. o. husmoder* (VIII), ett *kontorsbiträde* (2,220 kr.), en *portvakt* (2 kl.) (2), en *e. o. portvakt* (2 kl.) (II). — Två *eldare* (2 c), tre *gårdskarlar* (2 a), ett *första matsalsbiträde* (1 c), två *sömmerskor* (1 b), tre *matsalsbiträden* (1 b), ett *köksbiträde* (1 a), ett *första biträde* (1 b), tio *städerskor* (1 a).

Maria sjukhus.

Wollmar Yxkullsgatan 25, Sö. (postgiro-konto nr 2056); t. 23 25 30 (växel).

Mottagningstid (för intagning av patienter): å medicinska avd.: alla dagar 9—10

å kirurgiska avd.: vardagar 11,30—12,30 (för kvinnor) och 13—14 (för män), sön- och helgdagar 9—10;

mottagningstid å polikliniken: vardagar 11,30—12,30 (för kvinnor) och 13—14 (för män).

Besökstider:

allmänt rum: söndagar, tisdagar, torsdagar, lördagar 14—15;

halvenskilt rum: alla dagar 11—14, 17—18;

helenskilt rum: alla dagar 11—18.

Expeditionstid: å sysslomanskontoret 9—12, 13—15,30, lördag och dag före helgdag 9—12, 12,30—14.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se ovan sid. 120.

Maria sjukhus omfattar f. n. 283 vårdplatser, därav 178 å kirurgiska och 105 å medicinska avdelningarna.

Vid sjukhuset är inrättad en kirurgisk poliklinik.

Instruktioner. Instruktioner för styresman och syssloman, fastställda av direktionen 17 febr. 1943. Instruktion för överläkare, fastställd av direktionen 3 mars 1943. Instruktion för husmoder, fastställd av direktionen 17 mars 1943.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 1,960,530 kr.; inkomster: driftbudgeten 716,500 kr.

Styresman (arvode 1,260 kr.).

Brandberg, C. R. E. (se nedan).

Överläkare (21).

Tillgren, J. (förordn. t. o. m. ³⁰/11 1944), mottagnings-tid: 10—11, å medicinska avd.; **Mag-nusson, A. H. W.** (förordn. t. o. m. ³¹/12 1947), mottagnings-tid: 9,30—10 och 11,30—

SJD

12,15, å röntgenavd.; **Brandberg**, C. R. E. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{4}$ 1946), mottagningstid: 13—13,30 å kirurgiska avd.

*E. o. elektrokardiograf-läkare*¹⁾ (XXI).

Björlov, H. S. J.

Förste underläkare (8,040 kr.²⁾.

Settergren, F. H. (bitr. lasarettsläkare), **Ekblom**, S. T. E., **Köhler**, B., en vakant, *tf.* **Krook**, S. S. (å kirurgiska avd.); **Hansson**, A. F., **Nordenson**, N. G. (å medicinska avd.); **Löfstedt**, S., **Sahlstedt**, H. (å röntgenavd.).

Andre underläkare (6,000 kr.).

Arnell, O. B. (å medicinska avd.); **Oldby**, N., en vakant (å kirurgiska avd.); **Nordwall**, S. B:son (å röntgenavd.).

Tre *assistentläkare* (oavlönade), en å kirurgiska och två å medicinska avd.

Obducent och patolog (4,560 kr.).

Wahlgren, F. F.

En *extra kurator* (3,180 kr.) (gemensam med Åsö och Stigbergets sjukhus), två *e. o. sjukgymnaster* (X), fyra *operations-sköterskor* (7), en *e. o. operationssköterska* (VII), två *röntgensköterskor* (7), en *e. o. röntgensköterska* (VII), sexton *sjuksköterskor* (6), två *e. o. sjuksköterskor* (VI), tre *laboratoriesköterskor* (6), ett *fotografiskt biträde* (6), två *massöser* (3,120 kr.), en *extra röntgensköterska* (2,860 kr.), en *extra sjuksköterska* (2,664 kr.), tjugutvå *assistent-sköterskor* (2,580 kr.), ett *extra fotografiskt biträde* (2,340 kr.), trettioen *biträdande sjuksköterskor* (500 kr., bostad och kost). — Två *röntgenbiträden* (1 b), fyra *operationsbiträden* (1 b), tre *poliklinikbiträden* (1 b), sextiosju *sjuksköterskebiträden* (1 a), tre *baderskebiträden* (1 a).

Predikant och organist (1,410 kr.).

Palmer, N. E., kyrkoadjunkt i Storkyrkoförsamlingen.

Syssloman (2 kl.) (20).

Olsson, E. V.; t. 23 25 30; mottagningstid: 9—11.

Kammarsskrivare (15).

Sunne, C. N.³⁾

¹⁾ Med tjänstgöringsskyldighet dessutom vid S:t Eriks sjukhus.

²⁾ Dessutom utgår till de å kirurgiska polikliniken tjänstgörande underläkarna särskilt arvode med sammanlagt högst 4,000 kr. per år, varå rörligt lönetillägg icke må beräknas.

³⁾ Överflyttas till Epidemisjukhuset fr. o. m. $\frac{1}{7}$ 1943.

Kontorsassistent (13).

Nordquist, G. A.

Två *första kontorsbiträden* (7), två *e. o. kontorsbiträden* (V), ett *extra första kontorsbiträde* (2,760 kr.), fyra *extra kontorsbiträden* (2,400 kr.).

Maskinist (2 kl.) (13).

Vakant, *tf.* **Hedman**, S.

Husmoder (2 kl.) (8).

Ahlgren, Mia S. H.

Köksförestånderska (2 kl.) (8).

Karlsson, W. K. (Mia).

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Samuelson, G. A.; **Löfstedt**, E. J.; **Wiklund**, E. O. A.

En *biträdande köksförestånderska* (2 kl.) (6), en *baderska* (3), två *portvakter* (2 kl.) (2), en *e. o. portvakt* (2 kl.) (II), en *extra portvakt* (2,070 kr.), ett *portvaksbiträde* (1,020 kr.). — Fyra *eldare* (2 c), fyra *sjukbärare* (2 b), en *gårdskarl* (2 a), ett *manligt köksbiträde* (2 a), en *första kokerska* (1 d), tre *kokerskor* (1 c), ett *första matsalsbiträde* (1 c), ett *tvättbiträde* (1 b), en *kallskänka* (1 b), ett *första spisbiträde* (1 b), fyra *sömmerskor* (1 b), fyra *matsalsbiträden* (1 b), elva *städerskor* (1 a), tolv *köksbiträden* (1 a).

Åsö sjukhus.

Åsögatan 147, Sö. (postgirokonto nr 1084); t. 40 12 35, 41 42 20, 41 42 21 (växel); 43 09 60 (kontoret).

Mottagningstid (för intagning av patienter): varje dag 9—11.

Besökstid: tisdagar, torsdagar, lördagar och söndagar 14—15.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 120.

Åsö sjukhus (f. d. provisoriska sjukhuset) rymmer f. n. 102 platser, fördelade på en våning för manliga patienter med 34 sängar och två våningar för kvinnliga patienter med 68 sängar.

Instruktioner. Instruktioner för styresman och syssloman, fastställda av direktionen 17 febr. 1943. Instruktion för överläkare, fastställd av direktionen 3 mars 1943. Instruktion för husmoder, fastställd av direktionen 17 mars 1943.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 564,330 kr.; inkomster: driftbudgeten 161,950 kr.

Styresman och överläkare (21)

(dessutom styresmansarvode 690 kr.).

Kahlmeter, T. G. (förordn. t. o. m. ³¹/12 1944);
mottagningstid: 11,15—11,45.

Elektrokardiografikläkare

(se Sabbatsbergs sjukhus).

Vernéus, A. G.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Schnell, Å. R.; Skiöld, N. J.; Göranson, S. F. O.

Andre underläkare ¹⁾ (4,500 kr.).

Nyström, G. E.

En assistentläkare (oavlönad).

Röntgenläkare (6,600 kr.).

Jönsson, N. G.

Öronläkare (1,500 kr.).

Hambraeus, C. M.

Obducent ²⁾.

Vakant.

En *e. o. sjukgymnast* (X), en *extra sjukgymnast* (3,120 kr.), en *e. o. röntgensköterska* (VII), fyra *sjuksköterskor* (6), en *laboratoriesköterska* (6), två *e. o. sjuksköterskor* (VI), en *extra röntgensköterska* (2,856 kr.), en *extra sjuksköterska* (2,664 kr.), fyra *extra assistentsköterskor* (2,580 kr.). — Två *sjuksköterskebiträden* (röntgen) (1 b), *tjugusex sjuksköterskebiträden* (1 a).

Predikant (1,020 kr.).

Ahlfeldt, R. A., komminister i Katarina förs.

En *organist och försångare* (270 kr.).

Sysselman (3 kl.) (18).

Vakant, *tf. Johansson*, E. V.

Kontorsassistent (13).

Andersson, Inga J.

Ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.).

Vaktmästare (1 kl.) (8).

André, K. G. J.

Köksförestånderska (3 kl.) (7).

Olsson, Karolina.

¹⁾ Förordnas under nio månader av året (vintermånaderna).

²⁾ Anslag i staten 1,150 kr.

En *vaktmästare* (2 kl.) (6), en *värmeledningsskötare* (7), en *baderska* (3), en *portvakt* (2 kl.) (2). — Tre *sjukskötare* (2 b), två *kokerskor* (1 c), en *sömmerska* (1 b), två *matsalsbiträden* (1 b), ett *första köksbiträde* (1 b), tre *köksbiträden* (1 a), fyra *städerskor* (1 a), ett *portvaksbiträde* (1 a).

Norrtulls sjukhus.

Norrtullsgatan 14 (postadress: Stockholm 23) (postgirokonto nr 54733); t. 23 28 50 (växel); 33 96 53 (kontoret direkt); kontorstid: 10—12, 13—15,30, lördagar 10—12, 13—14.

Mottagningstid (för intagning av patienter): vardagar 10—11.

Telefontid (för förfrågningar om patienter): alla dagar 11—12.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se ovan sid. 120.

Besökstider: se nedan.

I samband med stadens förvärv av vissa fastigheter vid Norrtullsgatan, varäst tidigare Allmänna barnhusets barnhemsverksamhet varit inrymd (se kommunalkalendern för år 1933, sid. 151) förband sig staden enligt stadsfullmäktiges beslut den 19 oktober 1931 att intill dess en pediatrik klinik komme till stånd vid ett blivande rikssjukhus eller vid annan av Karolinska institutet godkänd sjukvårdsinrättning i Stockholm, dock högst intill den 1 juli 1944, inom nämnda fastigheter upprätthålla ett stadens sjukhus för barn med 75 vårdplatser. Däräst av k. m:t så påfordras, skola 20 av dessa platser upplåtas åt barn, vilka icke äga hemortsrätt i Stockholm. Sjukvårdsanstalten skall av staden under ovan angivna tid upplåtas till Karolinska institutet för undervisningsändamål såsom institutets pediatrika klinik. Läkarvården skall bestridas av Karolinska institutet; dock skola vederbörande läkare jämväl erhålla arvoden från staden. Staden har vidare åtagit sig att under samma tid, som barnsjukhuset upprätthålles, jämväl upprätthålla en till sjukhuset ansluten pediatrik poliklinik.

I samband med träffandet av ovanberörda avtal förband sig staden jämväl att bereda vissa angivna befattningshavare vid Allmänna barnhuset motsvarande anställning vid det av staden upprättade barnsjukhuset.

Staden äger årligen från statsverket utbetomma dels ett belopp av 60,000 kr. till bestridande av kostnaderna för barnsjukhuset, dels ett belopp av 5,700 kr. för upprätthållandet av den pediatrika polikliniken därstädes. Dessutom utgår till sjukhuset ett årligt bidrag av 50,000 kr. från Allmänna barnhusets Stockholmsfond (se sid. 294).

SjD

Ovan omnämnda sjukvårdsanstalt utgör barnavdelningen vid Norrtulls sjukhus.

I ifrågavarande fastigheter har jämväl anordnats en sinnessjukavdelning med f. n. 165 vårdplatser, samtliga avsedda för kvinnor.

Instruktioner. Instruktioner för styresman och syssloman, fastställda av direktionen 17 febr. 1943. Instruktion för överläkare, fastställd av direktionen 3 mars 1943. Instruktion för husmoder, fastställd av direktionen 17 mars 1943.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 1,136,130 kr.; inkomster: driftbudgeten 361,600 kr. (därav statsbidrag 65,700 kr.).

Styresman (arvode 1,140 kr.).

Wallgren, A. J. (se nedan).

Barnavdelningen.

Besökstid: söndagar och onsdagar 13—14.

Överläkare

(3,500 kr.; dessutom avlöning från Karolinska institutet).

Wallgren, A. J.

Underläkare

(2,800 kr.; dessutom avlöning från Karolinska institutet).

Vakant.

Läkare vid den pediatriiska polikliniken (3,600 kr.).

Magnusson, J. H.

Radiolog (2,000 kr.).

Jonsell, S. J. E.

En *extra kurator* (avlönad av sjukhusdirektionen) (gemensam med Sachsska barnsjukhuset), en *e. o. röntgensköterska* (VII), tre *sjuksköterskor* (6), två *e. o. sjuksköterskor* (VI), en *extra sjuksköterska* (2,664 kr.), fyra *extra assistentsköterskor* (2,580 kr.), en *extra barnträdgårdslärarinna* (1,860 kr.), ett *e. o. röntgenbiträde* (V), tjugo fyra *extra sjuksköterskeelever* (540 kr. jämte fri bostad och kost), tolv *barnsköterskor* (1,860 kr.), fyra *ammor* (620 kr.).

Sinnessjukavdelningen.

Tel. 23 28 50.

Besökstid: söndagar, tisdagar och torsdagar
12,30—13,30.

Överläkare (2,300 kr.).

Eneström, Hj. E. (se S:t Eriks sjukhus).

En förestånderska (8), två *e. o. översköterskor* (VII), två *extra översköterskor* (2,856 kr.), tjugufem *sköterskor* (5), fyra *e. o. sköterskor* (V), åtta *extra sköterskor* (2,220 kr.).

Ett e. o. första kontorsbiträde (VII).

Predikant (1,020 kr.).

Wiklund, E. V., komminister i Matteus förs.

Syssloman (3 kl.) (18).

Alström, H.; mottagningstid: 9—11.

Kammarskrivare (6,180 kr.).

de Berg, C. F. A.

E. o. maskinist (XII).

Goude, K. F. H.

E. o. köksförestånderska (3 kl.) (VII).

Norberg, Kristina E.

E. o. vaktmästare (2 kl.) (VIII).

Garpendal, C. H. G., tj. (se sid. 119), *tf.* Holmberg, N.

Ett *extra första kontorsbiträde* (2,460 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.), en *extra portvakt* (1,620 kr.), ett *extra vaktmästarbiträde* (1,020 kr.). — Fem *eldare* (2 c), tre *gårdskarlar* (2 a), en *första kokerska* (1 d), en *mjölkköksföreståndarinna* (1 d), en *undervättföreståndarinna* (1 d), två *kokerskor* (1 c), en *kallskänka* (1 b), fyra *matsalsbiträden* (1 b), ett *första biträde* (1 b), en *sömmerska* (1 b), en *portvakt* (1 a), två *telefonvakter* (1 a), ett *laboratoriebiträde* (1 a), fjorton *städerskor* (1 a), två *arbetsbiträden* (1 a), åtta *köksbiträden* (1 a).

Stigbergets sjukhus.

*Fjällgatan 23 och 23 A samt 20 A, Sö.
(postgirokonto nr 59977); t. 421101,
421102, 421103 (avd. 1-4 och 8 för
kvinnliga patienter och föreståndarin-
nor); 421105 (avd. 5-7 för manliga pa-
tienter); 424254 (kontoret).*

Besökstider: tisdagar, torsdagar, lördagar, sön- och helgdagar 14—15.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 120.

Stigbergets sjukhus rymmer f. n. 134 platser, fördelade på fem avdelningar för kvinnliga patienter med 95 sängar och tre avdelningar för manliga patienter med 39 sängar.

Instruktioner. Instruktioner för styresman och syssloman, fastställda av direktionen 17 febr. 1943. Instruktion för överläkare, fastställd av

direktionen 3 mars 1943. Instruktion för husmoder, fastställd av direktionen 17 mars 1943.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 474,800 kr.; inkomster: driftbudgeten 148,500 kr.

Styresman (arvode 690 kr.).

Lindborg, N. E. (se nedan).

Läkare (6,600 kr.).

Lindborg, N. E.

Redogörare (1,200 kr.).

Johansson, E. V. (se Åsö sjukhus).

Extra kontorsassistent (4,020 kr.).

Enström, K. O.

E. o. föreståndarinna och husmoder (VIII).

Koppang, Märtha M.

En *e. o. köksförestånderska* (VII), sex *e. o. sjuksköterskor* (VI), tre *extra sjuksköterskor* (2,664 kr.), tre *assistentsköterskor* (2,580 kr.), en *e. o. värmelednings-skötare* (VII) (beredskapsarvode 720 kr.), en *e. o. baderska* (III). — En *eldare* (2 c), fyra *sjukbärare* (2 b), två *kokerskor* (1 c), två *matsalsbiträden* (1 b), en *kallskänka* (1 b), en *sömmerska* (1 b), fyrtioen *sköterskebiträden* (1 a), fyra *köksbiträden* (1 a), fyra *städerskor* (1 a).

Barnsjukhuset Simon och Mathilda Sachs' minne.

Årstalunden, Sö. (postgirokonto nr 1071); t. 43 70 64 (växel); 43 11 98 (sysslomanskontoret); 43 14 14 (avd. I); 43 65 64 (avd. II); 41 94 22 (röntgenavd.); 41 94 22 (husmodern kl. 13—14).

Mottagningstid (för intagning av patienter samt å polikliniken): vardagar 11,30—12,30.

Besökstid: söndagar och onsdagar 12,30—13,30.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se ovan sid. 120.

Sjukhuset, som upprättats genom en donation den 12 februari 1907 å 400,000 kr. av stärbhusdelägarna efter framlidne generalkonsuln Simon Sachs och hans maka Mathilda Sachs, är avsett för späda barn. Sjukhuset har 48 platser för sjuka barn, 6 platser för am barn och 6 platser för medföljande digivande mödrar. Vid sjukhuset har även inrättats en poliklinik.

Sjukhuset bör enligt donationsbestämmelserna förvaltas av en styrelse, bestående av högst sju ledamöter. Styrelsen utses av stadsfullmäktige,

men donatorerna äga under sin livstid utse tre ledamöter. Enligt beslut av stadsfullmäktige utses styrelsen för en tid av ett år i sänder.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 279,930 kr.; inkomster: driftbudgeten 94,550 kr. (därav 5,000 kr. ränta å donationsmedel).

Styrelse.

Gyllenswärd, C. E., överläkare, Höjer, f. Dahl, T. Signe E., fru, stadsfullm., Tengbom, I. J., slottsarkitekt, professor, vice ordf., Wedberg-Larsson, A. A. Elvira, fru, stadsfullm. (valda av stadsfullmäktige); Sachs, J. E., generalkonsul, ordf., Sachs, R., verkst. direktör, kassaförvaltare, Heyman, f. Thiel, Agda, fru (valda av donatorerna).

Revisorer.

Sjukhusets räkenskaper och förvaltning granskas av samma revisorer, som äro utsedda för hälsovårdsnämndens räkenskaper och förvaltning (se sid. 205).

Styresman och överläkare (21)
(dessutom styresmansarvode 690 kr.).

Gyllenswärd, C. E. (förordn. t. o. m. ^{30/11} 1945); mottagningstid: kl. 10.

Förste underläkare (7,692 kr.).

Palmgren, F. A. Å.

Andre underläkare (6,000 kr.).

Vakant.

Röntgenläkare (2,400 kr.).

Jonsell, S. J. E.

En *obducent* (690 kr.).

Tre *sjuksköterskor* (6), en *e. o. sjuksköterska* (VI), tre *extra assistentsköterskor* (2,580 kr.), aderton *sjuksköterskeelever* (bostad och kost), sex *ammor* (dagarvode jämte bostad och kost). — Sex *sköterskebiträden* (1 a), ett *röntgenbiträde* (1 a).

Syssloman (1,740 kr.).

Häglund, B. A. K. (se sid. 123); t. 43 11 98; mottagningstid: måndagar 18—19, onsdagar 12—14, fredagar 18—19.

Husmoder (2 kl.) (8).

Kruse, Svea Ch.

En *värmeledningsskötare* (7). — En *första kokerska* (1 d), ett *första köksbiträde* (1 b), en *sömmerska* (1 b), ett *matsalsbiträde* (1 b), tre *sköterskebiträden* (1 b), två *köksbiträden* (1 a), fyra *städerskor* (1 a), en *portvakt* (1 a).

SjD

Södra barnbördshuset.

Genom tillkomsten av Södersjukhuset (se sid. 128) har Södra barnbördshuset nedlagts fr. o. m. våren 1943.

Söderby sjukhus.

Söderby, Uttran (postgirokonto nr 13304); t. Tumba 3 14 (kontoret); Tumba: »Söderby sjukhus» (växel).

Mottagningstid (för intagning av patienter): vardagar 10—11.

Besökstid: tisdagar, torsdagar, sön- och helgdagar 12—15.

Expeditionstid: å sysslomanskontoret 8—15,30.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 120.

Sjukhuset, som är uppfört å stadens egendom Söderby i Salems socken, är avsett att mottaga i Stockholm boende tuberkulossjuka. Sjukhuset är uppdelat på två sjukavdelningar, var och en med en överläkare som chef och inrymmer sammanlagt 404 platser i allmänt rum samt 40 platser i enskilda och halv enskilda rum.

Till driftkostnader för tuberkulossjukvård vid stadens tuberkulusanstalter utgår statsbidrag.

Författningar. Instruktioner för styresman och syssloman, fastställda av direktionen 17 febr. 1943. Instruktion för överläkare, fastställd av direktionen 3 mars 1943. Instruktion för husmoder, fastställd av direktionen 17 mars 1943. K. kung. 22 juni 1939 ang. statsbidrag till driftkostnaderna vid anstalter för lungtuberkulos.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 1,922,410 kr.; inkomster: driftbudgeten 675,500 kr.

Styresman (arvode 1,500 kr.).

Gullbring, A. G. (se nedan).

Överläkare (27).

Gullbring, A. G. (förordn. t. o. m. $31\frac{1}{2}$ 1946), mottagningstid: 10—10,30; **Leffler, J. K. F.** (förordn. t. o. m. $31\frac{1}{2}$ 1946), mottagnings-tid: 12,30—13.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Backman, C. S.; Häggmark, Å. L.; Thorell, S. H. J.; Anjou, K. O. G.

Andre underläkare (6,000 kr.).

Bothén, N. F.

Extra läkare

för behandling av halstuberkulos (3,000 kr.).

Erici, E. V.

Konsulterande läkare i kirurgiska sjukdomar (3,600 kr.).

Perman, E. G. S.

Tandläkare (4,800 kr.).

Hellgren, P. L.

En röntgen- och operationssköterska (7), sjutton sjuksköterskor (6), fyra e. o. sjuksköterskor (VI), tre extra sjuksköterskor (2,664 kr.), sju extra assistentsköterskor (2,580 kr.), två sjuksköterskelever. — Fem första sköterskebiträden (1 b), åttioen sköterskebiträden (1 a).

Predikant och organist (1,800 kr.).

Uddin, K. J. R., kyrkoherde i Markim.

Syssloman (2 kl.) (20).

Herrman, N. V. A.; t. Tumba: »Söderby sjukhus» och 3 14; mottagningstid: 8—10.

Kammarsskrivare (15).

Vakant, *tf. Lindell, B. J. W.*

En **förste kontorist** (10), ett **första kontorsbiträde** (7), ett **extra första kontorsbiträde** (2,880 kr.), ett e. o. kontorsbiträde (V).

Maskinist (1 kl.) (14).

Lindqvist, S. E.

Husmoder (2 kl.) (8).

Andersson, J. M. (Hanna).

Köksförestånderska (2 kl.) (8).

Blomgren, Rodny L.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Augustson, A. S. A.

Två **extra kontorsbiträden** (kontrollbiträden) (2,400 kr.), en **extra telefonist** (2,286 kr.), en **biträdande maskinist (1 kl.)** (12) (beredskapsarvode 720 kr.), en e. o. **biträdande maskinist (2 kl.)** (XI) (beredskapsarvode 720 kr.), fem **hantverkare** (7), en **trädgårdsmästare** (3 kl.) (7), en e. o. **automobilförare** (VII), en **tvättförestånderska (2 kl.)** (6), en **biträdande köksförestånderska (2 kl.)** (6), en **nattvakt** (5), två **baderskor** (3), en **portvakt (2 kl.)** (2). — Sex **eldare** (2 c), en **automobilförare** (2 c), sex **gårdskarlar** (2 a), ett **manligt köksbiträde** (2 a), en **första**

kokerska (1 d), två *kokerskor* (1 c), ett *första matsalsbiträde* (1 c), fem *matsalsbiträden* (1 b), en *kallskänka* (1 b), ett *första tvättbiträde* (1 b), två *strykerskor* (1 b), tre *sömmerskor* (1 b), två *första biträden* (1 b), åtta *tvättbiträden* (1 b), tre *första köksbiträden* (1 b), fjorton *köksbiträden* (1 a), elva *städerskor* (1 a).

Stadens tuberkulossjukstuga vid Hamra.

(Sanatoriet vid Hamra.)

Tullinge (postgirokontonr 13303); t. *Tumba* 35.

Tuberkulossjukstugan, som uppförts av ab. Separator å mark, tillhörig egendomen Hamra i Botkyrka socken och som av bolaget under ett tjugental år använts såsom sanatorium för dess arbetare, inköptes av staden år 1923. Sjukstugan är avsedd för vård av tuberkulösa barn och har 37 vårdplatser. En vid sjukstugan upprättad skola står under folkskoledirektionens uppsikt och ledning.

Instruktioner. Instruktioner för styresman och syssloman, fastställda av direktionen 17 febr. 1943. Instruktion för överläkare, fastställd av direktionen 3 mars 1943. Instruktion för husmoder, fastställd av direktionen 17 mars 1943.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 103,930 kr.; inkomster: driftbudgeten 43,880 kr. (därav statsbidrag 4,780 kr.).

Styresman och överläkare (1,500 kr.).

Gullbring, A. G. (se Söderby sjukhus).

Redogörare (720 kr.).

Herrman, N. V. A. (se Söderby sjukhus).

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Ekstedt, E. G. (Jane).

En *lärarinna* (4,113 kr.), en *värmeledningsskötare* (7) (beredskapsarvode 720 kr.). — En *kokerska* (1 c), två *köksbiträden* (1 a), sju *sköterskebiträden* (1 a).

Barnsanatoriet Tjärnan.

Tjärnan, *Kullsveden*; t. *Tjärnan* 11.

Barnsanatoriet Tjärnan (f. d. kronprinsessan Margaretas vårdanstalt för tuberkulösa barn) i Tjärnans by, cirka fem km från Säter, är avsett för fattiga, tuberkulösa barn från Stockholms stad i en ålder ej överstigande 12 år och med utsikt till fullt tillfrisknande eller åtminstone avsevärd förbättring. Sanatoriet kan numera rymma 100 barn.

Vårdavgiften utgör 2 kr. per dag.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 240,310 kr.; inkomster: driftbudgeten 110,500 kr. (därav 4,000 kr. ränta å donationsmedel).

Styresman och läkare (4,560 kr.).

Berg, S.; t. Säter 39; mottagningstid: tisdagar och fredagar 15—17.

Redogörare (1,020 kr.).

Lundberg, I., kamrerare (se sid. 118).

En *föreståndarinna* (1 kl.) (8), en *e. o. maskinist* (3 kl.) (XII), en *befallningsman* (3,000 kr.), en *e. o. lärarinna* (VI), två *sjuksköterskor* (6). — En *eldare* (2 c), en *kokerska* (1 c), ett *första biträde* (1 b), två *tvättbiträden* (1 b), tolv *sköterskebiträden* (1 a), ett *baderskebiträde* (1 a), fem *köksbiträden* (1 a), två *städerskor* (1 a).

Sjukhuset Eira, Stockholms stads och läns sjukhus.

Rörande detta för staden och Stockholms län avsedda sjukhus, som icke är upplaget på stadens stat och icke sorterar under sjukhusdirektionen, se sid. 396.

Beckomberga sjukhus.

Postadress: Ängby 1 (postgirokontonr 59815); t. »Beckomberga sjukhus» (växel).

Mottagningstid (för styresmannen): vardagar 14—15; (övriga överläkare): vardagar 13,30—14,30.

Besökstid: tisdagar, torsdagar och söndagar 13,30—14,30.

Expeditionstid: å sysslomanskontoret 10—15,30, lördagar 10—14.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 120.

Förfrågningar ang. patienter besvaras av resp. översköterska dagligen 14—15.

Beckomberga sjukhus, uppfört å den staden tillhöriga egendomen Beckomberga i Bromma, omfattar 1,604 vårdplatser. Det har upprättats huvudsakligen för fullgörande av den staden jämlikt år 1925 med staten träffat avtal åvilande skyldigheten att övertaga vården av de förut å statshospital intagna, i huvudstaden hemortsberättigade sinnessjuka.

Instruktioner. Instruktioner för styresman och syssloman, fastställda av direktionen 17 febr. 1943. Instruktion för överläkare, fastställd av direktionen 3 mars 1943. Instruktion för husmoder, fastställd av direktionen 17 mars 1943.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 6,569,670 kr.; kapitalbudgeten (inom linjen fört, år 1942 beviljat länemedelsanslag 2,475,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 1,843,150 kr.

Sjd

Styresman och överläkare (27)

(dessutom styresmansarvode 1,800 kr.).

Wiesel, F. S. (förordn. t. o. m. $\frac{31}{12}$ 1943);
t. 37 22 35.

Överläkare (27).

Rabe, K. A. H. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{9}$ 1948);
Wohlfahrt, C. S. S. (förordn. t. o. m. $\frac{31}{8}$ 1948).

Biträdande läkare (24).

Rosenström, E. V.; Reuterskiöld, S.; Ehrensvärd,
J. N. G., frih.

Konsulterande läkare

(2,280—1,380 kr.).

Anderson, S. A. (för invärtes medicin); Lindblom,
K. J. G. (i röntgendiagnostik).

Förste underläkare (8,040 kr.).

Lagergren, S. G.; Ahnsjö, S. O. R.; Lagerwall,
Eva H. G.; Alström, C. H.; Izikowitz, S. J.;
Harding, G.

Andre underläkare (6,000 kr.).

Stjernberg, F. L.

En uppsyningsman (10), fyra förestånderskor (8), sju skötare (7), tjugo sju e. o. skötare (VII), fyrtiofyra översköterskor (7), femton e. o. översköterskor (VII), nio extra översköterskor (2,856 kr.), tio extra sjuksköterskor (2,664 kr.), tre första sköterskor (6), etthundraåttiotvå sköterskor (5), åttioen e. o. sköterskor (V), åtta extra skötare och skötareelever (2,760—2,100 kr.), femtiosex extra sköterskor och sköterskelelevar (2,400—1,800 kr.). — Ett sköterskebiträde (1 b).

Predikant (1,020 kr.).

Ström, B. G. A., komminister i Bromma förs.
En organist (420 kr.).

Syssloman (1 kl.) (21).

Ramgren, E. G.; t. 37 22 36; mottagningstid:
9—11.

Förste kammarsskrivare (17).

Ellnert, E. F.

Kontorsassistent (13).

Olsson, Ebba I.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Olsson, Annie P. M.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Carlbon, B. A., tj. (se sid. 123), tf. Engberg,
A. Vera E.

E. o. kurator (XII).

Clason, J. E. (Janny-Lisa); mottagning alla vardagar utom lördagar 13—15; t. 37 25 00.

Två första kontorsbiträden (7), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett extra första kontorsbiträde (3,528 kr.).

Maskinist (1 kl.) (14)

(dessutom för verkmästargöromål 690 kr.).

Torstensson, A. H.

Köksförestånderska (1 kl.) (9).

Ekeroth, A. E. (Lisa).

Husmoder (2 kl.) (8).

Hilldén, f. Olsson, A. L. (Anna-Lisa).

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Brolin, P. E. H.

En biträdande maskinist (1 kl.) (12), en biträdande maskinist (2 kl.) (11), en trädgårdsmästare (2 kl.) (10), fem hantverksföreståndare (10), en förrädsföreståndare (3 kl.) (9), två automobilförare (7; en av dessa åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 8), tre hantverkare (7), tre e. o. hantverkare (reparatörer) (7), tre e. o. hantverkare (VII), en tvättförestånderska (1 kl.) (7), en biträdande köksförestånderska (2 kl.) (6), två extra biträdande köksförestånderskor (2,580 kr.), en e. o. vaktmästare (2 kl.) (VI), en arbetsförestånderska (6), en e. o. arbetsförestånderska (VI), en biträdande tvättförestånderska (2 kl.) (4), fyra e. o. telefonister (IV), en portvakt (2 kl.) (2), en e. o. portvakt (2 kl.) (II), en extra tapetserare (2,760 kr.), en extra nattvakt (2,220 kr.). — Sju eldare (2 c), tre automobilförare (2 c), två gårdskarlar (2 a), fyra manliga köksbiträden (2 a), en första kökerska (1 d), två kökerskor (1 c), en kaliskänka (1 b), ett första biträde (1 b), sex matsalsbiträden (1 b), tre sömmerskor (1 b), tre strykerskor (1 b), nitton tvättbiträden (1 b), två arbetsbiträden (1 a), tjugufyra köksbiträden (1 a), femtiosex städerskor (1 a).

Långbro sjukhus.

Långbro, Älvsjö 1 (postgirokonto nr 1096), t. 46 25 00 (växel); 46 13 56 (överläkare Stenberg direkt); 46 25 00 (överläkare Hubert); 46 13 63 (syssломannen samt kontoret).

Mottagningstid: Intagning av patienter sker alla tider på dygnet. Telefotid till förestånderskorna (för förfrågningar om patienterna): alla dagar kl. 14—15.

Besökstid: tisdagar, fredagar och söndagar 13,30—14,30.

Expeditionstid: å sysslomanskontoret 8,30—12, 12,45—16,15, lördagar 8,30—12, 12,30—14.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 120.

Långbro sjukhus omfattar f. n. 888 vårdplatser. Sjukhuset är uppdelat på två avdelningar, under ledning av tvenne överläkare.

Författningar. Ordningsregler för Långbro sjukhus, fastställda av sjukhusets styrelse 15 dec. 1910. Instruktioner för sjukvårdspersonal vid Långbro sjukhus, fastställda av sjukhusets styrelse 3 aug. 1911. Instruktioner för styresman och syssloman, fastställda av direktionen 17 febr. 1943. Instruktion för överläkare, fastställd av direktionen 3 mars 1943. Instruktion för husmoder, fastställd av direktionen 17 mars 1943.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 4,171,850 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,095,000 kr.

Styresman och överläkare (27)

(dessutom styresmansarvode 1,200 kr.).

Stenberg, S. O. (förordn. t. o. m. ³¹/₇ 1948); t. 46 1356, 46 2500; mottagningstid: tisdagar och fredagar 13—14.

Överläkare (27).

Hubert, B. T. H.; t. 46 2500; mottagningstid: tisdagar och fredagar 13—13,30.

Biträdande läkare (24).

Abramson, D.; **Sehlstedt, C. P.;** t. 46 2500.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Carlberg, G. U.; **Grönwald, A. J. F.;** **Hammargren, S. A.;** t. 46 2500.

Andre underläkare (6,000 kr.).

Bingley-Wennström, J. T.

Konsulterande läkare (1,500 kr.)

(för invärtes sjukdomar).

Anderson, S. A.

En *uppsyningsman* (10), fyra *förestånderskor* (8), åtta *förste skötare* (8), femtiosix *skötare* (7), trettio *översköterskor* (7), fem *extra översköterskor* (2,988 kr.), tjuguen *e. o. skötare* (VII), tio *första sköterskor* (6), en *e. o. sjuksköterska* (VI), etthundrasexton *sköterskor* (5), fyrtiotvå *e. o. sköterskor* (V), en *extra skötare* (2,640 kr.), sexton *extra sköterskor* (2,220 kr.), två *extra sjuksköterskor* (2,664 kr.), en *extra laboratoriesköterska* (2,664 kr.).

Predikant (1,020 kr.).

Hassler, J. E. A., komminister i Sofia förs. En *organist* (420 kr.).

Syssloman (1 kl.) (21).

Ohlson, G. A.; t. 46 13 63, 46 25 00; mottagningstid: 12—14.

Förste kammarskrivare (17).

Josefsson, N. O.

Kontorsassistenter (13).

Nilsson, N. T.; **Lindell, B. J. W.,** tj. (se sid. 134), *tf. Lagergren, K.*

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Andersson, Anna-Lisa.

Kurator.

Petersson, J. K. (Hanna), mottagningstid: alla vardagar utom lördagar 12,30—15.

Ett *första kontorsbiträde* (7), två *e. o. första kontorsbiträden* (VII).

Maskinist (1 kl.) (14)

(dessutom för verkmästargöröml 690 kr.).

Weiter, L. A. F.

Köksförestånderska (1 kl.) (9).

Schulte, A. Margaretha.

Husmoder (2 kl.) (8).

Broman, U. (Ulla).

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Andersson, A. F.; **Nilsson, J. O. A.**

En *biträdande maskinist* (1 kl.) (12), en *biträdande maskinist* (2 kl.) (11), en *trädgårdsmästare* (2 kl.) (10), sju *hantverksföreståndare* (10), två *automobilförare* (7; en av dessa åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 8), fem *hantverkare* (7), två *hantverkare* (*reparatörer*) (7), en *e. o. hantverkare* (VII), en *vaktmästare* (2 kl.) (6), ett *trädgårdsbiträde* (5), en *nattvakt* (5), två *portvakter* (2 kl.) (2), en *arbetsförestånderska* (6), en *tvättförestånderska* (2 kl.) (6), en *biträdande köksförestånderska* (2 kl.) (6), en *e. o. biträdande köksförestånderska* (VII), en *e. o. telefonist* (IV), en *biträdande tvättförestånderska* (2 kl.) (4), en *e. o. biträdande arbetsförestånderska* (IV). — Nio *eldare* (2 c), tre *automobilförare* (2 c), fem

Sjd

gårdskarlar (2 a), två *manliga köksbiträden* (2 a), en *första kokerska* (1 d), två *kokerskor* (1 c), två *strykerskor* (1 b), en *kallskänka* (1 b), två *första biträden* (1 b), sju *matsalsbiträden* (1 b), en *sömmerska* (1 b), tio *tvättbiträden* (1 b), *tjuguen städerskor* (1 a), en *portvakt* (1 a), ett *arbetsbiträde* (1 a), *sjutton köksbiträden* (1 a).

Sinnessjukavdelningarna vid St Eriks och Norrtulls sjukhus.

Beträffande sinnessjukavdelningen vid St Eriks sjukhus (340 vårdplatser) och sinnessjukavdelningen vid Norrtulls sjukhus (165 vårdplatser) se sid. 127 och 132.

Rånäs sjukhus.

Rånäs; t. Rånäs 17 (sjukhuset), Rånäs 18 (styresmannen), Rånäs 23 (föreståndarinnan).

Sjukvårdsavgifter: se sid. 120.

Besökstid: torsdagar och lördagar 13—14.

Rånäs sjukhus, som är inrymt i den av staten inköpta egendomen Rånäs slott i Fasterna socken, Stockholms län, har plats för 105 kvinnliga patienter.

Instruktioner. Instruktioner för styresman och syssloman, fastställda av direktionen 17 febr. 1943. Instruktion för överläkare, fastställd av direktionen 3 mars 1943. Instruktion för husmoder, fastställd av direktionen 17 mars 1943.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 291,770 kr.; inkomster: driftbudgeten 78,900 kr.

E. o. överläkare (XXI).

Fogelgren, G. N.

Styresman (570 kr.).

Fogelgren, G. N. (se ovan).

Syssloman.

Alström, H. (se Norrtulls sjukhus).

En *förestånderska* (8), en *översköterska* (7), en *e. o. översköterska* (VII), elva *sköterskor* (5), fyra *e. o. sköterskor* (V), tre *sköterskeelever* (2,220 kr.), en *arbetsförestånderska* (6), en *extra köksförestånderska* (2,460 kr.), en *e. o. tvättförestånderska* (IV), en *e. o. värmelednings-skötare* (VII). — En *gårdskar* och *chaufför* (2 c), en *första kokerska* (1 d), ett *matsalsbiträde* (1 b), tre *köksbiträden* (1 a).

Epidemisjukhuset.

Valhallavägen, nära Roslagsgatan, uppfartsväg från Ingemarsgatan, Va. (postgirokonton nr 1082); t. 23 54 20 (växel).

Mottagningstid: sjuka intagas alla tider på dygnet.

Besökstid: Anhöriga medgivs att i besöksrummen onsdagar, lördagar och söndagar kl. 13,30—14 samtala med de patienter, vilkas tillstånd det medger. Uppllysningar om patienterna meddelas till anhöriga varje helgfri dag kl. 12,30 av sjukhusets överläkare. Telefonuppllysningar angående patienterna lämnas dagligen kl. 13—14.

Sjukvårdsavgifter: se sid. 120.

Enligt epidemilagen den 19 juni 1919 skall varje epidemidistrikt äga tillgång till erforderligt antal platser å särskilda epidemisjukhus för vård av personer, som äro behäftade med sådan smittsam sjukdom, som omförmäles i nämnda lag (jfr nedan).

I Stockholm, som utgör eget epidemidistrikt, lämnas sådan sjukvård å stadens epidemisjukhus, som för närvarande har 707 platser. Enligt instruktionen för Stockholms stads sjukhusdirektion är direktionen stadens epideminämnd.

De sjukdomar för vilka enligt epidemilagen (med följdförfattningar) vård skall beredas å epidemisjukhus äro: pest, kolera, smittkoppor, fläckfeber, nervfeber, paratyfus, scharlakansfeber, difteri, akut barnförlämbning, smittsam hjärnfeber, återfallsfeber, sömnsjuka, undulantfeber, rödsot och Weils sjukdom. I mån av utrymme behandlas dessutom mässling, kikhosta, vattenkoppor, epidemisk influensa m. fl. sjukdomar.

Vid sjukhuset meddelas av överläkaren klinisk undervisning i epidemiologi åt medicinska kandidater, som å sjukhuset fullgöra assistenttjänstgöring.

Till sjukhusets driftkostnader utgår statsbidrag med 2 kr. per underhållsdag för varje enligt epidemilagen kostnadsfritt vårdad sjuk.

Författningar. Instruktioner för styresman och syssloman, fastställda av direktionen 17 febr. 1943. Instruktion för överläkare, fastställd av direktionen 3 mars 1943. Instruktion för husmoder, fastställd av direktionen 17 mars 1943. Epidemilag 19 juni 1919, med ändr. K. kung. 5 maj 1939 ang. statsbidrag till driften av epidemisjukhus m. m. (se Kfh 1941: sid. 414). Aftal mellan hälsovårdsnämnden och Karolinska institutet ang. klinisk undervisning i epidemiologi vid Epidemisjukhuset 5 maj 1911, med ändr. Hälsovårdsnämndens beslut 26 april 1938 ang. rätt till vård å Epidemisjukhuset av vissa utom Stockholm insjuknade personer.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 1,665,155 kr.; inkomster: driftbudgeten 397,000 kr. (därav statsbidrag 160,000 kr.).

Styresman och överläkare (23)

(dessutom styresmansarvode 1,500 kr. och undervisningsarvode från Karolinska institutet 4,000 kr.).

Bergman, R. K. (förordn. t. o. m. $31/5$ 1944);
mottagningstid: vardagar 12,30—13.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Arlander, P.; Hamne, P. B.; Örn, C. H. G.

Öronläkare (6,780 kr.).

Sjöberg, A. Axson.

E. o. röntgenläkare (XXI)

(tjänsten gemensam med upplysnings- och understödsbyrån för tuberkulossjuka).

Jäderholm, K. B.

Läkare för elektrokardiografiska undersökningar.¹⁾

Værnéus, A. G.

Obducent.²⁾

Wahlgren, F. F.

Elva *epidemisjuksköterskor* (7), en *e. o. operationssköterska* (VII), tre *e. o. epidemisjuksköterskor* (VII), två *extra epidemisjuksköterskor* (2,856—2,700 kr.), en *laboratoriesköterska* (7), en *extra laboratoriesköterska* (2,856 kr.), femton *assistentersköterskor* (2,760 kr.), ett *e. o. röntgenbiträde* (IV), en *lek-lärlarinna* (2,580 kr.). — Femtionio *sjuksköterskebiträden* (1 b) jämte ett varierande antal tillfälliga sjuksköterskebiträden.

Predikant (1,000 kr.).

Kyhliberg, G., komminister i Engelbrekts förs.

Syssloman (2 kl.) (20).

Åhlin, A. Hj. D.: t. 23 54 20; mottagningstid: 9—13.

Kammarsskrivare (15).

Engelmark, K. E., tjf. (se sid. 128), tf. Ericson, E. G.

En *kontorsskrivare* (9), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.).

Maskinist (2 kl.) (13).

Hallström, O. H.

Preparator, tillika vaktmästare (9).

Frisk, G. A. E.

¹⁾ Anslag i staten 960 kr.

²⁾ " " " 600 kr.

Husmoder (2 kl.) (8).

Albihn, K. V. (Vera).

Köksförestånderska (2 kl.) (8).

von Zweigbergk, Sigrid.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Jansson, N. J.; en vakant.

En *biträdande maskinist* (2 kl.) (11), två *hantverkare* (7), en *vaktmästare* (2 kl.) (6), en *biträdande köksförestånderska* (2 kl.) (6), en *tvättförestånderska* (2 kl.) (6), en *biträdande tvättförestånderska* (2,040 kr.), två *e. o. telefonister* (IV), en *portvakt* (2 kl.) (2). — Fem *eldare* (2 c), en *bilförare* (2 c), fyra *gårdskarlar* (2 a), en *första kokerska* (1 d), två *kokerskor* (1 c), en *kallskänka* (1 b), tre *första köksbiträden* (1 b), fyra *matsalsbiträden* (1 b), två *sömmerskor* (1 b), en *strykerska* (1 b), sex *tvättbiträden* (1 b), sju *köksbiträden* (1 a), åtta *städerskor* (1 a).

Konvalescenthemmen.

Isidor Dannströms konvalescenthem.

Se under Sabbatsbergs sjukhus (sid. 122).

Albert och Hulda Pålsons konvalescenthem.

Södertörns villastad nr 10; t. Södertörns villastad 25; expeditionstid: 11—13.

Hemmet har till ändamål att bereda underhåll och vård åt kvinnor, som efter genomgången sjukdom härav äro i behov och icke kunna i eget hem eller hos anhöriga på tillfredsställande sätt vårdas. Hemmet har tillkommit genom en av godsägaren Albert Pålson och hans hustru Hulda Pålson, född Hjertström, till Stockholms stad överlämnad donation å 200,000 kr., vars årliga avkastning skall användas till bestridande av utgifter för å hemmet intagna personers underhåll och vård. Staden har åtagit sig att tillhandahålla lokal för hemmet, bekosta dess inredning och uppsättning samt bestrida de ytterligare utgifter för detsamma, som ej täckas av denna donation och möjligen tillkommande donationers avkastning. Enligt donationsbrevet hava lasarettsläkare i Kalmar läns norra landstingsområde rättighet att ständigt få vid hemmet disponera över två platser.

Konvalescenthemmet är numera förlagt till en för ändamålet inköpt fastighet i Södertörns villastad, varest plats kan beredas för 52 kvinnliga patienter.

Sjd

Jämlikt donationsbestämmelserna är vården å 30 av hemmets platser avgiftsfri; å övriga 22 platser utgår avgiften, där icke nedsättning eller befrielse beviljats, med 2,50 kr. per dag. Vårdtiden får i regel icke överstiga fyra veckor. Remiss till intagning sker genom hemmets läkare. Utredning om vederbörandes hemortsrätt och betalningsförmåga verkställs av sjukhusavgiftsdelegerade och fattigvårdsnämndens distriktsbyråer.

Läkaren är skyldig att vid behov inställa sig å hemmet efter särskild kallelse ävensom att regelbundet besöka hemmet en gång var fjortonde dag.

Konvalescenthemmets förvaltning, som förut ombesörjdes av en särskild styrelse i enlighet av statsfullmäktige den 24 januari 1905 antagna villkor, handhaves numera enligt k. brev den 5 juni 1942 omedelbart av sjukhusdirektionen i egenskap av sjukvårdsberedning.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 81,860 kr.; inkomster: driftbudgeten 32,000 kr. (därav 7,300 kr. ränta å donationsmedel).

Styresman och läkare.

Lindborg, N. E. (se sid. 118).

Redogörare (900 kr.).

Lundberg, I., kamrerare (se sid. 118).

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Larsson, S. Gunborg.

En värmeledningsskötare (7), en e. o. undersköterska (IV). — En kokerska (1 c), två köksbiträden (1 a), fyra städerskor (1 a).

Jacques och Galathée Lamms konvalescenthem för tuberkulossjuka.

Stora Gungan, Enskede 1; t. 49 02 50.

Tuberkulohemmet har tillkommit på grund av en i testamente av änkefru Galathée Lamm år 1913 till staden gjord donation å ett belopp av 100,000 kr. Beloppet skulle enligt donationsbestämmelserna användas till ett konvalescenthem för behövande personer, som vid något av stadens sjukhus behandlats för tuberkulos, mot villkor, att staden upplåte för ändamålet lämplig lokal och omhändertoge bestyret med förvaltningen av såväl penningmedlen som hemmet. Hemmet har upprättats å en staden tillhörig lägenhet i Enskede församling. Det har 9 platser, avsedda för män. Vården är kostnadsfri och platserna disponeras av stadens tuberkulosbyrå (se sid. 212) såsom ett led i dess verksamhet för understödjande av medellösa tuberkulossjuka. Läkaren är skyldig att vid behov inställa sig å hemmet efter särskild kallelse

ävensom att regelbundet besöka hemmet en gång i kvartalet.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 22,280 kr.; inkomster: driftbudgeten 5,850 kr. (därav 3,750 kr. ränta å donationsmedel).

Redogörare.

Lundberg, I., kamrerare (se sid. 118).

Föreståndarinna (3 kl.) (6).

Wadman, Hilma.

Ett första biträde (1 b).

Heijkenskjölds konvalescenthem.

Måsnaryd, Södertälje; t. Södertälje 316 63; expeditionstid 11—13.

Konvalescenthemmet har tillkommit på grund av en testamentarisk donation av översten S. L. Heijkenskjöld och hans maka å ett belopp av sammanlagt 400,000 kr., som år 1919 överlämnades till staden. För hemmets upprättande har arrenderats viss del av den Södertälje stad tillhöriga ägendomen Måsnaryd vid sjön Måsnaren i Västertälje socken. Arrandet omfattar huvudbyggnaden och några mindre byggnader jämte park, trädgård och hagmark.

Konvalescenthemmet är avsett för medellösa eller mindre bemedlade personer från Stockholms stad, vilka efter utskrivning från sjukhus äro i behov av konvalescentvård, samt har plats för 30 patienter. Remiss till intagning sker genom hemmets läkare. Läkaren är skyldig att vid behov inställa sig å hemmet efter särskild kallelse ävensom att regelbundet besöka hemmet en gång i kvartalet. Utredning om vederbörandes hemortsrätt och betalningsförmåga verkställs av sjukhusavgiftsdelegerade och fattigvårdsnämndens distriktsbyråer. Vårdavgiften utgår, där icke nedsättning eller befrielse beviljats, med 2,50 kr. per dag.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 70,500 kr.; inkomster: driftbudgeten 38,500 kr. (därav 14,900 kr. ränta å donationsmedel).

Styresman och läkare.

Lindborg, N. E. (se sid. 118).

Redogörare.

Lundberg, I., kamrerare (se sid. 118).

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Vakant, *tf.* Frölén, A. Linnéa.

En e. o. trädgårdsmästare (VII), ett e. o. trädgårdsbiträde (IV). — En kokerska (1 c), ett matsalsbiträde (1 b), tre biträden (1 a), ett köksbiträde (1 a).

Vårby konvalescenthem.

Vårby gård, Fittja (postgirokontonr 128 440); t. Fittja 136.

Konvalescenthemmet är avsett för vuxna kvinnliga konvalescenter, lidande av lungtuberkulos. Hemmet har 40 platser och intagning sker tills vidare enligt samma bestämmelser som gälla för övriga stadens sjukvårdsanstalter.

Läkaren är skyldig att vid behov inställa sig å hemmet efter särskild kallelse ävensom att regelbundet besöka hemmet en gång i månaden.

Konvalescenthemmet överflyttades den 1 januari 1940 från hälsovårdsnämnden till sjukhusdirektionen.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 97,350 kr.; inkomster: driftbudgeten 23,320 kr.

Styresman och läkare.

Kjellin, G. V.

Redogörare.

Herrman, N. V. A., syssloman (se sid. 134).

Extra föreståndarinna (2,856 kr.).

Olsson, Märta A. C.

En *biträdande föreståndarinna* (2,664 kr.). — En *kokerska* (1 c), två *köksbiträden* (1 a), tre *städerskor* (1 a), en *gårdskarl* (2 a).

Stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem.

Orhem, Enskede 2; t. Södertörns villastad 256—260.

Stadsfullmäktige beslöt den 30 september 1929 emottaga en donation av framlidne bankiren Martin Geber å 800,000 kr. till bildande av en under stadens insecende ställd stiftelse med uppgift att bereda lantvistelse åt konvalescenter. Sedermera erbjöd sig advokaten Arvid Geber att till stiftelsen tillskjuta ytterligare medel av stärbhusets tillgångar nämligen dels ett belopp av 200,000 kr. (av vars årliga avkastning dock f. n. utgår en livränta till ett belopp av 2,200 kr. per år), dels ock vad som kunde utvinna av vissa till Stockholms enskilda bank överlämnade värdepapper. Denna senare donation mottogs av stadsfullmäktige den 15 september 1930. Donationsmedlen skola enligt stadsfullmäktiges beslut förvaltas av drätsel-nämnden.

Den 15 april 1936 har advokaten Arvid Geber å bankir Martin Gebers stärbhus' vägnar till stiftelsen överlämnat ett belopp av nära 145,000 kr., med rätt för stiftelsens styrelse att bestämma över användningen av såväl kapitalet

som dess avkastning till befrämjande av stiftelsens verksamhet. Av detta belopp förvaltas 75,000 kr. såsom en särskild fond, benämnd »Martin Gebers fond», vars avkastning främst användes till beredande av friplatser å konvalescenthemmet.

Enligt testamentets bestämmelser skall donationen användas till bildande av en testators namn bärande stiftelse, som skall hava till ändamål att bereda lantvistelse åt konvalescenter, företrädesvis sådana, som efter genomgången sjukdom blivit från sjukhus utskrivna och som därefter äro i behov av rekreativstvistelse å landet men ej äro i besittning av erforderliga medel att själva bekosta sig sådan. Konvalescenthemmet bör ordnas så, att såväl barn som vuxna kunna därstädes emottagas, varvid företrädesrätt att bliva intagen skall tillkomma den, som är skriven i Stockholm. Även utom Stockholm boende böra dock kunna vinna inträde på villkor, som Stockholms stad äger närmare bestämma.

Stadsfullmäktige beslöt den 15 maj 1933 att av donationsmedlen anvisa ett belopp av 875,000 kr. för uppförande av ett konvalescenthem i huvudsaklig överensstämmelse med ett förslag, som utarbetats av en av hälsovårdsnämnden tillsatt kommitté. Samma dag fastställde stadsfullmäktige jämväl stadgar för stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem. Den 2 december 1935 beslöt stadsfullmäktige anvisa det av donationsfonden återstående beloppet, med undantag för vad som borde reserveras till fullgörande av stadens åtagande gentemot viss livräntetagare, till inventarieutrustning för hemmet och hemmets fullbordande i övrigt.

Stiftelsen skall enligt donationsbestämmelserna stå under Stockholms stads omedelbara överinseende, och dess angelägenheter skola handhas av en styrelse, som skall bestå av fem ledamöter jämte två suppleanter för dem. Såväl styrelseledamöter som suppleanter utses av sjukhusdirektionen för en tid av fyra år. Nuvarande ledamöter och suppleanter äro utsedda för åren 1941—1944. Av styrelseledamöterna böra minst två vara legitimerade läkare i Stockholm.

Konvalescenthemmet, vilket togs i bruk i mars månad 1936, är beläget å den staden tillhöriga egendomen Orhem vid sjön Drevvikens norra strand. Antalet platser vid hemmet utgör 125, därav 60 platser för vuxna och 60 platser för barn samt 5 isoleringsplatser.

Vårdavgiften utgår, där icke nedsättning av eller befrielse från erläggande av densamma beviljas, för stockholmsbor med för vuxna 2,50 kr. och för barn 2 kr. per dag samt för landsortsbor med 10 kr. per dag.

Stadgar m. m. Stadgar för stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem, godkända av SF 15 maj 1933. Reglemente för stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem, fastställt av sjukhusdirektionen 10 mars 1939, med ändr. 14 juni

SJD

1940. Instruktioner för vissa befattningshavare vid stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem, utfärdade av stiftelsens styrelse 17 febr. 1939.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 241,150 kr.; inkomster: driftbudgeten 69,000 kr.

Styrelse

(vald för tiden 1941—1944).

Öman, Ivar, borgarråd, stadsfullm., ordf. och ställföreträdande kassaförvaltare; **Geber**, A. E., advokat, vice ordf.; **Hansson**, N. H., sjukhusdirektör, kassaförvaltare; **Sandler**, f. Lindberg, H. E. M. (Maja), fru; **Öhman**, H. G., prakt. läkare.

Suppleanter: **Adamsson**, f. Hollman, Karin Ch. T., fru; **Rud**, f. Eklund, Anna L., fru.

Sekreterare tillika redogörare

(1,740 kr.).

Pehrson, C. G., tf. notarie (se sid. 118).

Av sjukhusdirektionen utsedda revisorer för granskning av stiftelsens räkenskaper och förvaltning under år 1943.

Cassel, I. E., auktoriserad revisor; **Ohlson**, V. G. H., tjänsteman.

Suppleanter: **Leffler**, S.-H., auktoriserad revisor; **Andersson**, A. H., kassör.

Styresman och läkare (4,560 kr.).

Fredbärj, K. T.

Föreståndarinna (1 kl.) (8).

Låftman, Ellen A. M.

Tre e. o. sjuksköterskor (VI), en e. o. undersköterska (IV), en extra sjukgymnast (3,360 kr.), en köksförestånderska (3 kl.) (7), en e. o. baderska (III). — En värmeledningsskötare (2 c), en gårdskarll tillika automobilförare (2 c), en första kokerska (1 d), ett första biträde (1 b), tre matsalsbiträden (1 b), femton sköterskebiträden (1 a), fem köksbiträden (1 a), tre städerskor (1 a).

Ihrfeltska barnhemmet.

Högliden 3, Herserud, Lidingö I; t. 65 04 41.

Den villafastighet, Nya Torsvik nr 62 i Lidingö, i vilken Ihrfeltska barnhemmet är in-

rymt, donerades år 1920 av vice häradsbörding Fredrik Ihrfelt till staden för att under benämning »Ihrfeltska barnhemmet» användas till konvalescent- och vilohem för behövande efter sjukhusvistelse klina barn i åldern 3—11 år, tillhörande Stockholms kommun.

Hemmet kan mottaga högst 15 barn. Remiss till intagning meddelas av hemmets läkare. Läkaren är skyldig att vid behov inställa sig å hemmet efter särskild kallelse ävensom att regelbundet besöka hemmet en gång var fjortonde dag. Utredning om vederbörandes hemortsrätt och betalningsförmåga verkställas av sjukhusavgiftsdelegerade och fattigvårdsnämndens distriktsbyråer. Vårdavgiften utgår, där icke nedsättning eller befrielse beviljats, med 2 kr. per dag.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 38,450 kr.; inkomster: driftbudgeten 10,500 kr.

Styresman och läkare (1,200 kr.).

Jacobsohn, G. L.

Redogörare.

Lundberg, I., kamrerare (se sid. 118).

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Hjorth, Ruth V.

En kokerska (1 c), tre sköterskebiträden (1 a).

Stadens öppna sjukvård.

Stadssjuksköterskor.

För att med sjukvård i hemmen tillhandagå obemedlade och mindre bemedlade hava av staden anställts sjuttan s. k. stadssjuksköterskor. Vården lämnas kostnadsfritt åt obemedlade; mindre bemedlade erlägga däremot viss nedsatt avgift, lämpad efter råd och lägenhet. Med denna verksamhet avses såväl att bereda bättre vård i hemmen för sjuka inom nämnda befolkningsgrupper som ock att minska kraven på sjukhusvård.

(Sjukvårdssystrar, för vård av fattiga sjuka i hemmen, finnas även anställda hos vissa sjukvårdsföreningar, av vilka flera erhålla understöd av ett på fattigvårdsnämndens stat uppfört anslag till vård av fattiga sjuka i hemmen; se sid. 408.)

Avlöningar. Nio stadssjuksköterskor: lönegrupp 7; en e. o. stadssjuksköterska: lönegrad VII; sju extra stadssjuksköterskor (4,200—2,856 kr.).

Barnmorskor.

Enligt lag den 4 juni 1937 om anställande av distriktsbarnmorskor, med ändr., skall riket för tillgodoseende av barnaföderskors behov av förlösningshjälp vara indelat i barnmorskedistrikt, vart och ett med minst en fast anställd distriktsbarnmorska. Distriktsindelningen fastställas av medicinalstyrelsen, som även bestämmer antalet barnmorskor för varje distrikt.

Medicinalstyrelsen har den 14 februari 1938 bestämt, att Stockholms stad skall utgöra ett barnmorskedistrikt med fyra distriktsbarnmorsketjänster. Angående distriktsbarnmorskastation och verksamhetsområde har barnmorskestyrelsen för Stockholm (se nedan) att besluta.

Inom varje stad, som ingår i distriktsindelningen men ej deltagar i landsting, skall finnas en barnmorskestyrelse med uppgift att handlägga ärenden rörande barnmorskeväsendet inom staden.

Efter framställning av stadsfullmäktige har k. m. t. den 6 februari 1942 medgivit, att sjukhusdirektionen tills vidare må vara barnmorskestyrelse i Stockholm.

Det åligger distriktsbarnmorska att utan ersättning lämna förvård åt havande kvinnor, biträda vid förlösning i hemmet, ävensom lämna eftervård åt kvinnor, som förlöst i hemmet.

Avlöningar. Fyra extra distriktsbarnmorskor: (2,952—2,760 kr.).

Stadens polikliniker.

Så kallade polikliniker, varmed förstås läkarmottagningar, där behandling meddelas åt fattiga sjuka, som ej behöva slutanestaltsvård, äro anordnade dels vid olika sjukhus i staden, dels ock såsom fristående institutioner utan sammanhang med sjukhus. De sistnämnda poliklinikerna hava efter hand blivit av staden helt övertagna. Under sjukhusdirektionen hör därjämte könssjukpolikliniken vid S:t Görans sjukhus (sid. 125). Avdelningarna för behandling av könssjukdomar vid dessa polikliniker motsvara de i 5 § lagen den 20 juni 1918 angående åtgärder mot utbredning av könssjukdomar omförmälda polikliniker.

Avgifterna vid de fristående poliklinikerna äro samma som vid vissa av stadens sjukhus inrättade polikliniker (se sid. 121).

Staden lämnar även bidrag till andra polikliniker (se å avd. 4): Serafimerlasarettets, Diakonissjukhusets, Kronprinsessan Lovisas vårdanstalts, Karolinska institutets barnpoliklinik å Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt ävensom Vanförestaltens polikliniker. Dessutom har staden egna polikliniker i förening med vissa sjukhus, nämligen Sabbatsbergs, S:t Görans, S:t Eriks och Maria sjukhus, Norrtulls sjukhus, Sachsska barn-

sjukhuset samt (t. o. m. 31/9 1943) f. d. Södra barnbördshuset (se sid. 122, 125, 126, 129, 131, 133). Dessa förvaltas emellertid gemensamt med vederbörande sjukhus av sjukhusdirektionen.

Författningar. Instruktion för läkare vid de av Stockholms stads [hälsovårdsnämnd] sjukhusdirektion inrättade polikliniker, fastställd av hälsovårdsnämnden 24 jan. 1919. Lag 20 juni 1918 ang. åtgärder mot utbredning av könssjukdomar, med ändr. Instruktion för läkare vid de, jämlikt gällande lag ang. åtgärder mot utbredning av könssjukdomar 20 juni 1918, i Stockholm inrättade polikliniker, fastställd av hälsovårdsnämnden 24 jan. 1919.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 225,900 kr.; inkomster: driftbudgeten 52,620 kr.

Polikliniken vid Kornhamnstorg.

Kornhamnstorg 4, 2 och 3 tr., C.; t. 10 46 92 (avd. för ögonsjukdomar), 10 22 16 (övriga avdelningar).

(Betr. skyddskoppypmpningen se sid. 214.)

Föreståndare.

Hæggström, A. E.

Hudsjukdomar.

Mottagningstid: måndagar, torsdagar och lördagar 10—11.

Läkare (2,400 kr.).

Breide, C. H.

Kvinnosjukdomar.

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 9—9,30.

Läkare (2,400 kr.).

Söderbaum, H. Gunhild.

Könssjukdomar (kvinnlige patienter).

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—19, tisdagar, torsdagar och lördagar 11—11,30.

Läkare

(6,000 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).

Rossander, Gunhild.

Assistentläkare

(4,000 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).

Palmgren, Dagmar F.

Sjd Könssjukdomar (manliga patienter).

Mottagningstid: måndagar och onsdagar 11—12, fredagar 11—11,30, tisdagar och torsdagar 18,30—19 samt lördagar 13—14.

Läkare

(7,300 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).
Grönqvist, K. J. R.

Ögonsjukdomar.

Mottagningstid: måndagar och torsdagar 18—19, tisdagar, onsdagar och fredagar 12—13.

Läkare (5,100 kr.).

Lindblad, A. Y.

Öron-, näs- och halssjukdomar.

Mottagningstid: vardagar 13—13,30.

Läkare (5,100 kr.).

Flodquist, L. G.; Hæggström, A. E.

En *polikliniköversköterska* (7), två *sjuk-sköterskor* (6), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *extra skrivbiträde* (2,040 kr.). — Tre *poliklinikbiträden* (1 b), två *städerskor* (1 a).

Polikliniken å Norrmalm.

Döbelnsgatan 59/61, n. b., Va.; t. 33 40 34.

Föreståndare.

Almkvist, S. L.

Könssjukdomar (kvinnliga patienter).

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 9,30—10, tisdagar och torsdagar 18,30—19, lördagar 14—14,30.

Läkare

(5,340 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).
Sjöquist-Rhodin, Tyra M.

Assistentläkare

(2,660 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).
Tenlén, Saga.

Könssjukdomar (manliga patienter).

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—18,30, tisdagar, torsdagar och lördagar 11—11,30.

Läkare

(6,300 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).
Almkvist, S. L.

Ögonsjukdomar.

Mottagningstid: måndagar och fredagar 12—12,30, tisdagar och torsdagar 16—16,30.

Läkare (3,900 kr.).

Stenbeck-Gjertz, Anna E. T.

En *sjuksköterska* (6), en *extra sköterska* (1,500 kr.), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), en *städerska* (1,200 kr.). — Ett *poliklinikbiträde* (1 b).

Polikliniken å Östermalm.

Jungfrugatan 27, n. b., Ö.; t. 60 15 85.

Föreståndare.

Björllin, O. S., stadsfullm.

Hudsjukdomar.

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 12,30—12,45.

Läkare.

Feuk, G. A. (jfr nedan).

Öron-, näs- och halssjukdomar.

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 9—9,30, tisdagar, torsdagar och lördagar 11,30—12.

Läkare (5,100 kr.).

Björllin, O. S., stadsfullm.

Könssjukdomar (kvinnliga patienter).

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18,30—19, tisdagar, torsdagar och lördagar 9,30—10.

Läkare

(4,300 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).

Magnell-Nauckér, Valborg V. E.

Assistentläkare

(2,700 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).

Sandbacka-Holmström, Ingrid M.

Könssjukdomar (manliga patienter).

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 12—12,30, tisdagar och torsdagar 18,30—19, lördagar 14—14,30.

Läkare

(4,300 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).

Feuk, G. A.

En sjuksköterska (6), ett e. ö. kontorsbiträde (V), en stüderska (1,000 kr.). — Två poliklinikbiträden (1 b).

Läkarmottagningar för sockersjuka.

Maria sjukhus, Wollmar Yxkullsgatan 25, Sö.; t. 23 25 30 (växel).

Läkare (1,000 kr.).

Håkanson, E. G.; mottagningstid: onsdagar 12—13.

Kliniska laboratoriet, S:t Görans sjukhus, Stadshagen, K.; t. 53 56 05.

Läkare (1,000 kr.).

Andreen, E. Andrea; mottagningstid: tisdagar 10—11.

Sexualhygieniska polikliniken.

Sabbatsbergs sjukhus, Dalagatan 9 & 11, Va.

Mottagningstider: onsdagar 18—19 (lördagar 8,30—9,30).

Poliklinikavgifter: se ovan sid. 121.

Reglemente. Reglemente för Stockholms stads sexualhygieniska poliklinik, fastställt av sjukhusdirektionen 11 okt. 1933.

Läkare.¹⁾

Kjellberg, Gerda E.

Mödravårdscentraler.

Enligt k. kungörelsen den 21 juli 1937 utgår statsbidrag till stad, som ej deltagar i landsting, där staden i enlighet med de i kungörelsen föreskrivna villkoren anordnat förebyggande mödra- och barnavård. Stadsfullmäktige beslöt den 21 november 1938 att upptaga dylik verksamhet och uppdraga ledningen av denna åt sjukhusdirektionen. Enligt samma dag antagen instruktion skall den förebyggande mödravården omfatta dels vården av den havande kvinnan, dels vården av den nyförlösta kvinnan och hennes barn under två till tre veckor. Därefter kommer den förebyg-

gande vården av barnet att övertagas av de av barnavårdsnämnden drivna barnavårdscentralerna (se sid. 285). Den förebyggande mödravården skall enligt stadsfullmäktiges beslut meddelas vid mödravårdscentraler av den typ, som i kungörelsen anges som typ I. Sådan central skall hava sin verksamhet i huvudsak förlagd till mottagnings- eller polikliniklokaler i anslutning till barnbördshus eller barnbördsavdelning vid sjukhus eller ock till andra lämpliga lokaler. Ledningen skall handhavas av specialutbildad legitimerad läkare med erforderligt biträde av en eller flera, dock högst tre barnmorskor eller sjuksköterskor. Vården är avgiftsfri.

Enligt av medicinalstyrelsen fastställt plan för den förebyggande mödravården i Stockholm skall verksamheten bedrivas vid nedanstående sju mödravårdscentraler.

Författningar. Instruktion för den förebyggande mödravården i Stockholm, fastställt av SF 21 nov. 1938 (Kf 1938: nr 34). K. kung. 21 juli 1937 ang. statsbidrag till förebyggande mödra- och barnavård, med ändr. 5 maj 1939, 20 dec. 1940 (Kfh 1941: sid. 920) och 30 juni 1942.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 59,400 kr.; inkomster: driftbudgeten 12,000 kr. (statsbidrag).

Mödravårdscentralen vid f. d. Södra barnbördshuset.

Wollmar Yxkullsgatan 27, Sö.; t. »Södra B. B.».

Verksamhetsområde: Staden Mellan Broarna, Riddarholmen samt Södermalm, Gröndal och Älvsjö.

Mottagningstid: vardagar 14—14,30.

Läkare (3,000 kr.).

Underläkarna vid barnbördshusets obstetrisk-gynekologiska avd. tjänstgöra alternerande.

Övrig personal gemensam med barnbörds-husets gynekologiska poliklinik.

Mödravårdscentralen vid Allmänna barnbördshuset.

Planterhagsvägen, Ö.; t. 23 27 45 (växel).

Verksamhetsområde: Norrmalm, Östermalm och av Vasastaden Johannes församling.

Mottagningstid: vardagar 10—11.

Kostnaderna för mödravårdscentralens drift ersätts av Stockholms stads sjukhusdirektion.

Mödravårdscentralen vid Barnbörds-huset Pro Patria.

Thorildsvägen 5, K.; t. 51 48 05.

Verksamhetsområde: Marieberg, Fredhäll, Kristineberg och Essingeöarna.

¹⁾ Avlöning utgår med visst arvode efter antalet mottagningar samt med hälften av in-futna poliklinikavgifter.

Sjd

Mottagningstid: måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 18,30—19,30.

Distriktsbarnmorskorna i östra och norra distrikten tjänstgöra alternerande. Kostnaderna för mödravårdscentralens drift i övrigt ersätts av Stockholms stads sjukhusdirektion.

Mödravårdscentralen vid S:t Eriks sjukhus.

Fleminggatan 22, K.; t. 51 63 84.

Verksamhetsområde: Kungsholmen, Stads-
hagen och Vasastaden utom Johannes församling.

Mottagningstid: måndagar och fredagar
18,30—19,30, övriga vardagar 7,30—8,30.

Läkare (3,000 kr.).

Underläkarna vid barnbördsavdelningen tjänst-
göra alternerande.

En barnmorska, ett biträde.

Mödravårdscentralen i Hammarby- höjden.

*Nathorstvägen 3, Hammarbyhöjden;
t. 49 61 08.*

Verksamhetsområde: Enskede församling
och av Brännkyrka församling Örby.

Mottagningstid: tisdagar och lördagar 12
—13, torsdagar 18—19.

Läkare (4,000 kr.).

Söderbaum, H. Gunhild.

En barnmorska, ett biträde.

Mödravårdscentralen i Aspudden.

*Hägerstensvägen 120, Aspudden;
t. 45 03 38.*

Verksamhetsområde: Brännkyrka försam-
ling utom Gröndal, Älvsjö och Örby.

Mottagningstid: tisdagar 14—15, ons-
dagar 18—19, lördagar 8,30—9,30.

Läkare (3,000 kr.).

Insulander, Margit H. A.

Distriktsbarnmorskorna i södra distriktet,
ett biträde.

Mödravårdscentralen i Alvik.

*Kommunalhuset, Gustavslundsvägen 168—
170, Appelviken; t. 26 17 04.*

Verksamhetsområde: Bromma församling
utom Essingeöarna.

Mottagningstid: måndagar och fredagar
14—15, torsdagar 18—19.

Läkare (3,000 kr.).

Thelander, H. I.

Distriktsbarnmorskorna i västra distriktet,
ett biträde.

Stadens öppna vård av psykiskt sjuka.

Adresser: överläkaren och expeditionen,
*Klara Västra Kyrkogata 3 B, 1 tr., C.;
hjälpbyrån, Serafimerlasarettet, Hant-
verkargatan 2, K.; kuratorsexpeditionen,
Klara Västra Kyrkogata 5, 2 tr., C.; cen-
tralhemmet, Åsbärby gård, Östuna, Kniv-
sta. Mottagningstider och telefoner se
nedan.*

Sjukhusdirektionen har genom socialdeparte-
mentets skrivelse den 24 januari 1936 medgivits
att utan hinder av föreskrifterna i 4, 5 och 7
kap. stadgan den 19 september 1929 ang. sinnes-
sjukvården i riket tills vidare i enlighet med av
direktionen föreslagen »Ordning för Stockholms
stads öppna vård av psykiskt sjuka» anordna
öppen vård av psykiskt sjuka inom ett angivet
område av Stockholms län.

Den öppna vården har till uppgift att be-
reda vård åt eller medelst hjälpverksamhet bistå
stillsamma och renliga sinnessjuka, vilka anses
kunna vistas utom sinnessjukhus utan fara för
annans personliga säkerhet och eget liv, perso-
ner lidande av epilepsi, psychopati, hysteri eller
annan nervös sjukdom samt imbecilla personer.

Vården omfattar vård i enskilt hem (hem-
vård), vård i av staden eventuellt för ändamå-
let anordnad centralhem, poliklinisk mottagning
i av staden inrättad hjälpbyrå för psykiskt sjuka
samt hjälpverksamhet.

Förvaltningen handhaves av en särskild sty-
relse, bestående av fem ledamöter och tre supple-
anter, av vilka fyra ledamöter och två supple-
anter utses av sjukhusdirektionen för ett ka-
lenderår samt en ledamot och en suppleant av
»Hjälpföreningen för psykiskt sjuka». De senare
äro utsedda tills vidare. Vid den öppna vården
skall finnas anställd bl. a. en överläkare.

Överläkaren åligger bl. a. att leda och över-
vaka sjukvården samt arbetet å hjälpbyrån och
i hjälpverksamheten, att besluta om intagning
och utskrivning av sjuk i hemvård eller cen-
tralhem samt att en gång i månaden eller oftare
där han så finner erforderligt besöka de intagna.

Godkännande av de till den öppna vården
avsedda hemmen tillkommer styrelsen på förslag
av överläkaren. I samma hem må vårdas alle-
nast sjuka av samma kön, till antalet ej över-
stigande 20. I vården skall ingå de sjukas nö-
diga tillsyn och skötsel samt förseende såväl
med god och tillräcklig föda som ock med be-

hörigen, uppvärmd, belyst, städad och med nödiga möbler försedd bostad.

Ett centralhem för vård av kvinnor finnes anordnat inom hemvårdsområdet.

Efter förslag av överläkaren äger styrelsen bevilja vård av därför lämpade fall i enskilt vårdhem.

Hjälpyrån utövar poliklinisk behandling av klientel tillhörande den öppna vårdens verksamhet; mottagningar äro anordnade å Serafimerlasarettet måndagar och torsdagar 15,30—16,30.

Hemvård samt vård å centralhem ersättes av den vårdade eller den för honom betalningskyldige med 2,75 kr. per dag, dock att för vård av i Stockholm icke boende dagavgiften utgår med 4,70 kr. Nedsättning eller befrielse från avgift prövas av sjukhusavgiftsdelegerade respektive fattigvårdsnämndens distriktsbyråer.

Författningar. Socialdepartementets skrivelse till medicinalstyrelsen 24 jan. 1936 med ordning för Stockholms stads öppna vård av psykiskt sjuka (Kf 1936: nr 52). Sinnessjuklagen 19 sept. 1929, med ändr. K. stadga 19 sept. 1929 ang. sinnessjukvården i riket, med ändr. K. brev 6 dec. 1935 till medicinalstyrelsen ang. särbestämmelser för Stockholms stads sinnessjukvård, med ändr. 19 nov. 1937.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 897,980 kr.; inkomster: driftbudgeten 334,500 kr. (därav ränta å donationsmedel 2,500 kr. samt ersättning av statsmedel 3,000 kr.).

Styrelse.

Björlin, O. S., prakt. läkare, stadsfullm., **Hansson**, N. H., sjukhusdirektör, **Mattsson**, S., skötare, **Moureau**, N. C., förste kanslissekreterare, ordf. (utsedd av sjukhusdirektionen); **Stenberg**, S. O., docent, överläkare, vice ordf. (utsedd av Hjälpföreningen för psykiskt sjuka).

Suppleanter: **Eriksson**, f. **Johansson**, Elsa D., fru, **Wittholm**, f. **Ekström**, Karin S. L., fru (utsedd av sjukhusdirektionen); **Kleen**, Else, fru, skriftställarinna (utsedd av Hjälpföreningen för psykiskt sjuka).

Sekreterare.

Danielsen, Helene (se nedan).

Redogörare (690 kr.).

Lundberg, I., kamrerare (se sid. 118).

Kassaförvaltare.

Pehrson, C. G., tf. notarie (se sid. 118).

Överläkare (26).

Hellberg, K. V. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{4}$ 1947); mottagning måndagar och torsdagar 15,30—16,30 (å hjälpbyrån), tisdagar och fredagar

10—12 i ekonomiskt-administrativa ärenden (å expeditionen).

Biträdande läkare (9,300 kr.).

Lundquist, G. A. R.

Kontorsassistent (13)

(å expeditionen).

Danielsen, Helene, Klara Västra Kyrkogata 3 B, 1 tr., C.; t. »sjukhusdirektionen».

Inspektris (2 kl.) (9)

(för hemvården).

Carlberg, Kerstin A.

Översköterska (7)

(för hemvården).

Johansson, Linnéa M.

Extra översköterska (2,856 kr.)

(för hemvården).

Emers, Jane.

Översköterska (7)

(för centralhemmet å Åsbarby gård, Östuna, Knivsta, t. Östuna 26).

Kjellgren, Anna I.

Biträdande läkare (1,980—1,800 kr.)

(å hjälpbyrån).

Sehlstedt, C. P. (se sid. 137); **Ehrens-värd**, J. N. G., frih. (se sid. 136).

Kurator (12).

Leufvén, G. E. S. (La); mottagning: Klara Västra Kyrkogata 5, 2 tr., C., vardagar 10—12; t. 11 97 32, 11 97 33.

Biträdande kurator (10).

Domellöf, Ruth M., mottagning: expeditionen, Vasagatan 6, 2 tr., C., vardagar 9—11; t. »sjukhusdirektionen».

Ett första kontorsbiträde (7) och ett e. o. kontorsbiträde (V) å expeditionen, en extra biträdande kurator (2,640 kr.), ett e. o. kontorsbiträde (V) och ett e. o. skrivbiträde (IV) å hjälpbyrån, ett e. o. trädgårdsbiträde (V) en e. o. undersköterska (IV) en kokerska (1 c) och två biträden (1 a) å centralhemmet.

Centrallaboratorierna.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 200,040 kr.; inkomster: driftbudgeten 178,410 kr.

Sjd

Bakteriologiska laboratoriet.

Vasagatan 13, gårdshuset, 1 tr. (postadress: postfack 177, Stockholm I); t. 10 15 02, 10 15 14, 20 52 62; laboratoriet öppet: vardagar utom lördagar 9—16, lördagar 9—14, sön- och helgdagar 9—11.

På avdelningen utföras bakteriologiska undersökningar rörande till direktionens verksamhet hörande frågor, ävensom utredningar i hälsovårdsärenden, för vilkas bedömande bakteriologisk sakkunskap erfordras, samt undersökningar i diagnostiskt syfte (beträffande halsprov för difteri och upphostningsprov [utstrykningspreparat] för tuberkulos kostnadsfritt för i Stockholm boende personer, eljest enligt taxa) av de prov, som för dylikt ändamål från sjukhus och praktiserande läkare i staden eller landsorten till laboratoriet insändas.

Instruktioner m. m. Hälsovårdsnämndens instruktioner för överläkaren vid nämndens bakteriologiska laboratorium 13 mars 1934 och för assistent 24 okt. 1933. Taxor för undersökning av prov samt för bakteriologiska substrat, fastställda av sjukhusdirektionen 16 sept. 1942.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 153,890 kr.; inkomster: driftbudgeten 144,410 kr.

Överläkare (21).

Davide, H. L. (förordn. t. o. m. ^{30/9} 1944); mottagningstid: 12—12,30.

Assistenter (7,680 kr.).

Varenius, S. R. P.; en vakant.

Preparator, tillika vaktmästare (9).

Lundgren, D. A.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Törnqvist, A. H.

Två laboratoriebiträden (6), en *e. o. vaktmästare (1 kl.)* (VIII), två *e. o. laboratoriebiträden* (VI). — Två städerskor (1 a) samt tillfällig personal i mån av behov.

Kliniska laboratoriet.

S:t Görans sjukhus, ing. Kungsholmsgatan 109, K.; t. »S:t Görans sjukhus: centrallaboratoriet»; prov mottagas 9—15; undersökningar av basalomsättning och magsaft beställas per tel. 9—16; blodprov tagas utan föregående anmälan 9,30—10,30.

På avdelningen utföras olika medicinsk-kemiska undersökningar (å blod, urin m. m.) samt undersökningar av basalomsättningen, allt enligt fastställd taxa. Undersökningarna äro kostnadsfria för personer, som styrkt sin medellöshet eller av vissa läkare provas vara i behov av kostnadsfri undersökning.

Taxa. Taxa för undersökningarna, fastställd av sjukhusdirektionen 19 febr. 1941, med tillägg 31 dec. 1941.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 46,150 kr.; inkomster: driftbudgeten 34,000 kr.

E. o. läkare (XIX).

Andreen, E. Andrea; mottagningstid: 9,30—10,30.

Ett laboratoriebiträde (6), ett extra analysbiträde (3,780 kr.). — En städerska (1 a).

Centraltvättinrättningen för stadens sjukhus.

Högbergsgatan 71 och Svedenborgsgatan 15, Sö.; t. 40 69 12.

Centraltvättinrättningen, som sorterar under sjukhusdirektionen, skall ombesörja tvätten för samtliga sjukhus å Södermalm och för S:t Görans sjukhus. I den mån tvättinrättningen vid Sab-batsbergs sjukhus ej medhinner all därstädes förekommande tvätt, skall centraltvättinrättningen även utföra tvätt för detta sjukhus. Inrättningen har därjämte åtagit sig att ombesörja tvätten för barnsjukhuset Samariten samt Albert och Hulda Pålssons konvalescenthem m. fl. anstalter (se sid. 139). Centraltvättinrättningen har en kapacitet av 4,000 kg tvätt per dag. Inrättningen är inrymd i en större lokal inom de staden tillhöriga s. k. Nürnbergsfastigheterna.

Beträffande förslag om ny centraltvättinrättning se sid. 117.

Instruktion m. m. Instruktion för redogörare, [föreståndarinnan] och tvättmästare vid centraltvättinrättningen, antagen av sjukhusstyrelsen 10 febr. 1925. Kollektivavtal ang. arbets- och löneförhållanden för tvätterskor, manglerskor och strykerskor samt maskintvättare och reparatörer vid centraltvättinrättningen, specialbestämmelser gällande från 1 jan. 1939 och allmänna bestämmelser från 1 april 1940.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 404,185 kr.; inkomster: driftbudgeten 404,185 kr. (ersättningar från sjukhus).

Redogörare (900 kr.).

Olsson, E. V., telefon och mottagningstid se under Maria sjukhus (sid. 130).

Tvättmästare (13).

Löw, F. E.

En biträdande tvättförestånderska (1 kl.) (5). — En maskintvättare och reparatör (2 d), femtiofem kvinnliga biträden (1 a), en städerska (1 a).

Skolhemmet för astmasjuka.

Årsta skola, Stockholm 9; t. 45 01 51.

Hemmet har till ändamål att bereda astmasjuka skolbarn lämplig omgivning och avlägsna de faktorer, som i hemmet framkalla astma. Skolhemmet har bedrivit sin verksamhet sedan början av höstterminen 1936, till en början med medel, som erhållits från stiftelsen Kariz och Ernst August Bångs minne samt stiftelsen Therese och Johan Anderssons minne. Sedan 1940 har sjukhusdirektionen övertagit driften av skolhemmet. Förvaltningen av skolhemmet omhänderhåves direkt av sjukhusdirektionen. Folkskoledirektionen upplåter för ändamålet vissa lokaler i Årsta skola, vilka försetts med lämplig inredning. Skolhemmet har plats för 22 barn.

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 7,000 kr.

Läkare (2,000 kr.).

Nordenfors, B. G.

Föreståndarinna (2,856 kr.).

Näslund, Ingegerd E.

Ett sköterskebiträde (1 a) samt städskeshjälper i mån av behov.

S:t Eriks sjuksköterskeskola.

(Stockholms stads sjuksköterskeskola.)

Kungsklippan 7, K. (postgirokonto nr 158 160); t. 51 40 39, 51 98 60.

Stockholms stads sjukhusdirektion erhöill genom beslut av stadsfullmäktige den 20 november 1939 medel till anordnande av en sjuksköterskeskola.

Enligt för skolan gällande stadgar handhaves den omedelbara ledningen av skolan av en styrelse, bestående av sju ledamöter jämte fyra suppleanter, vilka av sjukhusdirektionen utses för en tid av fyra år. Av såväl ledamöterna som suppleanterna skall en vara överläkare vid stadens sjukhus, en sjuksköterska och en i undervisningsfrågor kunnig person.

Skolan började sin verksamhet den 1 februari 1940. Lokaler för undervisning, matsalar och bostäder äro intill den 1 oktober 1943 förhyrda i fastigheten 7—9 vid Kungsklippan. Skolan, som blir fullt utbyggd under år 1943, omfattar vid 1943 års början 6 elevkurser med sammanlagt 140 elever. Under 1943 påbörjas nya kurser i april och oktober med vardera 30 elever. Före antagandet genomgår den sökande en c:a 2 månaders provtjänstgöring, varvid en avgift av 120 kr. erlägges till skolan. Antagen elevs kursavgift är 600 kr. Under de tre utbildningsåren erhålles fritt livre samt det tredje året ett arvode av 360 kr.

Utbildningen är förlagd till S:t Eriks, S:t Görans, Maria, Söderby, Beckomberga och Stigbergets sjukhus, Epidemisjukhuset, Södersjukhuset, Radiumhemmet, barnbördsavdelningen vid S:t Eriks sjukhus, Vanförestanstan, barnsjukhuset Samariten och Nyboda barnhem. Skolan uppbär av resp. sjukhus ersättning för elevernas sjukhusarbete. Eleverna beredas tillfälle att hospitera i öppen vård hos stadssjuksköterskorna och vid barnavårdcentralerna.

Stadgar. Stadgar för S:t Eriks sjuksköterskeskola-Stockholms stads sjuksköterskeskola, fastställda av SF 19 febr. 1940 (Kf 1940: nr 75).

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten 359,881 kr.; inkomster: driftbudgeten 335,115 kr.

Styrelse.

Sahlgren, E. J. A., docent, överläkare, ordf.; Anderson, Knut Hj., tjänsteman, stadsfullm.; Höjer, Gerda, sekreterare, stadsfullm.; Johansson-Visborg, Anna S., fru, stadsfullm., vice ordf.; Jonzon, B. A. S., förste folkskolinpektör; Wallenberg, G. O., byråingenjör, kassaförvaltare; Wikström, Märta, advokat, vice kassaförvaltare.

Suppleanter¹⁾: Hermansson, f. Johansson, Agnes E., folkskollärarinna; Kåge, Inez M., sjuksköterska; Lindgren, E. Ingeborg, sköterska; Lundqvist, E. B., professor, överläkare.

Redogörare.

Sunne, C. N., kammarskrivare (se sid. 130).

E. o. föreståndarinna (XVII).

Thomson, H. E. (Lisa).

Två instruktionssköterskor (3,060 kr.), två biträdande instruktionssköterskor. — Sju städerskor (1 a), två matsalsbiträden (1 b), en första kokerska (1 d).

Stadens sjuk- och djurtransportväsen m. m.

Ehuru en del av här nedan omnämnda beredskapsanordningar ej stå under inseeende av

¹⁾ Enligt beslut skola ledamöterna hrr Sahlgren och Wallenberg vid förfall ersättas av suppleanten hr Lundqvist, ledamoten hr Jonzon ersättas av suppleanten fru Hermansson, ledamöterna fröknarna Höjer och Wikström ersättas av suppleanten fröken Kåge samt ledamöterna fru Johansson-Visborg och hr Anderson av suppleanten fröken Lindgren.

SJD

sjukhusdirektionen, ha emellertid här för överskådlighetens skull på ett ställe sammanförts uppgifter om samtliga i huvudstaden tillgängliga anordningar för transport m. m. av sjuka personer eller av sjuka eller döda djur.

1) *Sjukvagnar*, avsedda för transport av sjuka eller skadade personer, vilkas transporterrande i annat fordon eller på annat sätt skulle medföra skada eller ökat lidande.

Sådan vagn kan erhållas alla tider av dygnet antingen genom anmälan på telefon (namnanrop: *brandkåren*) eller genom bud till närmaste brand- eller polisstation samt genom patrullerrande poliskonstapel.

Vid rekvisition skall om möjligt uppgivas: a) den sjukes eller skadades namn; b) sjukdomens eller skadans beskaffenhet; c) lägenheten eller platsen, varifrån och till vilken transporten skall ske.

Sjukvagn må icke anlitas utan att *verkligt behöv* föreligger; missbruk härav kan medföra, att det ändamål, för vilket den är avsedd, icke kan uppfyllas.

Ersättning för sjuktransport erlägges:

med 7 kronor

vid transport inom stadens område — dock att transport av medellösa personer samt av personer, utsatta för olycksfall å allmän plats eller å allmänt ställe (varmed i detta sammanhang förstås gator, broar, torg och allmänna planteringar), är kostnadsfri;

med 25 kronor

vid transport från eller till plats, belägen utom stadens område, då för transporten åtgår en tid, icke överstigande en timme; vid längre tid med 7 kr. för varje utöver en timme påbörjad ny halvtimme.

Betalning för transport uppbäres vid transport till sjukhus genom resp. sjukhus' försorg samt vid transport från sjukhus eller från och till annan plats av brandkåren.

2) *Epidemivagnar*, avsedda att användas för transport av sjuka, som lida av eller misstänkas lida av kolera, smittkoppor, fläckfeber, scharlakansfeber, difteri (och croup) samt mässling, då sjukdomen är med difteri (croup) komplicerad. — Endast om sistnämnda förhållande är å sjukhusremissen angivet, utlämnas vagn för mässlingsjukas transporterande. För dessa transporter disponerar hälsovårdsnämnden två epidemitransportautomobiler, vilka äro stationerade vid Epidemisjukhuset.

Epidemivagn kan rekvireras alla tider på dygnet antingen genom polisstation eller sjukhuscentralen, om tydligt skreven sjukhusremiss där företes, innehållande uppgift på den sjukes namn och sjukdom (svensk benämning), eller av läkare personligen genom telefonbud till Epidemisjukhuset (endast t. 23 23 30 — vaktmästaren).

I senare fallet skall läkaren uppgiva: a) sitt eget namn; b) den sjukes namn; c) dennes bostad; och d) dennes sjukdom.

Sjukhusremissen åtföljer i varje fall den sjuke till sjukhuset. Transporten är kostnadsfri.

3) *Djurtransportvagnar*. På framställning av Svenska allmänna djurskyddsforeningen medgav drätselnämnden i januari 1901, att tvenne av den nämnda foreningen till allmänt begagnande upplåtna vagnar, särskilt konstruerade för transport av döda eller sjuka hästar och andra större djur, skulle få uppställas å Stockholms renhållningsverks stationer samt kunna genom bud eller telefon rekvireras enligt närmare fastställda föreskrifter. Uppdraget i fråga överflyttades fr. o. m. år 1905 till brandkåren, som förfogade över ständig vaktpersonal och lämpigare hästar. Sedan brandkårens automobilisering under år 1916 genomförts och samtliga hästar uttrangerats, hava i stället för nyssnämnda vagnar tvenne kombinerade djurtransport- och olycksfallsautomobiler anskaffats. De kunna rekvireras på samma sätt som sjukvagn (se ovan).

Kungörelse om dessa transporter har utfärdats av överståthållarämbetet den 12 februari 1921 och 5 november 1942 med följande föreskrifter:

Vagnarna få användas:

1:o) för transport av hästar eller andra större djur, som nedfallit döda å allmän plats eller på grund av sjukdom eller av annan anledning icke kunna från sådan plats bortledas, till Veterinärhögskolan eller, på begäran av djurets ägare eller innehavare, till enskilt stall eller förvaringsrum, därest detsamma är beläget inom huvudstadens område;

2:o) för transport av sjuka hästar eller andra större djur från och till enskild plats, som är belägen inom huvudstadens område; samt

3:o) för transport av hästar eller andra större djur vare sig sjuka eller friska i andra fall än ovan nämnda, då överenskommelse därom träffas för varje särskilt fall med brandchefen.

Sådan vagn kan erhållas alla tider av dygnet antingen genom anmälan per telefon (namnanrop: *brandkåren*) eller genom bud till närmaste brand- eller polisstation samt genom patrullerrande poliskonstapel.

Det åligger ägare eller innehavare av djur, som, på sätt i det föregående nämnts, blivit transporterade, att härför utgiva ersättning:

a) för det i 1:o) omförmälda fall med 10 kr.

b) för det i 2:o) omförmälda fall med 25 kr.

c) för de i 3:o) omförmälda fall med 25 kr. för första timmen samt med 10 kr. för varje därefter påbörjad halvtimme.

För uppdragning av djur ur vattendrag, byggnadsgrunder, gropar o. d. erlägges ersättning efter samma grunder som under c) angivits.

Betalning för transport m. m. uppbäres av brandkåren.

För transport av sjuka personer står jämväl till förfogande ett Svenska skärgårdsförbundet

tillhörigt sjuktransportflygplan, stationerat vid andra flygkåren, Hägernäs (t. »Flygambulansen») och avsett för sjuktransporter huvudsakligen inom östra Svealand. För flygplanet erforderlig personal och hangar bekostas av statsmedel, under det att Svenska röda korset åtagit sig att svara för driftkostnaderna. Härvid har dock förutsatts, att bemedlade sjuka själva skola bestrida transportkostnaderna (ca 60 kr. per flygtimme) samt att för obemedlade sjuka kostnaden skall bestridas av vederbörlig landsting eller stad. Sjukhusdirektionen är bemyndigad att av i stadens stat till sjuktransporter anvisade medel bestrida kostnaderna för transport medelst ifrågavarande flygplan av mindre bemedlade, i Stockholm hemortsberättigade personer, som på grund av olycksfall eller hastigt påkommande sjukdom befinnas vara i behov därav.

På stadens bekostnad och genom Svenska röda korsets försorg hava vidare å fem olika

platser i huvudstaden (Johannes, Kungsholmens, Östermalms och Katarina brandstationer samt automobilpalatset, S:t Eriksgatan 117) upplagts sjukvårdsmaterialförråd, avsedda för röda korsets sjukvårdsberedskap. Denna sjukvårdsberedskap har till uppgift att — under samarbete med Svenska motorklubben — på kallelse av vederbörliga polis-, brandkårs- och järnvägsmyndigheter ställas till myndigheternas förfogande för samarithjälp vid järnvägsolyckor, större eldsvådor, upplopp och andra tillfällen, då olycksfall kunna befaras uppstå.

Författningar. Hälsovårdsnämndens tillkännagivande ang. transport av sjuka och skadade inom huvudstaden 12 dec. 1913, med ändr. Bestämmelser angående debitering av avgift för transport i stadens sjuktransportvagnar, fastställda av sjukhusdirektionen 20 dec. 1935, med ändr. 17 dec. 1941. ÖA:s kung. ang. transport av djur 12 febr. 1921, med ändr. 5 nov. 1942.

Stockholms stads arbetsförmedling.

Arbetsförmedlingen.

Regeringsgatan 79, C.; t. »stadens arbetsförmedling»; telegramadr. »förmedlingen»; ang. adresser, telefoner och expeditionstider för de särsk. kontoren och avdelningarna, se nedan.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöto den 6 december 1904 att upprätta *Stockholms stads arbetsförmedling*, och den 22 september 1905 trädde denna i verksamhet.

Enligt lag den 15 juni 1934 skall offentlig förmedling av arbetsanställning vara anordnad i varje landstingsområde och i varje stad, som icke deltagit i landsting.

I nämnda lag lämnas föreskrifter om verksamhetens ordnande och ledning samt om socialstyrelsens befogenheter i dess egenskap av tillsynsmyndighet ävensom om statsbidrag för arbetsförmedlingsverksamhetens bedrivande m. m. En utförligare redogörelse för lagens innehåll och för förmedlingens arbetsuppgifter återfinnes i kommunalkalendern år 1941 (sid. 148). Där redogöres också för hur den styrelse utses, som handhar ledningen av arbetsförmedlingsanstalten. På grund av nedannämnda provisoriska förstatligande hava de uppgifter, som tillkomma arbetsförmedlingens styrelse, för närvarande övertagits av arbetsnämnden i Stockholms stad.

Sedan genom k. kung. den 26 april 1940 förordnats, att 2 kap. av tjänstepliktslagen skall äga tillämpning, har föreskrivits, att den offentliga arbetsförmedlingen från och med den 20 maj 1940 tills vidare till och med den 30 juni 1943 skall stå under statlig ledning. Verksamheten fortgår dock i stort sett enligt samma linjer och i samma former som tidigare, men arbetsförmedlingen skall utöver sina tidigare uppgifter fullgöra vad tjänstepliktslagen ålägger densamma. Arbetsförmedlingsanstalterna stå under ledning av länsarbetsnämnderna, i Stockholm *Arbetsnämnden i Stockholms stad*, vilka utses av k. m:t. (Ang. arbetsnämndens sammansättning se sid. 153.) Chefsmyndighet är Statens arbetsmarknadskommission, till vilken statistiska och andra redogörelser över verksamheten och arbetsmarknadsläget månatligen lämnas. Kostnaderna för verksamheten med undantag för pensioner bestridas helt av statsmedel.

För av kommunal myndighet till f. d. befattningshavare vid arbetsförmedlingen utbetalda pensioner utgår statsbidrag med 50 %. — Arbetsförmedlingens personal är underställd arbetsnämnden. Från och med den 1 juli 1941 har personalens avlöningsförhållanden reglerats i enlighet med civila icke-ordinarie-reglementet, ehuru någon reell övergång till statstjänst icke ägt rum.

På grund av lokalsvårigheter och andra omständigheter har arbetsförmedlingsverksamheten i viss utsträckning decentraliserats. Å huvudkontoret inrymmas — förutom kansli — specialavdelningar för olika yrkesgrupper. Kontorist- och teknikerförmedlingen, sjömansförmedlingen, ungdomsförmedlingen, student- och lärarförmedlingen, hotell- och restaurangförmedlingen, affärsförmedlingen, artist och musikerförmedlingen samt avdelningarna för hemhjälp — med undantag av tvätt- och rengöringsarbeterskor — äro inrymda i andra lokaler. Dessutom finnes en speciell hemhjälpstyrelse i Bromma. Är beslut av stadsfullmäktige har inrättats en särskild kommunalarbetsareavdelning, förlagd till huvudkontoret, med expedition och arbetarregister.

Den 19 april 1943 förrättade stadsfullmäktige val av tio ledamöter och lika många suppleanter i styrelsen för arbetsförmedlingen för tiden intill utgången av år 1946. Halva antalet av ledamöterna jämte suppleanterna skola anses företräda arbetsgivarnas samt halva antalet av ledamöterna och suppleanterna arbetarnas intressen.

Författningar. Instruktion för styrelsen över Stockholms stads arbetsförmedling fastställd av k. m:t 19 mars 1920, med ändr. 1 aug. 1930 och 31 dec. 1934 (Kf 1935: nr 2). Reglemente för Stockholms stads arbetsförmedling, antaget av SF 15 okt. 1934 och godkänt av socialstyrelsen 1 febr. 1935 (Kf 1935: nr 3). Lag 15 juni 1934 om offentlig arbetsförmedling. Lag om tjänsteplikt 30 dec. 1939. Lagar om fortsatt giltighet av sistnämnda lag 14 mars 1941 och 27 mars 1942. K. kung. 26 april 1940, 28 juni 1940 och 29 maj 1942 med förordnanden jämlikt 1 § lagen 30 dec. 1939 om tjänsteplikt. K. kung. 13 nov. 1942 om tjänsteplikt för män, födda år 1923. K. kung. 7 maj 1940 ang. statlig ledning av den offentliga arbetsförmedlingen, med ändr. 14 mars 1941 och 27 mars 1942. K. kung. 30 aug. 1941 om beredskapsregister.

Kommunal stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten (pensioner) 56,080 kr.; inkomster: driftbudgeten 24,300 kr. (statsbidrag).

Styrelse.**Ordförande**

(utsedd av överståthållarämbetet).

Eriksson, K., försäkringsdirektör.**Ordförandens suppleant**

(utsedd av överståthållarämbetet).

Junker, S. G., rådmän.**Övriga ledamöter**

(utsedd av stadsfullmäktige).

Arbetsgivarrepresentanter:**Enestad, J. I.**, direktör.**Garsten, B. C.**, ombudsman.**Hökerberg, f. Bergström, Eva M. Ch.**, redaktör.**Styrman, G. A.**, verkst. direktör, stadsfullm.**Svensson, A.**, direktör.**Arbetsgivarrepresentanter:****Adolfsson, F. K.**, kassör.**Ekendahl, f. Pettersson, Sigrid H. E.**, ombudsman.**Grönvall, J. K.** (Hanna), hembiträde.**Malmberg, G. E.**, ombudsman, stadsfullm.**Ohlson, V. G. H.**, tjänsteman.**Suppleanter**

(utsedda av stadsfullmäktige).

Arbetsgivarrepresentanter:**Ahlén, Anders E.**, civilingenjör, stadsfullm:s 1:e vice ordf.**Bäckman, O. H.**, grosshandlare.**Hagström, f. Svensson, Anna M.**, fru, stadsfullm.**Henning, K. A.**, verkst. direktör.**Widgren, f. Olovsson, Olga J. B.**, fru.**Arbetsgivarrepresentanter:****Becker, f. Eriksson, Anna M. K.**, sköterskebiträde.**Johansson, Knut B. M.**, ombudsman.**Ohlsson, G. Hj.**, ombudsman.**Törnqvist, J. E.**, justerare, stadsfullm.**Åsbrink, P.**, ombudsman.**Revisorer.**

För revisionen av styrelsens räkenskaper och förvaltning utses årligen tre revisorer, en av överståthållarämbetet och två av stadsfullmäktige. Stadsfullmäktige utse tillika två suppleanter.

Lundberg, A. N. V., uppbördsintendent (utsedd av överståthållarämbetet).**Carlberg, O. Ch.**, stationsskrivare (utsedd av stadsfullm.).**Ström, A. F.**, murare, ordf. (utsedd av stadsfullm.).**Suppleanter:****Ander, f. Eriksson, Elsa S.**, fru (utsedd av stadsfullm.).**Lundh-Eriksson, J. A.** (Nanna), fru, författarinna (utsedd av stadsfullm.).**Arbetsnämnden i Stockholms stad**

(utsedd av k. m:t).

(Arbetsnämnden här medtagen churu statligt organ, se närmare sid. 152.)

Ordförande.**Kollberg, J. A.**, överdirektör.**Vice ordförande.****Björklund, C. G.**, förutv. borgarråd.**Ledamöter.****Göransson, G. G.**, vice verkst. direktör; **Lundström, W. A.**, ombudsman.**Ersättare:** **Öhlin, A. I.**, verkst. direktör (för Göransson); **Johansson, Erik G.**, förbundskassör, stadsfullm. (för Lundström).**Direktör hos arbetsnämnden:** **Gruftman, S.** (se nedan).**Direktörens ställföreträdare**, tillika nämndens sekreterare: **Bergh, E. A.** (se nedan).**Postadress:** Box 3190, Stockholm 3; **postgirokonton** nr 182 050.**Tjänstemän.**

(Här medtages endast ordinarie och extra ordinarie kommunala befattningshavare.)

Direktör (A).**Gruftman, S.**; t. 10 42 97.**Inspektörer (3 kl.) (17).****Svenson, H. E.**; **Bergh, E. A.****Förste assistenter (14).****Thunander, K. D.**; **Traug, f. Bäckström, Märta**; **Lindberg, W. Ax:son**; **Strömberg, Ch. A. C. W.**; **Wagner, S. A.**; **Olin, M. L. O.****E. o. förste assistent (XIV).****Plomark, E.****Assistenter (1 kl.) (12).****Richert, f. Hesselius, Gunel S. M.**; **Lidberg, Delia S.**; **Becker, f. Mellberg, Hertha A.**; **Malmberg, Sigrid E.**; **Carlsson, Berta M. T.**; **Barck-Lagergren, Kajsa I. G.**; **Thysell, Siri M. Ch.**; **Nylund, A. Karin.**

A *E. o. assistenter (1 kl.) (XII).*

Bormann, B. C.; Johansson, O. E.; Blomqvist, K. G.; Lundqvist, Å. A. G. A.; Karlberg, R. Margit I.; Engvall, G. H.; Pihlblad, J. P.; Dankert, f. Westerlund, D. E. (Dorrit); Howby, F.; Larsson, f. Engberg, Olga E.; Heidenblad, f. Reindahl, Greta K.; Ericsson, f. Lundqvist, Karin H.

Ett första kontorsbiträde (7), två expeditionsvakter (6), en e. o. expeditionsvakt (VI).

Av arbetsnämnden anställda äro dessutom: 40 assistenter, 15 expeditionsbiträden, 9 skrivbiträden, 11 extra tjänstemän samt 2 expeditionsvaktsbiträden.

Huvudkontoret.

Regeringsgatan 79—81 och Brunnsgatan 22 (postadress: Box 3190, Stockholm 3; postgirokonto nr 182 050); t. »stadens arbetsförmedling», Arbetsnämndens kansli: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15).

Manliga expeditioner. Expeditionstid: 7—17 (lördagar och dag före helgdag 7—15). Avdelningar för järn- och metallarbetare, hantverks- och fabriksarbetare, handelsarbetare, byggnadsarbetare samt grovarbetare. — Bagarförmedlingen 6—17 och rekryteringsavdelningen för fasta anställningar vid försvarsväsendet 9—17; lördagar och dag före helgdag stänges kl. 15. — Kommunalarbetareavdelningen 11—14.

Kvinnliga expeditioner. Avdelning för fabriks- och hantverksarbeterskor 9—17 och avdelning för tvätt- och rengöringsarbeterskor 8—17; lördagar och dag före helgdag stänges kl. 15.

Kontorist- och teknikerförmedlingen.

Smålandsgatan 31 A, 1 tr. och Regeringsgatan 47, 2 tr. (postadress: Box 3190, Stockholm 3); t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15).

Hotell- och restaurangförmedlingen.

Vattugatan 9 (postadress: Box 3190, Stockholm 3); t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15).

Affärsförmedlingen

samt

Artist- och musikerförmedlingen.

Riddargatan 35—37, Ö. (postadress: Box 3190, Stockholm 3); t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15).

Hemhjälpcentralen.

Brunkebergstorg 14 (postadress: Box 3190, Stockholm 3); t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15). Avdelningar för husföreståndarinnor, kokerskor och husor, hembiträden, städerskor och tillfällig hemhjälp. Avdelning för examinerade barnsköterskor, anstaltspersonal, tandsköterskor och tandtekniker.

Bromma hemhjälpbyrå.

Gustavslundsvägen 165, Äppelviken; t. 26 00 67, 26 00 68; expeditionstid: 9—16.

Ungdomsförmedlingen och yrkesvägledningsbyrå.

Västmannagatan 52, Va.; t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15). Kvällsmottagning tisdagar och fredagar 18—20.

Sjömansförmedlingen.

Skeppsbron 46, C.; t. 10 62 84, 20 27 83 (manl. avd.), 10 73 60 (kvinnl. avd.); telegr. adr.: »förhyrning»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15).

Stockholms studentkårers arbetsförmedling och folkskolläraryrksförmedlingen.

Expedition: Drottninggatan 116, Va.; t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid: 10—16 (lördagar och dag före helgdag 10—14).

Studentförmedlingen avser att anskaffa anställningar åt vid högskolor och universitet studerande ävensom åt därifrån utexaminerade. Folkskolläraryrksförmedlingen förmedlar lärarplatser av olika slag. Båda samarbeta med studentförmedlingarna i Göteborg, Lund och Uppsala och med läraryrksförmedlingarna å orter, där sådana finnas samt med övriga offentliga arbetsförmedlingar.

Stockholms stads rättshjälpsanstalt.

Rättshjälpsanstalten.

*Klarabergsgatan 31, C.; t. »rättshjälpen»;
expeditionstid: alla helgfria dagar 9—
16 samt dessutom tisdagar 19—20; mot-
tagningstider för anstaltens jurister: 9—
11, 14—15 samt dessutom tisdagar 19—20.
Lördagar och dag före helgdag stänges an-
stalten kl. 14.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas in-
tagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom ti-
digare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 17 december
1919 att ombilda stadens förutvarande rätts-
hjälpkontor till en offentlig rättshjälpsanstalt
under benämning *Stockholms stads rätts-
hjälpansalt*. Den trädde i verksamhet den
1 januari 1920.

Rättshjälpsanstalten har till uppgift att inom
Stockholm i rättsliga angelägenheter tillhandagå
mindre bemedlade och i sådant avseende, bland
annat, lämna råd och upplysningar samt hjälp
med upprättande av handlingar, så ock biträde
vid tvisters biläggande genom förlikning samt
vid utförande av talan i rättegång, anhängiggjord
vid domstol inom anstaltens verksamhetsområde.
Rättshjälpen lämnas kostnadsfritt, dock kan
sökande av vad honom genom anstaltens bistånd
tillvinnes förpliktas lämna ersättning för er-
hållen hjälp. Anstalten bör söka åstadkomma
förlikning mellan parterna, där sådan lämpligen
bör komma till stånd. Framställning om rätte-
gång, som befinnes vara uppenbart ogrundad
eller gagnlös, skall avvisas.

Anstalten står under ledning av en styrelse,
bestående av ordförande och fyra ledamöter.
Ordföranden och suppleant för honom förordnas
av överståthållarämbetet för fyra år i sänder.
Övriga fyra ledamöter jämte två suppleanter för
dem utses av stadsfullmäktige för en tid av två
år. Anstaltens verksamhet utövas under styrel-
sens överinseende genom en direktör med biträde
av erforderlig personal. Direktören skall hava
avlagt de för utövande av domarämbete före-
skrivna kunskapsprov samt förvärvat nödig prak-
tisk erfarenhet genom verksamhet vid under-
domstol eller å advokatkontor. Han må icke
innehåva eller utöva annan avlönad allmän eller
enskild tjänst eller idka enskild advokatverk-
samhet. Ej heller må ärende, som inkommit
till anstalten, av något dess biträde övertagas
som enskilt uppdrag.

*Författningar m. m. Reglemente för
Stockholms stads rättshjälpsanstalt, fastställt av*

k. m:t 31 dec. 1919 (Kf 1919: nr 212), med
ändr. 1 aug. 1930 (Kf 1930: nr 64). Arbetsord-
ning för Stockholms stads rättshjälpsanstalt, an-
tagen av styrelsen 22 dec. 1938 (Kf 1938: nr 82).
Lag 19 juni 1919 om fri rättegång, med ändr.
K. kung. 12 sept. 1919 ang. understöd av stats-
medel till offentliga rättshjälpsanstalter (Kfh
1941: sid. 415).

Stat år 1943. Utgifter: driftbudgeten
290,110 kr.; inkomster: driftbudgeten 87,700
kr. (därav statsbidrag 33,300 kr.).

Styrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av överståthållarämbetet för åren
1940—1943).

*Santesson, P. V., justitieråd.

Suppleant för ordföranden

(utsedd av överståthållarämbetet för åren
1940—1943).

*Gestblom, J. A., rådman.

Övriga ledamöter.

Höglund, Elsa G., fru, sekreterare.

*Lindberg, K. H., advokat.

*Lundqvist, E. J., chefredaktör.

Masreliez, G. V., härads hövding.

Suppleanter.

Larsson, Gustaf K., maskinist.

*Staël von Holstein, C. Mathilda, advokat.

Sekreterare.

Swartling, E. G. (se nedan).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse två revisorer jämte två
suppleanter samt överståthållarämbetet en revisor
och en suppleant för granskning av rättshjälps-
anstaltens räkenskaper och förvaltning. Revi-
sorerna utses för två år.

*Sandell, C. F. V., rådman (utsedd av överståt-
hållarämbetet).

*Behm, E. O. L., advokat (utsedd av stadsfullm.).

*Grönvall, J. K. (Hanna), hembiträde, ordf.
(utsedd av stadsfullm.).

Ra

Suppleanter:

***Wilhelmsson**, E. A., rådmän (utsedd av överståthållarämbetet).

***Hultgren**, f. Stålander, Helena A. J., fru (utsedd av stadsfullm.).

***Odholm**, C. G. A., sekreterare (utsedd av stadsfullm.).

Rättshjälpsanstalten.

Direktör (B).

Swartling, E. G. (förordn. t. o. m. $28\frac{1}{2}$ 1946);
mottagningstid: se ovan.

Förste biträdande jurist (23).

Hedberg, B. R. R. H.

Biträdande jurister (21).

Wahlström, B. A.; **Johanson**, O. S.

E. o. biträdande jurister (XXI).

Gustafsson, S. L.; **Molander**, Sonja A.-M.

Extra biträdande jurist (6,360 kr.).

Fredlund, O. A.

Kontorsassistenter (13).

Johnson, N. S.; **Paul**, f. Johnsson, Amélie S. L.

Förste kontorsskrivare (11).

Hagström, Karin B. E.; **Lagerman**, Ebba H. G.

En *förste kontorist* (10), två *kontorskrivare* (9), två *kontorister* (8), två *första kontorsbiträden* (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), tre *e. o. expeditiionsvakter* (VI), ett *extra skrivbiträde* (2,160 kr.).